

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2019/331,**19. detsember 2018,****millega määratakse kindlaks üleliidulised üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 10a lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivis 2003/87/EÜ on sätestatud eeskirjad selle kohta, kuidas üleminekuajavahemiku lubatud heitkoguse ühikute (edaspidi „LHÜd“) tasuta eraldamine aastatel 2021–2030 peaks toimuma.
- (2) Otsusega 2011/278/EL ⁽²⁾ kehtestas komisjon kogu liitu hõlmavad üleminekueeskirjad direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamiseks ühtlustatud viisil. Kuna direktiivi 2003/87/EÜ muudeti olulisel määral Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/410 ⁽³⁾ ning et tagada selgus aastatel 2021–2030 kohaldatavate eeskirjade suhtes, tuleks otsus 2011/278/EL kehtetuks tunnistada ja asendada.
- (3) Vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikele 1 määratakse niivõrd, kui see on võimalik, LHÜde tasuta eraldamist käsitlevate üleliiduliste ja täielikult ühtlustatud üleminekumeetmetega kindlaks eelnevad võrdlusalused, et tagada LHÜde tasuta eraldamine sellisel viisil, et kõige tõhusamat tehnoloogiat, asendajaid, alternatiivseid tootmisviise, tõhusat koostootmist, tõhusat heitgaaside energia kasutamist, biomassi kasutamist ning süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist – kus sellised seadmed on olemas – arvesse võttes stimuleeritakse kasvuhoonegaaside heite vähendamist ja energia seisukohast kõige tõhusama tehnoloogia kasutamist. Samal ajal ei tohi need meetmed stimuleerida heite suurendamist. Selleks et vähendada heitgaaside tõrvikpõletamise (välja arvatud ohutus-tõrvikpõletamine) stimuleerimist, tuleks vähendada asjaomastele käitiseosadele tasuta eraldatavate LHÜde arvu selliste heitgaaside tõrvikpõletamisest (välja arvatud ohutus-tõrvikpõletamine) tulenevate varasemate heitkoguste võrra, mida ei kasutatud mõõdetava või mõõdetamatu soojuse ega elektri tootmiseks. Võttes aga arvesse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikega 2 ette nähtud erikohtlemist ja et tagada üleminek, tuleks seda vähendamist kohaldada alles alates 2026. aastast.
- (4) Selliste andmete kogumiseks, mis peaksid olema aluseks aastatel 2021–2030 LHÜde tasuta eraldamiseks kasutatava 54 võrdlusaluse kehtestamisele rakendusaktidega, mis võetakse vastu kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikega 2, on vaja jätkuvalt esitada praegu otsuse 2011/278/EL I lisas sätestatud võrdlusaluste määratluste, sealhulgas toodete ja protsesside määratlustega identsed määratlused, kui välja arvata teatavad õiguselguse ja keelelise täpsuse huvides tehtavad parandused. Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 2 on sätestatud, et rakendusaktidega vastu võetava aastatel 2021–2030 LHÜde tasuta eraldamiseks kasutatava 54 võrdlusaluse kindlaksmääramisel tuleks kasutada komisjoni 27. aprilli 2011. aasta otsuses 2011/278/EL sisalduvaid võrdlusaluse ajakohastamiseks kasutatava aastase vähendamismäära kindlaksmääramise lähtepunkte. Selguse huvides peaksid need lähtepunktid sisalduma ka käesoleva määruse lisas.
- (5) Enne eraldamisperioodi kogutakse andmeid selleks, et kindlaks määrata LHÜde tasuta eraldamise määre käitise tasandil ja et saada andmeid, mida kasutatakse rakendusaktides, millega määratakse kindlaks aastatel 2021–2030 kohaldatavad 54 võrdlusalust. Üksikasjalikke andmeid on vaja koguda käitiseosa tasandil, nagu on sätestatud direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11 lõikes 1.

⁽¹⁾ ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.

⁽²⁾ Komisjoni 27. aprilli 2011. aasta otsus 2011/278/EL, millega määratakse kindlaks kogu liitu hõlmavad üleminekueeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaste tasuta aastekvootide ühtlustatud eraldamiseks (ELT L 130, 17.5.2011, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (ELT L 76, 19.3.2018, lk 3).

- (6) Pidades silmas LHÜde tasuta eraldamise üleminekuperioodi majanduslikku tähtsust ja vajadust käitajaid võrdselt kohelda, on oluline, et käitajatelt kogutavad andmed, mida kasutatakse eraldamisotsuste tegemisel ja rakendusaktide jaoks, millega määratakse kindlaks aastatel 2021–2030 LHÜde tasuta eraldamiseks kasutatavad 54 võrdlusalust, oleksid täielikud, järjepidevad ja ülimalt täpsed. Sõltumatute tõendajate tehtav tõendamine on oluline meede selle tagamiseks.
- (7) Käitajad ja liikmesriigid vastutavad ühiselt selle eest, et nõue tagada kvaliteetsete andmete kogumine ning järjepidevus direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuuluva heite seire ja aruandlusega oleks täidetud. Selleks tuleks ette näha erieeskirjad tootmistasemete, energiavoogude ning heite seireks ja aruandluseks käitiseosa tasandil, võttes nõuetekohaselt arvesse komisjoni määruse (EL) nr 601/2012 (*) asjakohaseid sätteid. Tööstussektori esitatud ja nende eeskirjade kohaselt kogutud andmed peaksid olema võimalikult täpsed ja kvaliteetsed ning kajastama käitiste tegelikku tegevust ja neid tuleks LHÜde tasuta eraldamisel nõuetekohaselt arvesse võtta.
- (8) Käitise käitaja peaks alustama IV lisa kohaselt nõutud andmete seirega kohe pärast käesoleva määruse jõustumist, et tagada 2019. aasta kohta andmete kogumine kooskõlas käesoleva määruse sätetega.
- (9) Selleks et vähendada käitiseosa tasandil teostatava tootmistasemete, energiavoogude ja heitkoguste seire ja aruandluse eeskirjade keerukust, on asjakohane mitte kasutada astmelist lähenemisviisi.
- (10) Selleks et tagada võrreldavad andmed rakendusaktide jaoks, millega määratakse kindlaks aastatel 2021–2030 LHÜde tasuta eraldamisel kohaldatavad võrdlusalused, on vaja sätestada üksikasjalikud eeskirjad, mis käsitlevad seda, kuidas tootmistasemeid, energiavooge ja heidet käitiseosadega seostada, ja on kooskõlas juhenditega, mis on koostatud võrdlusalustega seotud andmete kogumiseks aastateks 2013–2020.
- (11) Seiremetoodikakavas tuleks loogiliselt ja lihtsalt kirjeldada käitajale antavaid juhiseid, vältides töö dubleerimist ning võttes arvesse käitises juba olemas olevaid süsteeme. Seiremetoodikakava peaks hõlmama tootmistasemete, energiavoogude ja heite seiret käitiseosa tasandil ning olema aluseks võrdlusandmete aruannetele ja aastast tootmistasemest aruandmisele, mis on vajalik LHÜde tasuta eraldamise kohandamiseks üleminekuperioodil kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikega 20. Võimaluse korral peaks käitaja ära kasutama koostoimet määruse (EL) nr 601/2012 kohaselt kinnitatud seirekavaga.
- (12) Seiremetoodikakava peaks kinnitama pädev asutus, et tagada selle vastavus seire-eeskirjadele. Ajaliste piirangute tõttu ei peaks nõudma 2019. aastal esitatava võrdlusandmete aruande kinnitamist pädeva asutuse poolt. Sel juhul peaksid tõendajad hindama seiremetoodikakava vastavust käesoleva määruse nõuetele. Halduskoormuse vähendamiseks peaks pädev asutus olema kohustatud kinnitama üksnes seiremetoodikakava olulised muudatused.
- (13) Selleks et tagada kooskõla direktiiviga 2003/87/EÜ nõutavate aastaheite aruannete tõendamise ja LHÜde tasuta eraldamise taotlemiseks esitatud aruannete tõendamise vahel ning et ära kasutada nende koostoimet, on asjakohane lähtuda direktiivi 2003/87/EÜ artikli 15 kohaselt vastu võetud meetmetega kehtestatud õigusraamistikust.
- (14) Selleks et käitajatelt oleks lihtsam andmeid koguda ning et liikmesriikidel oleks lihtsam eraldatavate LHÜde kogust arvutada, tuleks iga käitise sisendid, väljundid ja heide seostada käitiseosadega. Käitajad peaksid tagama tootmistasemete, energiavoogude ja heitkoguste õige seostamise asjakohaste käitiseosadega ning järgima käitiseosade tähtsuse järjekorda ja vastastikust välistavust ning tagama, et käitiseosade andmed ei kattuks. Vajaduse korral tuleks sellise jagamise puhul arvesse võtta toodete tootmist sektorites, mille puhul esineb kasvuhoo- negaaside heite ülekandumise oht, mis on kindlaks määratud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikega 5.
- (15) Liikmesriigid peaksid esitama riiklikud rakendusmeetmed komisjonile 30. septembriks 2019. Selleks et käitisi võrdsemalt kohelda ja vältida konkurentsimoonusi, peaksid esitatavad meetmed hõlmama kõiki direktiivi 2003/87/EÜ artikli 24 alusel Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi (edaspidi „ELi HKS“) lisatavaid käitisi, seda eelkõige juhul, kui aastatel 2013–2020 on neile käitistele tehtud eraldisi seoses soojusenergiaga.

(*) Komisjoni 21. juuni 2012. aasta määrus (EL) nr 601/2012 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohase kasvuhoo- negaaside heite seire ja aruandluse kohta (ELT L 181, 12.7.2012, lk 30).

- (16) Selleks et vältida konkurentsimoanutusi ja tagada CO₂-turu nõuetekohane toimimine, peaksid käitajad tagama, et üksikutele käitistele eraldatavate LHÜde arvu kindlaksmääramisel ei toimuks materjalide ega energiavoogude topeltarvestust ega LHÜde topeleraldamist. Sellega seoses peaksid käitajad pöörama erilist tähelepanu juhtudele, kui võrdlusalusega toodet toodetakse rohkem kui ühes käitises, kui samas käitises toodetakse rohkem kui üht võrdlusalusega toodet ja kui vahetooteid vahetatakse käitise süsteemipiire ületades. Liikmesriigid peaksid selleks taotlusi kontrollima.
- (17) Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 4 on sätestatud LHÜde tasuta eraldamine kaugkütte ja töhusa koostootmise jaoks. Vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 10b lõikele 4 peab kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohu tegur, mida kohaldatakse selliste käitiste suhtes, mille puhul kõnealune ülekandumisohut puudub, vähenema lineaarselt 30 %-lt 2026. aastal 0 %-le 2030. aastal (välja arvatud kaugkütte puhul), kui direktiivi artikli 30 kohasest läbivaatamisest ei tulene teisiti. Sellise vahetegemise tõttu kaugkütte ja kogu muu soojusenergia vahel, mis vastab soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosadele LHÜde eraldamise tingimustele, on kaugkütte jaoks vaja kasutusele võtta eraldi soojuspõhine käitiseosa, et tagada selge süsteem seoses valemite ja võrdlusandmete esitamise vormide nõuetega. Kaugkütte alla peaks kuuluma ELi HKSi mittekuuluvate hoonete või paikade kütmiseks või jahutamiseks või sooja tarbeveega varustamiseks kasutatav mõõdetav soojus.
- (18) On asjakohane, et tootepõhiste võrdlusaluste kehtestamisel võetakse arvesse heitgaaside energia tõhusat taaskasutamist ning heitgaaside kasutamisest tulenevat heidet. Seepärast tuleks võrdlusaluste kindlaksmääramisel toodetele, mille tootmisel tekivad heitgaasid, võtta suurel määral arvesse nende heitgaaside CO₂-sisaldust. Kui heitgaasid eksporditakse tootmisprotsessist väljapoole asjaomase tootepõhise võrdlusaluse süsteemipiire ning põletatakse soojusenergia tootmiseks väljaspool kindlaksmääratud võrdlusalusega protsessi süsteemipiire, tuleks sellega seotud heidet arvesse võtta ning eraldada täiendavaid LHÜsid soojus- või kütusepõhise võrdlusaluse põhjal. Kuna üldpõhimõtte kohaselt ei tohiks elektritootmisele LHÜsid tasuta eraldada, et vältida konkurentsimoanutusi tööstuskäitistele tarnitava elektri turgudel, ning võttes arvesse elektrihindades sisalduvat CO₂-hinda, on asjakohane, et juhul, kui heitgaasid eksporditakse tootmisprotsessist, mis on väljaspool asjaomase tootepõhise võrdlusaluse süsteemipiire, ning põletatakse elektrienergia tootmiseks, ei eraldata täiendavaid LHÜsid lisaks heitgaasis sisalduva süsinikdioksiidi määrale, mida on arvesse võetud asjaomase toote võrdlusaluse määramisel.
- (19) Konkurentsimoanutuste vältimiseks ja heitgaaside kasutamise stimuleerimiseks tuleks juhul, kui puudub teave asjakohaste gaasivoogude koostise kohta, seostada tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa süsteemipiiridest väljaspool tekkiv CO₂-heide, mis tuleneb metalloksiidide redutseerimisest või muudest samalaadsetest protsessidest, üksnes osaliselt protsessiheite käitiseosadega, kui kõnealune heide ei tulene heitgaasidega seotud energiakasutusest.
- (20) Otsuses 2011/278/EL võeti teatavate võrdlusaluste kindlaksmääramisel arvesse elektritootmisega seotud kaudset heidet, kuna elektritootmisest tulenev otsene ja kaudne heide on omavahel teataval määral asendatavad. Kõnealuste võrdlusaluste kohaldamisel tuleks käitise kaudse heite mahaarvamisel kasutada edaspidigi standardset heitekoefitsienti, mida kasutatakse ka selle hindamisel, kuivõrd on sektor ohustatud kasvuhoonegaaside heite võimalikust ülekandumisest, nagu on kindlaks määratud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikega 5. Asjakohased sätted tuleks läbi vaadata, pidades muu hulgas silmas samasugust toodet tootvate tegevusvaldkondade võrdset kohtlemist ja 2015. võrdlusaasta ajakohastamist LHÜde tasuta eraldamise üleminekukorra jaoks aastatel 2026–2030.
- (21) Kui kaks või enam käitist vahetavad omavahel mõõdetavat soojust, peaks LHÜde tasuta eraldamine põhinema käitise soojusenergiatarbimisel ning vajaduse korral tuleks arvesse võtta kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu. Seega tuleks LHÜd eraldada soojusenergia tarbijale, et tasuta eraldatavate LHÜde arv ei sõltuks soojusenergiaga varustamise struktuurist.
- (22) Tegevkäitistele tasuta eraldatavate LHÜde kogus peaks põhinema varasematel tegevusandmetel. Varasemad tootmistasemed peaksid põhinema võrdlusperioodide tegevust käsitleval aritmeetilisel keskmisel. Võrdlusperioodid on piisavalt pikad selleks, et käsitada neid samuti viie aasta pikkuste eraldamisperioodide puhul esindavana. Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punktis h määratletud uute osalejate tootmistase tuleks kindlaks määrata tavavõimsusega tegevuse algusele järgneva esimese kalendriaasta tootmistase alusel, sest täisaasta kohta esitatavat tootmistaset peetakse esindavamaks kui näitajat esimese tegevusaasta kohta (mis võib hõlmata üksnes

lühikest perioodi). Kuna kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikega 20 on kasutusele võetud LHÜde eraldamise kohandamine, ei ole võrreldes eraldamisperioodiga 2013–2020 vaja võimsuse olulise muutumise mõistet enam säilitada.

- (23) Selleks et ELi HKS aitaks heidet aja jooksul vähendada, on direktiiviga 2003/87/EÜ ette nähtud üleliidulise LHÜde koguse lineaarne vähendamine. Elektritootjate suhtes kohaldatakse kõnealuse direktiivi artikli 10a lõike 4 kohaselt lineaarset vähendamistegurit, kasutades võrdlusaastana aastat 2013, välja arvatud sektoriülese paranduskoefitsiendi kohaldamise korral. Alates 2021. aastast suurendatakse lineaarset vähendamistegurit kuni 2,2 %-ni aastas.
- (24) Uute osalejate suhtes kohaldatakse lineaarse vähendamisteguri korral võrdlusaastana asjakohase eraldamisperioodi esimest aastat.
- (25) Ühtne sektoriülene paranduskoefitsient, mida direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 5 kohaselt ajavahemike 2021–2025 ja 2026–2030 igal aastal kohaldatakse selliste käitiste suhtes, mida ei ole määratletud elektritootjatena ja mis ei ole uued osalejad, tuleks määrata sellise kummalgi eraldamisperioodil tasuta eraldatavate LHÜde esialgse aastakoguse põhjal, mis käesoleva määruse kohaselt arvutatakse kõnealustele käitistele, välja arvatud käitised, mille liikmesriigid on kõnealuse direktiivi artiklite 27 või 27a kohaselt ELi HKSist välja arvanud. Sellist kõnealuse kahe perioodi igal aastal tasuta eraldatavate LHÜde kogust tuleks võrrelda LHÜde aastakogusega, mis käitistele direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõigete 5 ja 5a kohaselt arvutatakse, võttes arvesse asjaomast osa kõnealuse direktiivi artikli 9 kohaselt määratud LHÜde üleliidulisest üldkogusest ja asjaomaseid heitkoguseid, mis kuuluvad ELi HKS-i alles vastavat ajavahemikul 2021–2025 või 2026–2030.
- (26) Kui käitajad taotlevad LHÜde tasuta eraldamist, peaksid nad saama oma eraldisest osaliselt või täielikult loobuda, esitades asjakohasele pädevale asutusele taotluse mis tahes ajal asjaomasel eraldamisperioodil. Kindluse ja prognoositavuse säilitamiseks ei tohiks ettevõtjatel olla õigust võtta tagasi sama eraldamisperioodi kohta esitatud taotlust. Eraldisest loobunud käitajad peaksid jätkama vajalike andmete seiret ja esitamist, et nad saaksid taotleda LHÜde tasuta eraldamist järgmisel eraldamisperioodil. Samuti peaksid nad igal aastal jätkama heite seiret ja sellekohast aruandlust ning tagastama asjakohase LHÜde koguse.
- (27) Käitiste võrdse kohtlemise tagamiseks on asjakohane sätestada käitiste ühinemise ja jagunemise eeskirjad.
- (28) Selleks et käitajatelt oleks lihtsam uute osalejatega seotud andmeid koguda ning et liikmesriikidel oleks lihtsam uutele osalejatele eraldatavate LHÜde kogust arvutada, on asjakohane kehtestada taotlemiseeskirjad sellistele käitistele.
- (29) Selleks et LHÜsid ei eraldataks tasuta sellistele käitistele, mis on tegevuse lõpetanud, on vaja täpsustada, missugustel tingimustel loetakse käitis tegevuse lõpetanuks.
- (30) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 on sätestatud, et liidu keskkonnapoliitika peab tuginema põhimõttele „saastaja maksab“ ja sellest lähtudes kehtestatakse direktiiviga 2003/87/EÜ üleminek teatud aja jooksul täielikule enampakkumisele. Täielikule enampakkumisele ülemineku ajutise edasilükkamise õigustatud ajendiks on kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ärahoidmine ning LHÜde tasuta sihtotstarbelist eraldamist tööstusele õigustab eesmärk kõrvaldada kasvuhoonegaaside heite suurenemise tõelised riskid kolmandates riikides, kus tööstus ei pea järgima samaväärseid CO₂-piiranguid, senikaua kui muud tähtsamad majandusriigid ei ole kohustunud võtma võrreldavaid kliimapoliitika meetmeid. Lisaks peaksid LHÜde tasuta eraldamise eeskirjad stimuleerima heite vähendamist kooskõlas liidu võetud kohustusega vähendada kasvuhoonegaaside koguheidet 2030. aastaks vähemalt 40 % allapoole 1990. aasta taset. Stiimuleid vähendada heidet samasugust toodet tootvates tegevusvaldkondades tuleks soodustada.
- (31) Kooskõlas komisjoni tavaga konsulteerida delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ekspertidega konsulteeriti dokumentide teemal komisjonis tegutseva kliimamuutuste poliitika eksperdirühmaga, mis koosneb liikmesriikide, tööstussektori ja muude asjaomaste organisatsioonide, sealhulgas kodanikuühiskonna ekspertidest, ning see rühm esitas ettepaneku mitmesuguste aspektide kohta märkusi ja ettepanekuid ning kohtus 2018. aasta maist juulini kolm korda.
- (32) Käesolev määrus peaks jõustuma kiiremas korras, kuna direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 1 kohaselt peavad käitajad alates 2019. aasta aprillist või maist hakkama järgima võrdlusandmetest aruandmise eeskirju,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse LHÜde tasuta eraldamise suhtes direktiivi 2003/87/EÜ III peatüki (paiksed käitised) alusel alates 2021. aastast algavatel eraldamisperioodidel, kusjuures tehakse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10c kohane erand ülemineku perioodil lubatud heitkoguse ühikute (edaspidi „LHÜd“) tasuta eraldamisele elektritootmise moderniseerimiseks.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „tegevkäitis“ – käitis, mis tegutseb direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud ühel või mitmel tegevusalal või tegevusalal, mis on lisatud Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi (edaspidi „ELi HKS“) esimest korda vastavalt direktiivi artiklile 24, ning mis on saanud kasvuhoonegaaside heite loa enne järgmist kuupäeva või järgmisel kuupäeval:
 - a) 30. juuni 2019 ajavahemikuks 2021–2025,
 - b) 30. juuni 2024 ajavahemikuks 2026–2030;
- 2) „tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa“ – sellise toote tootmise sisend, väljund ja vastav heide, millele on I lisas kehtestatud võrdlusalus;
- 3) „soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa“ – tootepõhise võrdlusaluse käitiseosaga hõlmamata sisend, väljund ja vastav heide, mis on seotud millestki muust kui elektrienergiast sellise mõõdetava soojuse tootmisega või impordiga ELi HKS-i kuuluvast käitisest (või tootmise ja impordi mõlemaga), mida
 - a) tarbitakse käitise süsteemi piires toodete tootmiseks, mehaanilise energia tootmiseks (mida ei kasutata elektrienergia tootmiseks), soojendamiseks või jahutamiseks (mis ei ole seotud elektrienergia tootmisega) või
 - b) eksporditakse mõnda teise, ELi HKS-i mittekuuluvasse käitisesse või muusse üksusesse muuks otstarbeks kui kaugkütteks või elektrienergia tootmiseks;
- 4) „kaugküte“ – mõõdetava soojuse tarnimine ELi HKS-i mittekuuluvate hoonete või kohtade kütmiseks või jahutamiseks või sooja tarbeveega varustamiseks võrgu kaudu (välja arvatud mõõdetav soojus toodete tootmiseks ja sellega seotud tegevuseks või elektrienergia tootmiseks);
- 5) „kaugkütte käitiseosa“ – tootepõhise võrdlusaluse käitiseosaga hõlmamata sisend, väljund ja vastav heide, mis on seotud sellise mõõdetava soojuse tootmisega või impordiga ELi HKS-i kuuluvast käitisest (või tootmise ja impordi mõlemaga), mida eksporditakse kaugkütteks;
- 6) „kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosa“ – tootepõhise võrdlusaluse käitiseosaga hõlmamata sisend, väljund ja vastav heide, mis on seotud kütuse põletamise kaudu toimuva sellise mõõdetamatu soojuse tootmisega, mida tarbitakse toodete tootmiseks, mehaanilise energia tootmiseks (mida ei kasutata elektrienergia tootmiseks), soojendamiseks või jahutamiseks (mis ei ole seotud elektrienergia tootmisega), sealhulgas ohutus-tõrvikpõletamine;
- 7) „mõõdetav soojus“ – netosoojusvoog, mida transporditakse mööda kindlakstehtavaid torusid või kanaleid eelkõige selliste soojuskandjate abil nagu aur, kuum õhk, vesi, õli, sulametallid ja soolad ning mille jaoks on paigaldatud või saab paigaldada soojusarvesti;
- 8) „soojusarvesti“ – soojusarvesti (MI-004) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/32/EL⁽⁵⁾ VI lisa tähenduses või mõni muu seade, mis mõõdab toodetud soojusenergia hulka voo mahu ja temperatuuride põhjal ja registreerib selle;
- 9) „mõõdetamatu soojus“ – kogu muu soojus peale mõõdetava soojuse;

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/32/EL mõõtevahendite turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 149).

- 10) „protsessiheite käitiseosa“ – muude direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud kasvuhoonegaaside kui CO₂ heide, mis tekib väljaspool käesoleva määruse I lisas osutatud tootepõhise võrdlusaluse süsteemi piires, või CO₂-heide, mis tekib väljaspool käesoleva määruse I lisas osutatud tootepõhise võrdlusaluse süsteemi piires järgmiste protsesside otsesel ja vahetul tulemusel, ning heitgaaside põletamisel eraldunud heide, kui selle tegevuse eesmärk on mõõdetava või mõõdetamatu soojuse või elektrienergia tootmine, tingimusel et sellest heitest arvatakse maha heide, mis oleks tekkinud sellise koguse maagaasi põletamisel, mis on võrdne ärapõlenud osaliselt oksüdeerunud süsiniku sellise energiasaldusega, mida on võimalik tehniliselt kasutada:
- a) maakides, kontsentratsioonides ja teiseses tooraines leiduvate metalliühendite keemiline, elektrolüütiline või pürometallurgiline redutseerimine, mille eesmärk on muu kui soojuse tekitamine;
 - b) metallidest ja metalliühenditest lisandite eraldamine, mille eesmärk on muu kui soojuse tekitamine;
 - c) karbonaatide lagundamine (välja arvatud suitsugaaside puhastamisel tekkivad karbonaadid), mille eesmärk on muu kui soojuse tekitamine;
 - d) toodete või vahesaaduste keemiline sünteesimine, kus süsinikku kandev materjal osaleb reaktsioonis ja mille eesmärk on muu kui soojuse tekitamine;
 - e) süsinikku sisaldavate lisandite või tooraine kasutamine, mille eesmärk on muu kui soojuse tekitamine;
 - f) poolmetallioksiidide või mittemetallioksiidide, nagu ränioksiidide ja fosfaatide keemiline või elektrolüütiline redutseerimine, mille eesmärk on muu kui soojuse tekitamine;
- 11) „heitgaas“ – osaliselt oksüdeerunud süsinikku gaasilises olekus sisaldav gaas standardtingimustes, mis tuleneb punktis 10 loetletud mis tahes protsessist, kusjuures „standardtingimusteks“ on määruse (EL) nr 601/2012 artikli 3 punkti 50 kohaselt temperatuur 273,15 K ja rõhk 101 325 Pa, millega määratletakse normaalkuupmeeter (Nm³);
- 12) „tavavõimsusega tegevuse algus“ esimene tegevuspäev;
- 13) „ohutus-tõrvikpõletamine“ – otse atmosfääri avanevas üksuses süütekütuste ja väga muutlikes kogustes protsessi- või jääkgaaside põletamine, mida on käitisele väljastatud asjakohastes lubades ohutuse tagamiseks sõnaselgelt nõutud;
- 14) „võrdlusperiood“ – viie kalendriaasta pikkune periood enne direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11 lõike 1 kohast komisjonile andmete esitamiseks määratud tähtaega;
- 15) „eraldamisperiood“ – 1. jaanuaril 2021 algav viieaastane periood ja kõik edasised viieaastased perioodid;
- 16) „mõõtemääramatus“ – parameeter, mis on seotud sellise koguse määramise tulemusega, mis iseloomustab teatavale kogusele mõistlikult omistatavate väärtuste dispersiooni, kaasa arvatud nii juhuslike kui ka süstemaatiliste tegurite mõju, ja mida väljendatakse protsentides ning mis kajastab keskmise ümbruses olevat usaldusvahemikku ja mis hõlmab 95 % saadud väärtustest, kusjuures võetakse arvesse asümmeetrilist väärtuste jaotust;
- 17) „ühinemine“ – kasvuhoonegaaside heite luba juba omava vähemalt kahe käitise ühinemine, tingimusel et need on tehniliselt ühendatud, tegutsevad samas kohas ja ühinemise tulemisel tekkival käitisel on üks kasvuhoonegaaside heite luba;
- 18) „jagunemine“ – ühe käitise jagunemine vähemalt kaheks käitiseks, millel on individuaalsed kasvuhoonegaaside heite load ja mida käitavad eri ettevõtjad.

Artikkel 3

Riikide halduskorraldused

Lisaks ühe või mitme päeva asutuse määramisele vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 18 teevad liikmesriigid käesoleva määruse eeskirjade rakendamiseks vajalikud halduskorraldused.

II PEATÜKK

Kohaldamis-, aruandlus- ja seire-eeskirjad

Artikkel 4

LHÜde tasuta eraldamise taotlemine tegevkäitiste käitajate poolt

1. Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a kohaselt LHÜde tasuta eraldamise tingimustele vastava käitise käitaja võib esitada pädevale asutusele taotluse LHÜde tasuta eraldamiseks eraldamisperioodil. Esimese eraldamisperioodi kohta tuleb taotlus esitada enne 30. maid 2019 ja seejärel iga viie aasta tagant.

Liikmesriigid võivad kehtestada selliste taotluse esitamisele mõne muu tähtaja, mis ei tohi olla esimeses lõigus osutatud tähtjast ühe kuu võrra hilisem ega varasem.

2. Lõike 1 kohaselt esitatud tasuta eraldamise taotlusele tuleb lisada järgmised üksikasjad:

- a) võrdlusandmete aruanne, mis vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 15 alusel vastu võetud meetmetele on tunnistatud nõuetekohaseks ning mis sisaldab andmeid käitise ning käesoleva määruse artiklis 10 ning I ja II lisa täpsustatud käitiseosade kohta ning milles võetakse konkreetsete tootepõhiste võrdlusaluste puhul varasema tootmistaseme arvutamisel arvesse käesoleva määruse III lisa ja mis sisaldab kõiki käesoleva määruse IV lisa loetletud parameetreid ning hõlmab võrdlusperioodi, mis on seotud taotluses käsitletava eraldamisperioodiga;
- b) seiremetoodikakava, mis oli aluseks võrdlusandmete aruandele ja tõendamisaruandele kooskõlas IV lisaga;
- c) kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 15 kohaselt vastu võetud meetmetega välja antud tõendamisaruanne võrdlusandmete aruande kohta ja ka seiremetoodikakava kohta, kui pädev asutus ei ole seda juba kinnitanud.

Artikkel 5

LHÜde tasuta eraldamise taotlemine uute osalejate poolt

1. Kui taotluse esitab uus osaleja, määrab asjaomane liikmesriik käesoleva määruse alusel kindlaks käitaja käitisele tasuta eraldatavate LHÜde koguse, kui ta on tegevust tavavõimsusega alustanud.

2. Käitaja jagab asjaomase käitise käitiseosadeks vastavalt artiklile 10. Lisaks lõikes 1 osutatud taotlusele esitab käitaja pädevale asutusele iga käitiseosa kohta kogu asjakohase teabe ja uue osaleja andmete aruande, mis sisaldab kõiki IV lisa 1. ja 2. jaotises loetletud parameetreid, tavavõimsusega tegevuse algusele järgneva esimese kalendriaasta kohta ning artiklis 8 osutatud seiremetoodikakava ja kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 15 kohaselt vastu võetud meetmetega välja antud tõendamisaruande ning täpsustab pädevale asutusele tavavõimsusega tegevuse alguse kuupäeva.

3. Kui uue osaleja esitatud taotlus vastab kõikidele lõikes 2 sätestatud tingimustele ja selles on järgitud artiklites 17–22 sätestatud eraldamiseeskirju, kiidab pädev asutus selle ja tavavõimsusega tegevuse alguse kuupäeva heaks.

4. Pädevad asutused aktsepteerivad üksnes selliseid käesoleva artikli kohaselt esitatud andmeid, mille tõendaja on vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 15 kohaselt vastu võetud meetmetes esitatud nõuetele tunnistanud nõuetekohasteks.

Artikkel 6

Üldine seirekohustus

Kui käitise käitaja taotleb või talle eraldatakse tasuta LHÜsid vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 10a, kontrollib ta käesoleva määruse IV lisa kohaselt esitatavaid andmeid, tuginedes seiremetoodikakavale, mille pädev asutus on kinnitanud 31. detsembriks 2020.

Artikkel 7

Seirepõhimõtted

1. Käitajad määravad kindlaks täielikud ja järjepidevad andmed ning tagavad, et need käitiseosade puhul ei kattuks ega toimuks topeltarvestust. Käitajad kohaldavad VII lisa sätestatud määramismeetodeid, tagavad hoolsuskohustuse täitmise ja kasutavad VII lisa 4. jaotise kohaseid kõige täpsemaid andmeallikaid.

2. Erandina lõikest 1 võib käitaja kasutada muid andmeallikaid kooskõlas VII lisa punktidega 4.4–4.6, kui on täidetud mõni järgmine tingimus:
 - a) VII lisa 4. jaotise kohaseid kõige täpsemaid andmeallikaid ei ole tehniliselt võimalik kasutada;
 - b) VII lisa 4. jaotise kohaste kõige täpsemate andmeallikate kasutamise kaasnemisega põhjendamatud kulud;
 - c) tuginedes mõõtemääramatuse lihtsustatud hindamisele, millega selgitatakse välja põhilised mõõtemääramatuse allikad ja hinnatakse nendega seonduvat määramatust, tõendab käitaja pädevale asutusele asutust rahuldaval viisil, et käitaja pakutava andmeallika täpsus on võrdväärne VII lisa 4. jaotise kohaste kõige täpsemate andmeallikate täpsusega või sellest täpsem.
3. Käitajad peavad täielikku ja läbipaistvat arvestust kõikide IV lisa loetletud andmete üle ja säilitavad tõendavaid dokumente vähemalt kümme aastat pärast LHÜde tasuta eraldamise taotluse esitamise kuupäeva. Taotluse korral teeb käitaja need andmed ja dokumendid pädevale asutusele ja tõendajale kättesaadavaks.

Artikkel 8

Seiremetoodikakava sisu ja esitamine

1. Artikli 4 lõike 2 punkti b ja artikli 5 lõike 2 alusel LHÜde tasuta eraldamist taotleva käitise käitaja koostab seiremetoodikakava, milles eelkõige kirjeldatakse käitist ja käitiseosi, tootmisprotsessi ning üksikasjalikult ka seiremetoodikat ja andmeallikaid. Seiremetoodikakava peab sisaldama üksikasjalikku, täielikku ja läbipaistvat dokumentatsiooni kõikide asjakohaste andmekogumisetappide kohta ja vähemalt VI lisa sätestatud üksikasju.
2. IV lisa loetletud iga parameetri kohta valib käitaja seiremeetodi artiklis 7 sätestatud põhimõtete ja VII lisa sätestatud meetodikanõuete alusel. Artikli 11 lõike 1 kohasele riskihindamisele ja artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlustele tuginedes eelistab käitaja seiremeetodite valimisel meetodeid, mis annavad kõige usaldusväärsemad tulemused, minimeerivad andmelünkade esinemise riski ja millega võib kõige vähem kaasneda omariske, sealhulgas kontrolliriske. Valitud meetod dokumenteeritakse seiremetoodikakavas.
3. Kui VI lisa on osutatud protseduurile ja määruse (EL) nr 601/2012 artikli 12 lõike 3 kohaldamisel kehtestab, dokumenteerib, rakendab ja säilitab käitaja selle protseduuri seiremetoodikakavast eraldi. Käitaja teeb protseduure käsitleva kogu kirjaliku dokumentatsiooni pädevale asutusele taotluse korral kättesaadavaks.
4. Käitaja esitab seiremetoodikakava pädevale asutusele kinnitamiseks artikli 4 lõikes 1 kehtestatud kuupäevaks. Liikmesriigid võivad kehtestada varasema tähtaja seiremetoodikakava esitamiseks ja nõuda, et pädev asutus kinnitaks selle kava enne LHÜde tasuta eraldamise taotluse esitamist.
5. Kui käitaja taotleb LHÜde tasuta eraldamist, kuid on eelmisel eraldamisperioodil sellest loobunud, esitab ta seiremetoodikakava kinnitamiseks hiljemalt kuus kuud enne artikli 4 lõike 1 kohast taotluse esitamise tähtaega.

Artikkel 9

Seiremetoodikakava muutmine

1. Käitaja kontrollib korrapäraselt, kas seiremetoodikakava kajastab käitise laadi ja tegevust ning kas seda kava on võimalik ajakohastada. Selleks võtab käitaja arvesse kõiki asjakohases tõendamisaruandes esitatud parandamissoovitusi.
2. Käitaja muudab seiremetoodikakava järgmistes olukordades:
 - a) seiremetoodikakavaga seni hõlmamata uute tegevusvaldkondade või uute kütuste või materjalide kasutamise tõttu on tekkinud uusi heiteid või on tootmistase muutunud;
 - b) tänu uut tüüpi mõõtevahendite, uute proovivõtu- või analüüsimeetodite või uute andmeallikate kasutamisele või muudele teguritele on esitatud andmete kindlaksmääramise täpsus suurem;

- c) varem kohaldatud seiremetoodikaga saadud andmed on osutunud valeks;
 - d) seiremetoodikakava ei vasta enam käesoleva määruse nõuetele;
 - e) on vaja rakendada töendamisaruaandes sisalduvaid seiremetoodikakava parandamise soovitusi.
3. Käitaja teatab pädevale asutusele viivitamata kõikidest seiremetoodikakava kavandatavatest muudatustest. Liikmesriik võib siiski lubada käitajal teatada seiremetoodikakava kavandatavatest muudatustest sama aasta 31. detsembriks või mõneks muuks liikmesriigi kehtestatud kuupäevaks, kui need muudatused ei ole lõike 5 mõistes olulised.
4. Kõik lõike 5 tähenduses olulised seiremetoodikakava muudatused peab kinnitama pädev asutus. Kui pädev asutus leiab, et käitaja teatatud oluline muudatus ei ole oluline, teatab ta sellest käitajale.
5. Oluliseks loetakse järgmised käitise seiremetoodikakava muudatused:
- a) muudatused, mis tulenevad käitise muutmisest, eelkõige uutest käitiseosadest, olemasolevate käitiseosade süsteemipiiride muutmisest või käitiseosade sulgemisest;
 - b) üleminek ühelt VII lisa punktides 4.4–4.6 sätestatud seiremetoodikalt mõnele muule kõnealustes punktides sätestatud meetodikale;
 - c) mõne seiremetoodikakavas sätestatud standardväärtuse või hindamismeetodi muutmine;
 - d) pädeva asutuse nõutud muudatused, et tagada seiremetoodikakava vastavus käesoleva määruse nõuetele.
6. Käitaja dokumenteerib kõik seiremetoodikakava muudatused. Igas sellekohases kandes tuleb täpsustada järgmist:
- a) muudatuse läbipaistev kirjeldus;
 - b) muudatuse põhjendus;
 - c) kavandatud muudatusest pädevale asutusele teatamise kuupäev;
 - d) kuupäev, millal pädev asutus kinnitas lõikes 3 osutatud teate kättesaamisest (kui see kuupäev on teada), ning lõikes 4 osutatud kinnitamise või teabe esitamise kuupäev;
 - e) muudetud seiremetoodikakava rakendamise alguskuupäev.

Artikkel 10

Käitiseosadeks jagamine

1. Aruannete esitamiseks ja seire teostamiseks jagab käitaja direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a alusel LHÜde tasuta eraldamise tingimustele vastava iga käitise käitiseosadeks. Selleks seostatakse käitise sisendid, väljundid ja heitkogused ühe või mitme käitiseosaga, kehtestades vajaduse korral meetodi, kuidas arvutada üksikute käitiseosadega seostatavate konkreetsete sisendi-, väljundi- või heitkoguseosade suurust.
2. Käitise sisendite, väljundite ja heitkoguste seostamisel käitiseosadega läbib käitaja järgmised etapid kahanevas tähtsusejärjestuses:
- a) kui käitises toodetakse mõnda I lisas loetletud tootepõhiste võrdlusaluste puhul kindlaksmääratud toodet, seostab käitaja sellekohased sisendid, väljundid ja heite tootepõhise võrdlusaluse käitiseosadega, nagu on asjakohane, kohaldades VII lisas esitatud eeskirju;
 - b) kui käitises on soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa või kaugkütte käitiseosa alla liigituvaid sisendeid, väljundeid ja heidet, mis ei liigitu ühegi punktis a osutatud käitiseosa alla, seostab käitaja need vastavalt asjaoludele soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosaga või kaugkütte käitiseosaga, kohaldades VII lisas esitatud eeskirju;

- c) kui käitises on kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosade alla liigituvaid sisendeid, väljundeid ja heidet, mis ei liigitu mitte ühegi punktides a või b osutatud käitiseosa alla, seostab käitaja need vastavalt asjaoludele kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosadega, kohaldades VII lisas esitatud eeskirju;
- d) kui käitises on protsessiheite käitiseosade alla liigituvaid sisendid, väljundid ja heidet, mis ei liigitu mitte ühegi punktides a, b või c osutatud käitiseosa alla, seostab käitaja need vastavalt asjaoludele protsessiheite käitiseosadega, kohaldades VII lisas esitatud eeskirju.

3. Soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosade, kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosade ja protsessiheite käitiseosade puhul teeb käitaja NACE ja PRODOCOMi koodide alusel selget vahet, kas asjaomane protsess toimub sellises sektoris või allsektoris, mille puhul peetakse märkimisväärseks kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu, mis on kindlaks määratud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikega 5. Peale selle eristab käitaja kaugkütteks eksporditava mõõdetava soojuse kogust mõõdetavast soojusest, mida ei toodeta sellise sektori ega allsektori jaoks, mille puhul esineb kasvuhoonegaaside heite märkimisväärse ülekandumise oht, mis on kindlaks määratud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikega 5.

Kui soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosade, kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosade või protsessiheite käitiseosade tootmistasemest vähemalt 95 % kuulub sektoritesse või allsektoritesse, mille puhul esineb kasvuhoonegaaside heite märkimisväärse ülekandumise oht, mis on kindlaks määratud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikega 5, või kui soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosade, kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosade või protsessiheite käitiseosade tootmistasemest vähemalt 95 % kuulub sektoritesse või allsektoritesse, mida kasvuhoonegaaside heite ülekandumine ei ohusta, on käitaja vabastatud selliste andmete esitamisest, mis võimaldavad eristamist kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohu esinemise järgi.

Kui kaugkütte käitiseosade või soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosade tootmistasemest vähemalt 95 % on seotud ühe sellise käitiseosaga, võib käitaja seostada nende käitiseosade kogu tootmistaseme kõige suurema tootmistasemega käitiseosaga.

4. Kui ELi HKS-i kuuluv käitis on tootnud ja ekspordinud mõõdetavat soojust mõnele muule ELi HKS-i mittekuuluvale käitisele või üksusele, käsitab käitaja sellise soojusega seotud soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa asjakohast protsessi sellisesse sektoris või allsektoris mittekuuluvana, mille puhul esineb märkimisväärne kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht, mis on kindlaks määratud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikega 5, välja arvatud juhul, kui käitaja tõendab pädevat asutust rahuldaval viisil, et mõõdetava soojuse tarbija kuulub sektorisse või allsektoris, mille puhul esineb märkimisväärne kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht, mis on kindlaks määratud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikega 5.

Selleks et eristada kaugkütte käitiseosaga seostatavat mõõdetavat soojust, peab käitaja pädevat asutust rahuldaval viisil tõendama, et mõõdetav kütus eksporditakse kaugkütteks.

5. Lõigete 1 ja 2 kohasel jagamisel tagab käitaja kõikide järgmiste tingimuste täitmise:

- a) käitise iga füüsiline toode seostatakse ühe käitiseosaga ilma midagi välja jätmata või topelt arvestamata;
- b) käitise seirekavas, mis on kinnitatud kooskõlas määrusega (EL) nr 601/2012, loetletud lähtevoogude ja heidete kogus seostatakse 100 % käitiseosadega ilma midagi välja jätmata ega topelt arvestamata, välja arvatud juhul, kui vood ja heited on seotud mis tahes protsessiga, mis ei vasta LHÜde tasuta eraldamise tingimustele, näiteks elektrienergia tootmine käitises, tõrvikpõletamine (välja arvatud ohutus-tõrvikpõletamine), mis ei kuulu tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa alla, või teistele ELi HKS-i kuuluvatele käitistele eksporditava mõõdetava soojuse tootmine;
- c) LHÜde tasuta eraldamise tingimustele vastava mõõdetava soojuse netokogus, mis toodetakse käitises või mida käitis impordib või ekspordib, ning käitiseosade vahel ülekantavad kogused seostatakse 100 % käitiseosadega ilma midagi välja jätmata ega topelt arvestamata;
- d) käitiseosade toodetud, imporditud või eksporditud kogu mõõdetava soojuse kohta dokumenteeritakse, kas mõõdetav soojus toodeti ELi HKS-i kuulavas käitises põletamisprotsessi käigus või imporditi mõnest muust soojusenergia tootmise protsessist või ELi HKS-i mittekuuluvast üksusest;
- e) kui käitises toodetakse elektrienergiat, seostatakse tootepõhise võrdlusaluse käitiseosades toodetud kogused nende käitiseosadega ilma midagi välja jätmata ega topelt arvestamata;
- f) iga tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa puhul, kus kütuse ja elektrienergia omavaheline asendatavus on asjakohane kooskõlas I lisa 2. jaotisega, tehakse eraldi kindlaks asjakohane tarbitud elektrienergia kogus ja seostatakse see käitiseosaga;

- g) kui käitiseosal on CO₂ sisaldava materjali väljundeid muudele käitiseosadele või käitistele eksporditavate kütuste, toodete, kõrvalsaaduste või toormena, või heitgaase, seostatakse need väljundid käitiseosadega ilma midagi välja jätmata ega topelt arvestamata, kui need ei ole hõlmatud punktiga b;
- h) CO₂-heidet, mis tekib väljaspool tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa süsteemi piire ja pärineb artikli 2 punkti 10 alapunktides a–f loetletud protsessidest, seostatakse protsessi heite käitiseosaga niivõrd, kui võrd on pädevat asutust rahuldaval viisil tõendatud, et see heide on artikli 2 punktis 10 loetletud mis tahes protsessi otsene ja vahetu tulemus, mitte aga ei tulene gaasilise osaliselt oksüdeerunud süsiniku edasisest oksüdeerumisest standardtingimustes;
- i) kui CO₂-heide, mis pärineb heitgaasi põletamisest, mis ei ole seotud mõõdetava soojuse, mõõdetamatu soojuse või elektrienergia toomisega, tekib väljaspool tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa süsteemi piire artikli 2 punkti 10 alapunktides a–f loetletud protsesside tulemusel, käsitatakse heitgaasis sisalduvast süsinikukogusest 75 % CO₂-ks teisendatuna ja see seostatakse protsessi heite käitiseosaga;
- j) igasuguse topeltarvestamise vältimiseks arvatakse tootmisprotsessist pärinevad ja samasse protsessi tagasi suunatud tooted aastast tootmistasemest maha vastavalt asjaoludele kooskõlas I lisas sätestatud tootemääratlustega;
- k) kui taaskasutatakse võrdlusaluse käitiseosa protsessidest pärit mõõdetavat soojust, lahutatakse asjakohane mõõdetava soojuse netokogus, jagatuna 90 % etalonkasuteguriga, topeltarvestuse vältimiseks sisendkütusest maha. Samamoodi toimitakse protsessi heite käitiseosaga hõlmatud protsessidest pärit soojusenergia taaskasutamise korral.

Artikkel 11

Kontrollisüsteem

1. Käitaja teeb võrdlusandmete aruandes kindlaks andmevoovigade riskide allikad alates esimestest andmetest kuni lõppandmeteni ning kehtestab, dokumenteerib, rakendab ellu ja säilitab tõhusa kontrollisüsteemi selle tagamiseks, et andmekäsitluse tulemusel koostatud aruanded ei sisaldaks väärkajastamisi ning et need oleksid kooskõlas seiremetoodikakavaga ja käesoleva määrusega.

Käitaja teeb esimese lõigu kohase riskihinnangu pädevale asutusele taotluse korral kättesaadavaks. Samuti teeb käitaja selle tõendamiseks kättesaadavaks.

2. Lõike 1 esimese lõigu kohaldamisel kehtestab, dokumenteerib, rakendab ja säilitab käitaja kirjalikud protseduurid andmekäsitluse ja kontrollitegevuse kohta ning lisab nendele protseduuridele osutavad viited seiremetoodikakavasse kooskõlas artikli 8 lõikega 3.

3. Lõikes 2 osutatud kontrollitegevus peab vastavalt asjaoludele hõlmama järgmist:

- a) asjakohaste mõõteseadmete kvaliteedi tagamine;
- b) infotehnoloogiasüsteemide kvaliteedi tagamine, et asjakohased süsteemid kavandatakse ja dokumenteeritakse ning et neid katsetatakse, rakendatakse, kontrollitakse ja säilitatakse viisil, mis tagab usaldusväärsete, täpsete ja õigeaegsete andmete töötlemise kooskõlas lõike 1 kohaselt kindlaks tehtud riskidega;
- c) andmekäsitluse ja kontrollitegevuse lahusus ning vajaliku pädevuse haldamine;
- d) siserevisjonid ja andmete valideerimine;
- e) parandused ja parandusmeetmed;
- f) sisseostetud protsesside kontroll;
- g) andmete ja dokumentide säilitamine, sealhulgas dokumendiversioonide haldamine.

4. Lõike 3 punkti a kohaldamisel tagab käitaja kõikide asjakohaste mõõteseadmete kalibreerimise, reguleerimise ja kontrollimise korrapäraste ajavahemike tagant, sealhulgas enne kasutamist, ning nende võrdlemise rahvusvahelistel standarditel põhinevate kättesaadavate etalonidega ja proportsionaalselt kindlakstehtud riskidega.

Kui mõõteseadmete osi ei ole võimalik kalibreerida, märgib käitaja need seiremetoodikakavas ära ja esitab ettepanekud alternatiivseks kontrollitegevuseks.

Kui leitakse, et seadmed ei toimi nõuetekohaselt, võtab käitaja kohe vajalikke parandusmeetmeid.

5. Lõike 3 punkti d kohaldamisel vaatab käitaja läbi lõikes 2 osutatud andmekäsitluse tulemusel saadud andmed ja valideerib need.

Andmete läbivaatamine ja valideerimine peab hõlmama järgmist:

- a) andmete täielikkuse kontroll;
- b) eelneva võrdlusperioodi kohta kindlaks määratud andmete võrdlemine, eelkõige andmete järjepidevuse kontroll igast käitiseosast pärineva kasvuhoonegaaside heite kasuteguri aegridade alusel;
- c) teistsugustest toimivatest andmekogumissüsteemidest pärit andmete ja väärtuste võrdlemine, eelkõige tootepõhiste võrdlusalustega seonduvate toodete tootmise protokollid ning müügi ja varude andmed;
- d) andmete võrdlemine ja nende täielikkuse kontroll käitise ja käitiseosa tasandil, et tagada artikli 10 lõike 5 nõuete täitmine.

6. Lõike 3 punkti e kohaldamisel tagab käitaja, et kui andmekäsitlus või kontrollitegevus leitakse olevat ebatõhus või kõnealuste tegevuste puhul ei järgita protseduuridokumentides kehtestatud eeskirju, võetakse parandusmeetmeid ja vigased andmed parandatakse viivitamata.

7. Lõike 3 punkti f kohaldamisel toimib käitaja, kui ta ostab sisse ühe või mitu andmekäsitlus- või kontrollitegevust, järgmiselt:

- a) kontrollib sisseostetud andmekäsitluse ja kontrollitegevuse kvaliteeti vastavalt käesolevale määrusele;
- b) määrab kindlaks asjakohased nõuded sisseostetud protsesside väljunditele ning protsessides kasutatud meetoditele;
- c) kontrollib käesoleva lõike punktis b osutatud väljundite ja meetodite kvaliteeti;
- d) tagab, et sisseostetud tegevus toimub kooskõlas lõikes 1 osutatud riskihindamise käigus väljaselgitatud oma- ja kontrolliriskidega.

8. Käitaja jälgib kontrollisüsteemi tulemuslikkust, sealhulgas teostab siserevisjoni ja võtab arvesse tõendaja poolt artikli 4 lõike 2 kohaldamiseks teostatud aruannete tõendamise ajal tehtud järeldusi.

Kui käitaja arvates ei ole kontrollisüsteem tõhus või ei vasta väljaselgitatud riskidele, püüab käitaja seda süsteemi parandada ning seiremetoodikakava või selle aluseks olevaid kirjalikke andmekäsitluse, riskihindamise ja kontrollitegevuse protseduure ajakohastada.

Artikkel 12

Andmelüngad

1. Kui tehnilistel põhjustel ei ole ajutiselt võimalik kohaldada pädeva asutuse kinnitatud seiremetoodikakava, kohaldab käitaja seiremetoodikakavas loetletud alternatiivsetel andmeallikatel põhinevat meetodit kinnitavate kontrollide tegemiseks kooskõlas artikli 10 lõikega 5 või kui seiremetoodikakava sellist alternatiivvõimalust ei sisalda, siis mõnda muud meetodit, mis vastavalt VII lisa 4. jaotises esitatud üldistele andmeallikatele ja nende tähtsujärjestusele tagab suurima täpsuse, või mõnda konservatiivset hindamisviisi, kuni kinnitatud seiremetoodikakava kohaldamise tingimused on taastatud.

Käitaja võtab kõik vajalikud meetmed, et tagada kinnitatud seiremetoodikakava kiire kohaldamine.

2. Kui puuduvad võrdlusandmete aruande jaoks vajalikud andmed, mille kohta ei ole seiremetoodikakavas loetletud alternatiivseid seiremeetodeid ega andmeallikaid andmete kinnitamiseks või andmelünkade täitmiseks, kasutab käitaja asjakohast hindamismeetodit, et määrata kindlaks konservatiivsed asendusandmed vastava ajavahemiku ja puuduva parameetri kohta, tuginedes eelkõige tööstusharu parimale tavale, uusimatele teaduslikele ja tehnikaalastele teadmistele, ning põhjendab nõuetekohaselt andmelünka ja nende lisas esitatud meetodite kasutamist võrdlusandmete aruandes.

3. Kui lõike 1 kohaselt kaldutakse ajutiselt kõrvale kinnitatud seiremetoodikakavast või kui leitakse, et artikli 4 lõike 2 punktis a või artikli 5 lõikes 2 osutatud aruande jaoks vajalikud andmed puuduvad, töötab käitaja põhjendamatult viivitusega välja kirjaliku protseduuri, et edaspidi sellist andmeliunka vältida, ja muudab seiremetoodikakava kooskõlas artikli 9 lõikega 3. Lisaks hindab käitaja, kas ja kuidas on vaja ajakohastada artikli 11 lõikes 3 osutatud kontrollitegevust, ning vastavalt vajadusele muudab seda ja asjakohaseid kirjalikke protseduure.

Artikkel 13

Elektrooniliste vormide kasutamine

Liikmesriigid võivad nõuda, et käitajad ja tõendajad kasutaksid elektroonilisi vorme või konkreetseid failivorminguid artikli 4 lõike 2 kohaste võrdlusandmete aruannete, seiremetoodikakavade ja tõendamisaruanannete ning artikli 5 lõike 2 kohaste uue osaleja andmete aruannete, seiremetoodikakavade ja tõendamisaruanannete esitamiseks.

III PEATÜKK

Eraldamiseeskirjad

Artikkel 14

Riiklikud rakendusmeetmed

- Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11 lõike 1 kohase loetelu esitamiseks komisjonile kasutatakse komisjoni ette nähtud elektroonilist vormi ja selles täpsustatakse kõik elektritootjad, väikekäitised, kelle võib ELi HKSist välja arvata vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklitele 27 ja 27a, ning kõnealuse direktiivi artikli 24 alusel ELi HKSis lisatavad käitised.
- Lõikes 1 osutatud loetelu peab iga LHÜde tasuta eraldamist taotleva tegevkäitise kohta sisaldama järgmist teavet:
 - käitise ja selle süsteemiipiiride tunnusandmed, kasutades selleks käitise tunnuskoode Euroopa Liidu tehingulogis;
 - teave tegevuse ja LHÜde tasuta eraldamise tingimustele vastavuse kohta;
 - käitise iga käitiseosa tunnusandmed;
 - iga käitiseosa aastane tootmistase ja aastaheide asjaomase võrdlusperioodi igal aastal;
 - iga käitiseosa kohta teave selle kohta, kas ta kuulub sektorisse või allsektorisse, mille puhul esineb märkimisväärne kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht, mis on kindlaks määratud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikega 5, kaasa arvatud vajaduse korral toodetud toodete PRODCOMi koodid;
 - iga käitiseosa kohta IV lisa kohaselt esitatud andmed.
- Pärast lõikes 1 osutatud loetelu kättesaamist hindab komisjon iga käitise lisamist loetellu ja lõike 2 kohaselt esitatud seonduvaid andmeid.
- Kui komisjon ei ole vastu käitise lisamisele kõnealusesse loetellu, kasutatakse andmeid direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 2 osutatud muudetud võrdlusaluste arvutamisel.
- Liikmesriigid määravad kooskõlas artikli 16 lõigetega 2–7 ja artiklitega 19–22 iga käitise jaoks kindlaks esialgsed tasuta eraldatavate LHÜde aastakogused, kasutades selleks asjakohase eraldamisperioodi muudetud võrdlusaluseid, ning teatavad need kogused.
- Kui asjakohaseks eraldamisperioodiks esialgsel tasul eraldatud aastakogustest on teatatud, määrab komisjon kindlaks direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 5 alusel kehtestatud koefitsiendi, võrreldes käitistele käesoleva määruse V lisas kindlaks määratud koefitsientide kohaldades asjakohase eraldamisperioodi igal aastal tasuta eraldatud LHÜde esialgsete aastakoguste summat käitistele direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõigete 5 ja 5a kohaselt arvatava LHÜde aastakogusega, võttes arvesse vastavat osakaalu üleliidulises igaaastases üldkoguses, nagu on kindlaks määratud direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõikes 1 ja artikli 10a lõikes 5. Kindlaksmääramisel võetakse vastavalt asjaoludele arvesse direktiivi 2003/87/EÜ artikli 24 kohaseid loetellu lisamisi ning artiklite 27 ja 27a kohaseid väljaarvamisi.

7. Kui direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 5 alusel kehtestatud koefitsient on kindlaks määratud, määravad liikmesriigid kindlaks ja esitavad komisjonile asjakohase eraldamisperioodi igal aastal artikli 16 lõike 8 kohaselt tasuta eraldatavate LHÜde lõpliku aastakoguse.

8. Komisjoni taotluse korral teevad kõik liikmesriigid artikli 4 lõike 2 alusel saadud aruanded talle kättesaadavaks.

Artikkel 15

Tegevkäitiste varasem tootmistase

1. Liikmesriigid hindavad artikli 4 lõike 2 kohaselt esitatud võrdlusandmete aruannet ja tõendamisaruannet, et tagada nende vastavus käesoleva määruse nõuetele. Vajaduse korral palub pädev asutus käitajatel parandada mis tahes mittevastavused või vead, mis mõjutavad varasema tootmistaseme kindlaksmääramist. Pädev asutus võib paluda käitajatel esitada lisaks artikli 4 lõike 2 kohaselt esitatud teabele ja dokumentidele veel andmeid.

2. Hinnatud võrdlusandmete aruannete ja tõendamisaruannete alusel määravad liikmesriigid kindlaks iga käitiseosa ja käitise varasema tootmistaseme asjakohasel võrdlusperioodil. Liikmesriigid võivad otsustada varasema tootmistaseme kindlaks määrata üksnes juhul, kui käitist käsitlevad andmed on tõendamisel rahuldavaks tunnustatud või kui nad on veendunud, et tõendaja arvamuse aluseks olnud andmelüngad on tingitud erandlikest ja ettenägematutest asjaoludest, mida isegi kõiki abinõusid kasutusele võttes ei oleks saanud vältida.

3. Varasem tootepõhine tootmistase osutab iga toote puhul, millele on määratud I lisas osutatud tootepõhine võrdlusalus, selle toote varasema aastatoodangu aritmeetilisele keskmisele asjaomasel käitises võrdlusperioodil.

4. Varasem soojuspõhine tootmistase osutab ELi HKS-i kuuluvatest käitistest sellise mõõdetava soojuse varasema aastaimpordi aritmeetilisele keskmisele, aastatootmise aritmeetilisele keskmisele või mõlemale võrdlusperioodi jooksul, mida tarbiti käitise süsteemi piires toodete tootmiseks või mehaanilise energia (mida ei kasutatud elektrienergia tootmiseks) tootmiseks, soojendamiseks või jahutamiseks (välja arvatud elektrienergia tootmiseks tarbitud mõõdetav soojus) või eksporditi mõnda ELi HKS-i mittekuuluvasse käitisesse või muusse üksusesse (välja arvatud eksporditud elektrienergia tootmiseks), väljendatuna teradžaulides aasta kohta.

Varasem kaugküttepõhine tootmistase osutab sellise mõõdetava soojuse varasema aastaimpordi aritmeetilisele keskmisele ELi HKS-i kuuluvatest käitistest, aastatootmise aritmeetilisele keskmisele või mõlemale võrdlusperioodi jooksul, mis eksporditakse kaugkütteks ja mida väljendatakse teradžaulides aasta kohta.

5. Varasem kütusepõhine tootmistase osutab selliste kütuste varasema aastatarbimise aritmeetilisele keskmisele, mida kasutati sellise mõõdetamatu soojuse tootmiseks, mida tarbiti toodete tootmiseks, mehaanilise energia tootmiseks (mida ei kasutatud elektrienergia tootmiseks), soojendamiseks või jahutamiseks (välja arvatud elektrienergia tootmiseks tarbitud kütused), sealhulgas ohutus-tõrvikpõletamine, võrdlusperioodi jooksul, väljendatuna teradžaulides aasta kohta.

6. Protsessiheite puhul, mis toimus seoses toodete tootmisega asjaomasel käitises võrdlusperioodi jooksul, osutab varasem protsessiheitepõhine tootmistase varasema aastase protsessiheite aritmeetilisele keskmisele, mida väljendatakse CO₂-ekvivalenttonnides.

7. Lõigetes 3–6 osutatud aastaste aritmeetiliste väärtuste määramisel arvestatakse üksnes kalendriaastaid, mille jooksul asjaomane käitis on töötanud vähemalt ühe päeva.

Kui allkäitis on asjaomasel võrdlusperioodil töötanud vähem kui kaks kalendriaastat, on selle varasem tootmistase kõnealuse allkäitise tavavõimsusega tegevuse algusele järgneva esimese kalendriaasta tootmistase.

Kui käitiseosa ei ole pärast tavavõimsusega tegevuse algust tegutsenud võrdlusperioodil üht aastat, määratakse varasem tootmistase kindlaks pärast seda, kui esitatakse tootmistaseme aruanne pärast tegevuse esimest kalendriaastat.

8. Erandina lõikest 3 määravad liikmesriigid varasema tootepõhise tootmistaseme toodetele, mille suhtes kohaldatakse III lisas osutatud tootepõhiseid võrdlusaluseid, varasema aastatootmise aritmeetilise keskmise alusel vastavalt kõnealuses lisas sätestatud valemitele.

Artikkel 16

Tegevkäitistele LHÜde eraldamine käitise tasandil

1. Kui tegevkäitise käitaja on esitanud kehtiva taotluse LHÜde tasuta eraldamise kohta kooskõlas artikliga 4, arvutab asjaomane liikmesriik artikli 14 kohaselt kogutud andmete põhjal iga kalendriaasta kohta kõnealusele käitisele alates 2021. aastast tasuta eraldatavate LHÜde arvu.
2. Lõikes 1 osutatud arvutuse tegemiseks määravad liikmesriigid kõigepealt eraldi igale käitiseosale esialgse aastase tasuta eraldatavate LHÜde arvu järgmiselt:
 - a) tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade puhul saadakse konkreetseks aastaks tasuta eraldatavate LHÜde esialgne aastane arv asjaomaseks võrdlusperioodiks direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 2 kohaselt kehtestatud tootepõhise võrdlusaluse väärtuse korrutamisel asjaomase varasema tootepõhise tootmistasemega;
 - b) soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosade puhul saadakse konkreetseks aastaks tasuta eraldatavate LHÜde esialgne aastane arv mõõdetava soojuse jaoks asjaomaseks võrdlusperioodiks direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 2 kohaselt kehtestatud soojuspõhise võrdlusaluse väärtuse korrutamisel mõõdetava soojuse tarbimise või HKS-i mittekuuluvatele käitistele või muudele üksustele muuks otstarbeks kui kaugkütteks ekspordimise varasema soojuspõhise tootmistasemega;
 - c) kaugkütte käitiseosade puhul saadakse konkreetseks aastaks tasuta eraldatavate LHÜde esialgne aastane arv mõõdetava soojuse jaoks asjaomasel võrdlusperioodil direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 2 kohaselt vastu võetud soojuspõhise võrdlusaluse väärtuse korrutamisel varasema kaugküttepõhise tootmistasemega;
 - d) kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosade puhul saadakse konkreetseks aastaks tasuta eraldatavate LHÜde esialgne aastane arv asjaomaseks viieaastaseks perioodiks direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 2 kohaselt vastu võetud kütusepõhise võrdlusaluse väärtuse korrutamisel tarbitud kütuse varasema kütusepõhise tootmistasemega;
 - e) protsessihte käitiseosade puhul saadakse konkreetseks aastaks tasuta eraldatavate LHÜde aastane arv varasema protsessihte põhise tootmistaseme korrutamisel 0,97ga.

Kui käitiseosa on pärast tavavõimsusega tegevuse algust tegutsenud võrdlusperioodil vähem kui ühe kalendriaasta, määratakse asjaomaseks perioodiks esilagu eraldatavad LHÜd kindlaks pärast varasema tootmistaseme kohta aru andmist.

3. Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõike 4 kohaldamisel kohaldatakse artikli 2 kohaselt igale käitiseosale asjaomaseks aastaks määratud esialgse aastase tasuta eraldatavate LHÜde arvu suhtes käesoleva määruse V lisas kindlaks määratud koefitsienti, kui nende käitiseosade protsessid kuuluvad sektorisse või allsektorisse, mille puhul ei esine märkimisväärset kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu, mis on kindlaks määratud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikega 5.

Erandina esimesest lõigust kohaldatakse kaugkütte käitiseosade suhtes koefitsienti 0,3.

4. Kui lõikes 2 osutatud käitiseosade protsessid kuuluvad sektoritesse või allsektoritesse, mille puhul esineb märkimisväärne kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht, mis on kindlaks määratud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikega 5, kohaldatakse koefitsienti 1.
5. Käitiseosadele, mis said mõõdetavat soojust lämmastikhappe võrdlusalusega hõlmatud tooteid tootvatest käitiseosadest, tasuta eraldatavate LHÜde esialgset aastast arvu vähendatakse varasema aastase soojusetarbimise võrra asjaomasel võrdlusperioodidel, korrutatuna kõnealuse mõõdetava soojuse puhul asjaomasel eraldamisperioodil kehtiva soojuspõhise võrdlusaluse väärtusega, mis on kehtestatud kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikega 2.

Alates 2026. aastast vähendatakse tootepõhise võrdlusaluse käitiseosadele asjaomaseks eraldamisperioodiks tasuta eraldatavate LHÜde esialgset aastast arvu sellise varasema aastaheite võrra, mis tuleneb heitgaaside tõrvikpõletamisest (välja arvatud ohutus-tõrvikpõletamine) ja mida ei kasutata mõõdetava või mõõdetamatu soojuse ega elektrienergia tootmiseks.

6. Igale käitisele tasuta eraldatavate LHÜde esialgne aastakogus on kõikidele käitiseosadele lõigete 2–5 kohaselt arvatud tasuta eraldatavate LHÜde esialgsete aastaste arvude summa.

Kui käitisesse kuuluvad käitiseosad, kus toodetakse tselluloositooteid (lühikesekiuline jõutselluloos, pikakiuline jõutselluloos, termomehaaniline tselluloosimass ja mehaaniliselt valmistatud tselluloosimass, sulfittselluloos või muu tselluloos, millel ei ole tootepõhist võrdlusalust) ja mis ekspordivad mõõdetavat soojust teistesse nendega tehniliselt ühendatud käitiseosadesse, siis esialgse tasuta eraldatavate LHÜde aastakoguse arvutamisel, ilma et see piiraks asjaomase käitise teistele käitiseosadele tasuta eraldatavaid esialgseid LHÜde aastakoguseid, võetakse esialgset tasuta eraldatavate LHÜde aastakogust arvesse üksnes niivõrd, kui võrd selles käitiseosas toodetud tselluloositooted lastakse turule ega töödelda paberiks samas või sellega tehniliselt ühendatud käitises.

7. Igale käitisele esialgse tasuta eraldatavate LHÜde aastakoguse kindlaksmääramisel tagavad liikmesriigid ja käitajad, et heidet ega tootmistasemeid ei arvestata topelt ning et LHÜsid ei eraldata negatiivses koguses. Näiteks kui vahetoode, millel on tootepõhine võrdlusalus vastavalt I lisas sätestatud asjakohaste süsteemipiiride määratlusele, imporditakse käitisesse, siis ei arvestata heidet topelt, kui mõlemale asjaomasele käitisele määratakse esialgne tasuta eraldatavate LHÜde aastakogus.

8. Igale tegevkäitisele, välja arvatud direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 3 osutatud käitised, tasuta eraldatavate LHÜde lõpliku aastakoguse saamiseks korrutatakse käesoleva artikli lõike 6 kohaselt arvutatud esialgne tasuta eraldatavate LHÜde aastakogus käesoleva määruse artikli 14 lõike 6 kohaselt kindlaks määratud sektoriülese koefitsiendiga.

Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikes 3 osutatud ja LHÜde tasuta eraldamise tingimustele vastavate käitiste puhul vastab tasuta eraldatavate LHÜde lõplik aastakogus käesoleva artikli lõike 6 kohaselt kindlaks määratud, igale käitisele tasuta eraldatavate LHÜde esialgsele aastakogusele, mida igal aastal kohandatakse direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 9 osutatud lineaarse teguriga, kasutades võrdlusena asjaomasele käitisele 2013. aastaks tasuta eraldatud LHÜde esialgset aastakogust, välja arvatud mis tahes selline aasta, kui kõnealuseid eraldisi kohandatakse ühetaoliselt kooskõlas direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikega 5.

Erandina teisest lõigust vastab iga aasta kohta, millal artikli 14 lõike 6 kohaselt kindlaks määratud koefitsient on väiksem kui 100 %, direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõikega 3 hõlmatud ja LHÜde tasuta eraldamise tingimustele vastavate käitiste lõplik tasuta eraldatavate LHÜde aastakogus igale käitisele tasuta eraldatavate LHÜde esialgsele aastakogusele, mis on kindlaks määratud kooskõlas käesoleva artikli lõikega 6 ja mida igal aastal kohandatakse käesoleva määruse artikli 14 lõike 6 kohaselt kindlaks määratud koefitsiendiga.

9. Lõigetes 1–8 osutatud arvutuste tegemisel esitatakse käitiseosadele ja käitistele eraldatavate LHÜde arv lähima täisarvuna.

Artikkel 17

Uute osalejate varasem tootmistase

Liikmesriigid määravad kindlaks iga uue osaleja ja tema käitiseosade varasemad tootmistasemed järgmiselt:

- varasem tootepõhine tootmistase on iga sellise toote puhul, millele on määratud käesoleva määruse I lisas või direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 24 osutatud tootepõhine võrdlusalus, asjaomase käitiseosa tootmistase esimesel kalendriaastal pärast kõnealuse toote tavavõimsusega tootmise algust;
- varasem soojuspõhine tootmistase on tavavõimsusega tootmise algusele järgneva esimese kalendriaasta tootmistase seoses ELi HKS-i kuuluvast käitiseist sellise mõõdetava soojuse importimisega, tootmisega või mõlemaga, mida tarbiti käitise süsteemipiirides toodete tootmiseks või mehaanilise energia tootmiseks (mida ei kasutatud elektrienergia tootmiseks), soojendamiseks või jahutamiseks (mida ei tarbitud elektrienergia tootmiseks) või eksporditi teise, ELi HKS-i mittekuuluvasse käitisesse või muusse üksusesse (välja arvatud ekspordit elektrienergia tootmiseks);
- varasem kaugküttepõhine tootmistase on tavavõimsusega tootmise algusele järgneva esimese kalendriaasta tootmistase seoses ELi HKS-i kuuluvast käitiseist sellise mõõdetava soojuse importimisega, tootmisega või mõlemaga, mis eksporditi kaugkütteks;
- varasem kütusepõhine tootmistase on asjaomase käitise tavavõimsusega tootmise algusele järgneva esimese kalendriaasta tootmistase seoses selliste kütuste tarbimisega, mida kasutati sellise mõõdetamatu soojuse tootmiseks, mida omakorda tarbitakse toodete tootmiseks, mehaanilise energia tootmiseks (mida ei kasutata elektrienergia tootmiseks), soojendamiseks või jahutamiseks (mis ei ole seotud elektrienergia tootmisega), sealhulgas ohutus-tõrvikpõletamiseks;

- e) protsessiitepõhine tootmistase on tavavõimsusega tootmise algusele järgneva esimese kalendriaasta tootmistase seoses protsessiüksuses tekkiva protsessiitega.
- f) Erandina punktist a on III lisa loetletud tootepõhiste võrdlusalustega hõlmatud toodete puhul varasem tootepõhine tootmistase tavavõimsusega tootmise algusele järgneva esimese kalendriaasta tootmistase seoses toote tootmisega asjaomases käitiseosas ja see määratakse kindlaks kõnealusel lisa esitatud valemitega.

Artikkel 18

LHÜde eraldamine uutele osalejatele

1. LHÜde tasuta eraldamisel uutele osalejatele arvutavad liikmesriigid välja käitisele tavavõimsusega tegevuse algusest alates tasuta eraldatavate LHÜde esialgse aastakoguse iga käitiseosa kohta eraldi järgmiselt:

- a) iga tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa, soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa ja kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosa puhul saadakse konkreetseks aastaks tasuta eraldatavate LHÜde esialgne aastakogus asjaomase võrdlusaluse väärtuse korrutamisel asjaomase varasema tootmistasemega;
- b) iga protsessiite käitiseosa puhul saadakse konkreetseks aastaks tasuta eraldatavate LHÜde esialgne aastakogus varasema protsessiitepõhise tootmistaseme korrutamisel 0,97ga.

Uutele osalejatele tasuta eraldatavate LHÜde esialgse aastakoguse arvutamisel kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 16 lõikeid 3, 4, 5 ja 7.

2. Tavavõimsusega tegevuse alguseks oleva kalendriaasta kohta tasuta eraldatavate LHÜde esialgse aastakoguse saamiseks korrutatakse iga käitiseosa puhul kohaldatava võrdlusaluse väärtus kõnealusel aasta tootmistasemega.

3. Igale käitisele tasuta eraldatavate LHÜde esialgne aastakogus on kõikidele käitiseosadele lõigete 1 ja 2 kohaselt arvutatud tasuta eraldatavate LHÜde esialgsete aastaste arvude summa. Kohaldatakse artikli 16 lõike 6 teist lõiku.

4. Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamata uutele osalejatele tasuta eraldatavate LHÜde aastakoguse käitiste kaupa.

Komisjon eraldab direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 7 kohaselt uute osalejate jaoks loodud reservist LHÜsid kõnealuste teadete laekumise järjekorras.

Komisjon võib mõnele konkreetsele käitisele tasuta eraldatavate LHÜde esialgse aastakoguse tagasi lükata.

5. Lõpliku tasuta eraldatavate LHÜde aastakoguse saamiseks kohandatakse lõigete 1–4 kohaselt määratud, igale käitisele tasuta eraldatavate LHÜde esialgset aastakogust direktiivi 2003/87/EÜ artiklis 9 osutatud lineaarse teguriga, kasutades võrdlusena asjaomasele käitisele asjaomase võrdlusperioodi esimeseks aastaks tasuta eraldatud LHÜde esialgset aastakogust.

6. Lõigetes 1–5 osutatud arvutuste tegemisel esitatakse käitiseosadele ja käitistele eraldatavate LHÜde arv lähima täisarvuna.

Artikkel 19

LHÜde eraldamine aurkrakkimiseks

Erandina artikli 16 lõike 2 punktist a ja artikli 18 lõike 1 punktist a korrutatakse väärtuslike kemikaalide tootmisega seotud tootepõhise võrdlusaluse käitiseosale tasuta eraldatavate LHÜde esialgse aastase arvu saamiseks asjaomase eraldamisperioodi aurkrakkimise tootepõhise võrdlusaluse väärtus III lisa kohaselt kindlaks määratud varasema tootmistasemega ning saadud tulemus korrutatakse arvuga, mille saamiseks jagatakse otsene koguheide, sealhulgas imporditud netosoojuse heide (arvutatuna kooskõlas artikli 22 lõikega 2) vastavalt kas artikli 15 lõikes 2 osutatud võrdlusperioodil või artikli 17 punktis a osutatud, tavavõimsusega tegevuse algusele järgneval esimesel kalendriaastal (CO₂-ekvivalenttonnides) summaga, mis saadakse selle otsese koguheite liitmisel asjaomase kaudse heitega, mis tekkis artikli 15 lõikes 2 osutatud võrdlusperioodil või artikli 17 punktis a osutatud, tavavõimsusega tegevuse algusele

järgneval esimesel kalendriaastal (arvutatuna kooskõlas artikli 22 lõikega 3). Selle arvutuse tulemusele liidetakse 1,78 tonni CO₂ iga vesinikutonni kohta, mis korrutatakse lisatoitest saadud varasema keskmise vesinikutoodanguga (vesiniku tonnides), 0,24 tonni CO₂ iga etüleenitonna kohta, mis korrutatakse lisatoitest saadud varasema keskmise etüleenitoodanguga (etüleeni tonnides), ja 0,16 tonni CO₂ väärtuslike kemikaalide iga tonni kohta, mis korrutatakse lisatoitest saadud muude väärtuslike kemikaalide kui vesiniku ja etüleeni varasema mediaanse toodanguga (väärtuslike kemikaalide tonnides).

Artikkel 20

LHÜde eraldamine vinüülkloriidmonomeeri tootmiseks

Erandina artikli 16 lõike 2 punktist a ja artikli 18 lõike 1 punktist a korrutatakse vinüülkloriidmonomeeri tootmisega seotud käitiseosale tasuta eraldatavate LHÜde esialgse aastase arvu saamiseks vinüülkloriidmonomeeri võrdlusaluse väärtus asjaomasel eraldamisperioodil vinüülkloriidmonomeeri tootmise varasema tootmistasemega (tonnides) ning saadud tulemus korrutatakse arvuga, mille saamiseks jagatakse vinüülkloriidmonomeeri tootmise otsene koguheide, sealhulgas imporditud netosoojuse heide (arvutatuna kooskõlas artikli 22 lõikega 2) vastavalt kas artikli 15 lõikes 2 osutatud võrdlusperioodil või artikli 17 punktis a osutatud, tavavõimsusega tegevuse algusele järgneval esimesel kalendriaastal (CO₂-ekvivalenttonnides) summaga, mis saadakse selle otsese koguheitel liitmisel vesinikuga seotud heitega, mis tekkis vinüülkloriidmonomeeri tootmisel käesoleva otsuse artikli 15 lõikes 2 osutatud võrdlusperioodil või artikli 17 punktis a osutatud, tavavõimsusega tegevuse algusele järgneval esimesel kalendriaastal (CO₂-ekvivalenttonnides) ja mis arvutatakse varasema sellise soojuse tarbimise põhjal, mis eraldub vesiniku põlemisel (teradžaulides, korrutatuna asjaomase eraldamisperioodi soojuspõhise võrdlusalusega).

Artikkel 21

Käitistevahelised soojusvood

Kui tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa hõlmab ELi HKSi mittekuuluvast käitistest või muust üksusest imporditud mõõdetavat soojust, siis vähendatakse asjaomasele tootepõhise võrdlusaluse käitiseosale eraldatavat vastavalt kas artikli 16 lõike 2 punkti a või artikli 18 lõike 1 punkti a kohaselt määratud tasuta eraldatavate LHÜde esialgset aastast arvu koguse võrra, mis saadakse ELi HKSi välisest käitistest või muust üksusest asjaomasel aastal varem imporditud soojuse koguse korrutamisel mõõdetava soojuse jaoks asjaomaseks eraldamisperioodiks kehtestatud soojuspõhise võrdlusaluse väärtusega.

Artikkel 22

Kütuse- ja elektrienergia omavaheline asendatavus

1. Iga I lisa 2. jaotises osutatud tootepõhisele võrdlusalusele vastava sellekohase käitiseosa puhul, milles võib kütuse- ja elektrienergiat omavahel asendada, saadakse esialgne aastast tasuta eraldatavate LHÜde arv asjaomaseks eraldamisperioodiks kehtestatud asjaomase tootepõhise võrdlusaluse väärtuse korrutamisel varasema tootepõhise tootmistasemega ning saadud tulemus korrutatakse arvuga, mille saamiseks jagatakse otsene koguheide, sealhulgas imporditud netosoojuse heide (arvutatuna kooskõlas lõikega 2) vastavalt kas artikli 15 lõikes 2 osutatud võrdlusperioodil või artikli 17 punktis a osutatud, tavavõimsusega tegevuse algusele järgneval esimesel kalendriaastal (CO₂-ekvivalenttonnides) summaga, mis saadakse selle otsese koguheitel liitmisel asjaomase kaudse heitega, mis tekkis artikli 15 lõikes 2 osutatud võrdlusperioodil, või artikli 17 punktis a osutatud, tavavõimsusega tegevuse algusele järgneval esimesel kalendriaastal (arvutatuna kooskõlas lõikega 3).

2. Imporditud netosoojuse heite arvutamiseks korrutatakse asjaomase toote tootmiseks kulunud mõõdetava soojuse kogus, mis on imporditud ELi HKSi kuuluvatest käitistest vastavalt kas artikli 15 lõikes 2 osutatud võrdlusperioodil või artikli 17 punktis a osutatud, tavavõimsusega tegevuse algusele järgneval esimesel kalendriaastal asjaomaseks eraldamisperioodiks kehtestatud soojuspõhise võrdlusaluse väärtusega.

3. Kaudse heite arvutamisel osutab asjaomane kaudne heide I lisa esitatud protsesside ja heite määratluses täpsustatud asjakohasele elektritarbimisele (megavatt-tundides) asjaomase toote tootmisel käesoleva otsuse artikli 15 lõikes 2 osutatud võrdlusperioodil või artikli 17 punktis a osutatud, tavavõimsusega tegevuse algusele järgneval esimesel kalendriaastal, kus iga MWh korrutatakse 0,376 tonni CO₂-ga ja väljendatakse CO₂-tonnides.

*Artikkel 23***Käitisele tehtud eraldise muutmise**

1. Käitajad teavitavad pädevat asutust kõikidest käitise tegevuse muudatustest, mis mõjutavad käitisele tehtud eraldist. Liikmesriigid võivad kehtestada teatamistähtaaja ja nõuda elektrooniliste vormide või konkreetsete failivormingute kasutamist.
 2. Pärast asjakohase teabe hindamist esitab pädev asutus komisjonile kogu asjakohase teabe, sealhulgas asjaomasele käitisele tasuta eraldatavate LHÜde muudetud lõpliku aastakoguse.
- Pädev asutus esitab esimese lõigu kohase asjakohase teabe komisjoni hallatava elektroonilise süsteemi kaudu.
3. Komisjon võib asjaomasele käitisele tasuta eraldatavate LHÜde muudetud lõpliku aastakoguse tagasi lükata.
 4. Saadud teate alusel võtab komisjon vastu otsuse, teavitab asjaomast pädevat asutust ning teeb vajaduse korral muudatused direktiivi 2003/87/EÜ artikli 19 kohaselt loodud liidu registris ja kõnealuse direktiivi artiklis 20 osutatud ELi tehingulogis (EUTL).

*Artikkel 24***Tasuta eraldatavatest LHÜdest loobumine**

1. Käitaja, kellele on tasuta eraldatud LHÜsid, võib nendest loobuda seoses kõigi või teatavate käitiseosadega mis tahes ajal asjaomasel eraldamisperioodil, kui ta esitab pädevale asutusele taotluse.
2. Pärast asjakohase teabe hindamist esitab pädev asutus komisjonile asjaomasele käitisele tasuta eraldatud LHÜde muudetud lõpliku aastakoguse, nagu on kirjeldatud artikli 23 lõikes 2.

Muudetud eraldis on seotud lõikes 1 osutatud taotlusaastale järgnevate kalendriaastatega.

3. Komisjon võtab vastu otsuse loobumise kohta ja järgib artikli 23 lõikes 4 osutatud menetlust.
4. Käitajal ei ole õigust lõikes 1 osutatud taotlust samal eraldamisperioodil tagasi võtta.

*Artikkel 25***Ühinemine ja jagunemine**

1. Käitiste ühinemise või jagunemise tulemusel tekkinud uute käitiste käitajad esitavad pädevale asutusele vastavalt asjaoludele järgmised dokumendid:
 - a) varem eraldiseisvate käitistena või ühe käitise tegutsenud käitiste käitajate nimed, aadressid ja kontaktandmed;
 - b) uute loodud käitiste käitajate nimed, aadressid ja kontaktandmed;
 - c) asjaomaste käitise osade (kui see on asjakohane) süsteemipiiride üksikasjalik kirjeldus;
 - d) uu(t)e loodud käitis(t)e loatunnus ja tunnuscode liidu registris.
2. Käitiste ühinemise või jagunemise tulemusel tekkinud uued käitised esitavad pädevale asutusele artikli 4 lõikes 2 osutatud aruanded. Kui enne ühinemist või jagunemist tegutsenud käitised olid uued osalejad, esitavad käitajad pädevale asutusele andmed alates tavavõimsusega tegevuse alguse kuupäevast.
3. Käitiste ühinemisi ja jagunemisi, sealhulgas jagunemisi ühe ja sama kontserni piires, hindab pädev asutus. Pädev asutus teavitab komisjoni käitajate muutmistest.

Pädev asutus määrab vastavalt lõikele 2 saadud andmete põhjal kindlaks pärast ühinemist või jagunemist moodustunud iga uue käitise varasema tootmistaseme võrdlusperioodil. Kui üks käitiseosa jaguneb kaheks või enamaks käitiseosaks, põhineb pärast jagunemist kõnealuste käitiseosade varasem tootmistase ja nendele eraldatav LHÜde kogus enne jagunemist tegutsenud vastavate tehniliste üksuste varasematel tootmistasemetel võrdlusperioodil.

4. Võttes aluseks varasemad tootmistasemed pärast ühinemist või jagunemist, vastab käitistele pärast ühinemist või jagunemist tasuta eraldavate LHÜde arv lõplikule tasuta eraldatavate LHÜde kogusele enne ühinemist või jagunemist.

5. Komisjon vaatab pärast käitiste ühinemist või jagunemist läbi kõik LHÜde eraldised ja teatab hindamistulemustest pädevale asutusele.

Artikkel 26

Käitise tegevuse lõpetamine

1. Käitise tegevus loetakse lõpetatuks, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) asjaomane kasvuhoonegaaside heite luba on tunnistatud kehtetuks, sealhulgas juhul, kui käitis ei vasta enam direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusaladele kehtestatud künnisväärtustele;
- b) käitis ei tegutse enam ja tehniliselt ei ole võimalik tegevust taasalustada.

2. Kui käitis on tegevuse lõpetanud, ei anna asjaomane liikmesriik sellele käitisele LHÜsid välja alates tegevuse lõpetamisele järgnevast aastast.

3. Liikmesriigid võivad peatada LHÜde väljaandmise tegevuse peatanud käitistele seni, kuni käitise tegevuse taasalustamine ei ole kinnitust leidnud.

IV PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 27

Otsuse 2011/278/EL kehtetuks tunnistamine

Otsus 2011/278/EL tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2021. Seda kohaldatakse siiski selliste eraldamiste suhtes, mis on seotud 1. jaanuarile 2021 eelneva perioodiga.

Artikkel 28

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 19. detsember 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

I LISA

Võrdlusalused

1. Tootepõhiste võrdlusaluste ja süsteemipiiride määratlus, arvesse võtmata kütuse- ja elektrienergia omavahelist asendatavust

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
Koks	Koks (saadud kooksisöe koksistamisel kõrgel temperatuuril) või gaasikoks (gaasitehaste toodangu kõrvalsaadus), väljendatuna kuiva koksi tonnides, määratuna koksiahju või gaasitehase tühendamisel. Pruunsöekoksi puhul kõnealust tootepõhist võrdlusalust ei kasutata. Siia alla ei kuulu koksistamine rafineerimistehastes, seda hõlmab rafineerimistehaseid käsitlev CWT-metoodika.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: koksiahjud, H_2S/NH_3 põletamine, kivisöe eelkuumutamine, koksigaasideemaldus, desulfureerimisüksus, destilleerimisüksus, aurutootmisjaam, rõhu reguleerimine patareides, vee bioloogiline puhastamine, kõrvalsaaduste muu kuumutamine ning vesiniku eraldamine. Võrdlusalust kasutatakse ka koksiahju heitgaasi puhastamise kohta.	0,286
Paagutatud maak	Aglomeritud rauda sisaldav toode rauamaagi peenfraktsioonist, räbustist ja vanarauast, mille keemilised ja füüsilised omadused, nagu aluselisus, mehaaniline tugevus ja läbilaskvus, võimaldavad seda kasutada rauamaagi taandamise protsessis vajaliku raua ja räbustite saamiseks. Väljendatakse paagutusseadmest väljuva paagutatud maagi tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: räbukonveier, süütamine, toorme ettevalmistamine, kuumsõelumine, räbu jahutamine, külmsõelumine, aurugeneraator.	0,171
Kuummetall	Täiendavaks töötlemiseks süsinikuga küllastatud vedel raud, mida käsitatakse kõrgahjude tootena ja väljendatakse vedelraua tonnides kõrgahju väljalaskepunkti. See tootepõhine võrdlusalus ei hõlma sarnaseid tooteid, näiteks ferrosulameid. Jääkmaterjali ega kõrvalsaadusi ei loeta toote osaks.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: kõrgahjud, kuummetalli töötlemine, kõrgahju puhurid, kõrgahju eelsoojendusahjud, hapnikkonverter, sekundaarmetallurgia, vaakuumvalukopad, valuüksused (sealhulgas löikamine), räbu töötlemine, täitekoorma ettevalmistamine, kõrgahjugaasi töötlemine, tolmuosakeste kogumine, jäätmete eelkuumutamine, kivisöe eelkuivatamine enne peenestatud kivisöe pihustamist, mahutite eelkuumutamine, valuplokkide eelkuumutamine, suruõhu tootmine, tolmuosakeste töötlemine brikettideks, püdeliku töötlemine (kokkupressimine), auru juhtimine kõrgahjugaasi üksusesse, aurutootmisjaam, hapnikkonverteri gaasijahutus ja muu.	1,328

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
Kuumtöödeldud anood	Alumiiniumi elektrolüüsi anoodid, mis koosnevad naftakooksist, pigist ja tavalistest kasutatud elektrootidest, mis vormitakse vastavalt sulatusahju kujule ja kuumutatakse vastavas ahjus temperatuuril ligikaudu 1 150 °C. See tootepõhine võrdlusalus ei hõlma Söderbergi-anoodi.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud kuumtöödeldud anoodide tootmisega.	0,324
Alumiinium	Survetöötlemata legerimata alumiinium, vedel elektrolüüsisaadus. Väljendatakse tonnides, mõõdetuna elektrolüüsisektsiooni ja valukoja seisutusahju vahel enne sulamite ja teisese alumiiniumi lisamist.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud elektrolüüsi tootmisetapiga. Siia hulka ei kuulu seisutusahjudest ja valuprotsessidest pärinev ega anooditootmisega seotud heide.	1,514
Halli tsemendi klinker	Halli tsemendi klinker kogu toodetud klinkrina	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud halli tsemendi klinkri tootmisega.	0,766
Valge tsemendi klinker	Valge tsemendi klinker, mida kasutatakse peamise sideainena järgmistes toodetes: vuuigitäited, keraamiliste plaatide liimid, isoleerimis- ja kinnitussegud, tööstuslikud põrandasegud, pahtlisegud, peenmüürisegud ja veekindlad katteained, milles on maksimaalne keskmine Fe ₂ O ₃ -sisaldus 0,4 massiprotsenti, Cr ₂ O ₃ -sisaldus 0,003 massiprotsenti ja Mn ₂ O ₃ -sisaldus 0,03 massiprotsenti. Väljendatakse valge tsemendi klinkri tonnides (100 % klinkrit).	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud valge tsemendi klinkri tootmisega.	0,987
Lubi	Pulbriline kustutamata lubi: lubjakivi (CaCO ₃) põletamisel saadud standardne kustutamata lubi (CaO). Väljendatakse nn standardpuhtusastmega lubja tonnides, mille vaba CaO sisaldus on 94,5 %. Ühes ja samas seadmes toodetud ja puhastamisprotsessis kasutatud lubja puhul kõnealust tootepõhist võrdlusalust ei kasutata. Tselluloositööstuses toimuv lubjatootmine on juba hõlmatud asjakohaste tselluloosi suhtes kehtivate võrdlusalustega, mistõttu sellele täiendavaid LHÜsid lubja suhtes kehtiva võrdlusaluse põhjal ei eraldata.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud lubja tootmisega.	0,954
Dololubi	Dololubi sisaldab nii kaltsiumoksiidi kui ka magneesiumoksiidi ning seda saadakse dolomiitkivi (CaCO ₃ · MgCO ₃) põletamisel; CO ₂ jääksisaldus ületab 0,25 %, vaba MgO sisaldus on 25 % kuni 40 % ja kaubastatava toote tihedus on vähem kui 3,05 g/cm ³ . Dololupja väljendatakse standardse dololubjana, mille vaba CaO sisaldus on 57,4 % ja vaba MgO sisaldus 38,0 %.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud dololubja tootmisega, eelkõige kütuse ettevalmistamine, kaltsineerimine/paagutamine ja suitsugaaside töötlemine.	1,072

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
Tulekindlate toodete lubi	Kaltsium- ja magneesiumoksiidi segu, mida kasutatakse eranditult tulekindlate telliste ja muude tulekindlate toodete valmistamiseks, tihedusega vähemalt 3,05 g/cm ³ . Väljendatakse paagutatud dololubja müügikoguse tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud tulekindlate toodete lubja tootmisega.	1,449
Valuklaas	Valuklaas/mehaanilise töötusega piimklaas/poleeritud klaas (ahjust väljuva klaasi tonnides).	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: sulatamine, puhastamine, lõpptöötlus, valu ja jahutamine. Viimistlustööd, mida on võimalik füüsiliselt eraldada eeltöötlemisprotsessist, näiteks pindkatmine, lamineerimine ja karastamine.	0,453
Pudelid ja anumad värvuseta klaasist	Sellised värvuseta klaasist pudelid jookide ja toiduainete jaoks nominaalmahutavusega alla 2,5 liitri, mis on toodetud ahjus, kuhu värvainet tahtlikult ei lisata (välja arvatud naha või komposiitnahaga kaetud pudelid, imikute toitmise pudelid), välja arvatud valgest optilisest klaasist tooted, mis sisaldavad raudoksiidi Fe ₂ O ₃ vähem kui 0,03 kaalu protsenti ja mille värvuskoordinaat L on vahemikus 100 kuni 87, a vahemikus 0 kuni – 5 ja b vahemikus 0 kuni 3 (kasutades Commission Internationale d'éclairage'i soovitatud CIELABi värvusruumi), väljendatud pakitud toote tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: materjali käsitlemine, sulatamine, vormimine, edasine töötlemine, pakkimine ja lisatoimingud.	0,382
Pudelid ja anumad värvilisest klaasist	Sellised värvilisest klaasist pudelid jookide ja toiduainete jaoks nominaalmahutavusega alla 2,5 liitri (välja arvatud naha või komposiitnahaga kaetud pudelid, imikute toitmise pudelid), mis ei vasta värvuseta klaasist pudelite ja anumate võrdlusaluse määratlusele, väljendatuna pakitud toote tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: materjali käsitlemine, sulatamine, vormimine, edasine töötlemine, pakkimine ja lisatoimingud.	0,306
Klaaskiudtooted	Sulatatud klaas järgmiste klaaskiudtoodete valmistamiseks: tükeldatud kiud, kraasilindid, heie, staapelklaaskiud ja läiketa kiud, väljendatud kogumiskambrist väljuva klaasi tonnides, mille saamiseks lahutatakse ahju suunatud toorainekogusest lenduvad gaasilised heitkogused. Kõnealune võrdlusalus ei hõlma soojuslikuks, akustiliseks ja tuleisoleerimiseks ettenähtud mineraalvillast tooteid.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: klaasi sulatamine klaasisulatusahjus, klaasi puhastamine kogumiskambris, eelkõige otsene CO ₂ -heide, mis on seotud kõnealuste protsesside CO ₂ -heitel, mis tuleneb mineraalsete toorklaasimaterjalide dekarboniseerimisest sulatusprotsessi jooksul. Edasised töötlemisprotsessid kaubastatavate toodete valmistamiseks kiududest ei kuulu kõnealuse tootepõhise võrdlusaluse alla. Toetavaid protsesse, näiteks materjalide käitlemist, käsitatakse kommunaalteenustena ja süsteemipiiridest väljapoole jäävana.	0,406

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
Fassaaditellised	Fassaaditellised, mille tihedus on > 1 000 kg/m ³ ja mida kasutatakse müüritiseks vastavalt standardi EN 771-1 nõuetele, välja arvatud sillutuskivid, klinkertellised ja sinised fassaaditellised.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: tooraine ettevalmistamine, koostisainete segamine, toodete vormimine, kuivatamine, põletamine, lõpptöötus ja suitsugaaside puhastamine.	0,139
Sillutuskivid	Mis tahes värvi keraamilised põrandaplaadid vastavalt standardi EN 1344 nõuetele. Väljendatakse sillutuskivide müügitoodangu netokogusena tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: tooraine ettevalmistamine, koostisainete segamine, toodete vormimine, kuivatamine, põletamine, lõpptöötus ja suitsugaaside puhastamine.	0,192
Katusekivid	Keraamilised katusekivid vastavalt standardi EN 1304:2005 nõuetele, välja arvatud sinised katusekivid ja tarvikud. Väljendatakse katusekivide müügitoodangu tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: tooraine ettevalmistamine, koostisainete segamine, toodete vormimine, kuivatamine, põletamine, lõpptöötus ja suitsugaaside puhastamine.	0,144
Pihustuskuivatamisega valmistatav pulber	Pihustuskuivatamisel saadud pulber kuivpressimise teel sein- ja põrandaplaatide valmistamiseks, väljendatuna toodetud pulbri tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud pihustuskuivatatud pulbri tootmisega.	0,076
Kips	Kips, mis sisaldab põletatud kipsi või kaltsiumsulfaati (sealhulgas ehituses kasutamiseks, kootud kangaste apreteerimiseks, paberi pinna töötlemiseks, stomatoloogias ja maaparanduses kasutamiseks), põletatud kipsi (müügitoodangu) tonnides. See tootepõhine võrdlusalus ei hõlma survekipsi, kipsplaadiks hiljem töödeldavat kipsi ega kuivatatud teisese kipsi kui vahesaaduse tootmist.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: jahvatamine, kuumkuivatamine ja kaltsineerimine.	0,048
Kuivatatud teisene kips	Kuivatatud teisene kips (kips, mis on toodetud jõujaamades tekkivast kõrvalsaadusest, ehitusmaterjalide või lammutusjäätmetest), väljendatud toote tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud teisese kipsi kuivatamisega.	0,017

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
Lühikesekiuline jõutselluloos	Lühikesekiulist – kiu pikkusega 1–1,5 mm – jõutselluloosi keedetakse puidust sulfaatses keemilises protsessis ning seda kasutatakse peamiselt teatava pehmuse ja siledusega paberi, nagu pehmepaberi ja trükipaberi valmistamiseks; müügitoodangu netokogus väljendatud õhkuiva toodangu tonnides, mõõdetuna tootmisprotsessi lõpus (õhkuiva tselluloosi tonn kuivainesisaldusega 90 %).	Kõik tselluloosi tootmise protsessi üksused (eelkõige tselluloositehas, utilisaatorkatel, tselluloosi kuivatamine ja lubjapõletusahi ning sinna kuuluvad energia muundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine)). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, heitvee puhastamine (heitvee puhastamine kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud.	0,12
Pikakiuline jõutselluloos	Pikakiulist – kiu pikkusega 3–3,5 mm – jõutselluloosi, sh valgendatud ja valgendamata jõutselluloosi keedetakse puidust sulfaatses keemilises protsessis, müügitoodangu netokogus väljendatuna õhkuiva toodangu tonnides, mõõdetuna tootmisprotsessi lõpus. Õhkuiva tselluloosi tonn kuivainesisaldusega 90 %.	Kõik tselluloosi tootmise protsessi üksused (eelkõige tselluloositehas, utilisaatorkatel, tselluloosi kuivatamine ja lubjapõletusahi ning sinna kuuluvad energia muundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine)). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, jäätmekäitlus (jäätmekäitlus kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud.	0,06
Sulfittselluloos, termomehaaniline tselluloosimass, mehaaniliselt valmistatud tselluloosimass	Sulfittselluloosi valmistatakse eriprotsessiga, nt puulaastudest magneesiumsulfitiga sulfitkeedul survemahutis; müügitoodangu netokogus väljendatuna õhkuiva toodangu tonnides, mõõdetuna tootmisprotsessi lõpus. Õhkuiva tselluloosi tonn kuivainesisaldusega 90 %. Sulfittselluloosi võidakse valgendada või valgendamata jätta. Mehaaniliselt valmistatud tselluloosimass: termomehaaniline puitmass ja defibröörpuitmass, müügitoodangu netokogus väljendatuna õhkuiva toodangu tonnides tootmisprotsessi lõpus. Õhkuiva tselluloosi tonn kuivainesisaldusega 90 %. Tselluloosimassi võidakse valgendada või jätta valgendamata.	Kõik tselluloosi tootmise protsessi üksused (eelkõige tselluloositehas, utilisaatorkatel, tselluloosi kuivatamine ja lubjapõletusahi ning sinna kuuluvad energia muundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine)). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, jäätmekäitlus (jäätmekäitlus kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud.	0,02

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
	Siia rühma ei kuulu väiksemad alarühmad nagu pooltselluloos, keemiliselt töödeldav tselluloosimass ja keemiliselt töödeldav termomehaaniline tselluloosimass.		
Vanapaberist saadud tselluloosimass	Vanapaberist (jääkidest ja jäätmetest), papist või muust tselluloosikiudu sisaldavast materjalist toodetud tselluloosimass, müügitoodangu kogus väljendatuna õhkkuiva toodangu tonnides mõõdetuna tootmisprotsessi lõpus. Õhkkuiva tselluloosi tonn kuivainesisaldusega 90 %. Tselluloosi tootmisel määratletakse toodang kogu toodetud tselluloosimassina, kaasa arvatud sisetarne paberivabrikusse ja turustamiseks ettenähtud tselluloosimass.	Kõik vanapaberist tselluloosi tootmise üksused ning sinna kuuluvad energia muundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, jäätmekäitlus (jäätmekäitlus kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud.	0,039
Ajalhepaber	Spetsiaalne paber (rullis või lehtedena), müügi netotoodang väljendatuna õhkkuiva (6 % niiskussisaldusega) toodangu tonnides.	Kõik paberi tootmise protsessi üksused (eelkõige paberi- ja papimasin ja sinna kuuluvad energiamuundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine) ning otsene protsessikütuse kasutamine). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, jäätmekäitlus (jäätmekäitlus kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud.	0,298
Pinnakatteta kvaliteetpaber	Pinnakatteta kvaliteetpaber, sealhulgas nii mehaaniliselt valmistatud tselluloosimassist kui ka puitu mitte sisaldav pinnakatteta paber, müügitoodangu netokogus väljendatuna õhkkuiva (6 % niiskussisaldusega) toodangu tonnides: 1. Trükiste jaoks kasutatav pinnakatteta puitu mittesisaldav paber valmistatakse peamiselt esmasest toormest ja mineraalsest täiteainest ning töödeldakse seejärel mitmes järgus. 2. Mehaaniliselt valmistatud puitmassist pinnakatteta paber, mida kasutatakse ajalehtede-ajakirjade ja muude trükiste valmistamiseks ja pakkepaberina.	Kõik paberi tootmise protsessi üksused (eelkõige paberi- ja papimasin ja sinna kuuluvad energiamuundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine) ning otsene protsessikütuse kasutamine). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, jäätmekäitlus (jäätmekäitlus kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud.	0,318

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜD/t)
Pinnakattega kvaliteetpaber	Pinnakattega kvaliteetpaber, sealhulgas nii mehaaniliselt valmistatud kui ka puitu mitteisaldav pinnakattega paber, müügitoodangu netokogus väljendatuna õhkuiva (6 % niiskussisaldusega) toodangu tonnides:	Kõik paberi tootmise protsessi üksused (eelkõige paberi- ja papimasin ja sinna kuuluvad energiamuundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine) ning otsene protsessikütuse kasutamine). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, jäätmekäitlus (jäätmekäitlus kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud.	0,318
Pehmepaber	Lai pehmepaberi valik, nagu majapidamis-paber, tualettpaber, paberrätikud, pabersalvrätikud, mähkmed, hügieenitoodete paber jms kodus, tööstuses ja äritegevuses kasutatav pehmepaber (siia rühma ei kuulu õhujoaga kuivatatud pehmepaber). Müügi netokogus masinarullides väljendatuna õhkuiva (6 % niiskussisaldusega) toodangu tonnides.	Kõik paberi tootmise protsessi üksused (eelkõige paberi- ja papimasin ja sinna kuuluvad energiamuundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine) ning otsene protsessikütuse kasutamine). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, jäätmekäitlus (jäätmekäitlus kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud. See tootepõhine võrdlusalus ei hõlma rulltoodangust kaubastamiseks ettenähtud lõpptoodete valmistamist.	0,334
Silekihipaber ja lainekihipaber	Sile- ja lainekihipaber, müügi netokogus väljendatuna õhkuiva (6 % niiskussisaldusega) toodangu tonnides. 1. Silekihipaberi hulka loetakse pakkimiseks sobiv paber, mis vastab pakkimissektori vastuvõetud konkreetsetele katsetulemustele, et see oleks sobilik kaubaveo pappkastide lainepapi väliskihi valmistamiseks.	Kõik paberi tootmise protsessi üksused (eelkõige paberi- ja papimasin ja sinna kuuluvad energiamuundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine) ning otsene kütuse kasutamine). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, jäätmekäitlus (jäätmekäitlus kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud.	0,248

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
	2. Lainekihipaberist tehakse kaubaveo pappkastide lainepapi sisekiht, mis kaetakse mõlemalt poolt silekihipaberiga või jõupaberist silekihiga. Lainekihipaberit tehakse tavaliselt teisest kiust, kuid selle tooterühma toormena kasutatakse ka keemiliselt töödeldavat tselluloosimassi või pooltselluloosi. See tootepõhine võrdlusalus ei hõlma jõupaberist silekihiga paberit.		
Pinnakatteta papp	Mitmesugused pinnakatteta nii ühe- kui ka mitmekihilised tooted (müügi netokogus väljendatuna õhkuiva (6 % niiskussisaldusega paberi) toodangu tonnides). Pinnakatteta pappi kasutatakse peamiselt pakkimiseks ja selle puhul on põhiliselt tähtis papi tugevus ja jäikus, selle kasutamine teabekandjana on teisejärgulise tähtsusega. Pappi valmistatakse nii esmasest kiust kui ka teisest toormest ning see on soonelise ehitusega ja hästi kokku murtav ning jäik. Seda kasutatakse põhiliselt selliste kaupade pakkimiseks nagu külmutatud tooted, kosmeetikatooted ja vedelikuga anumad; seda nimetatakse karbipapiks.	Kõik paberi tootmise protsessi üksused (eelkõige paberi- ja papimasin ja sinna kuuluvad energiamuundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine) ning otsene kütuse kasutamine). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, jäätmekäitlus (jäätmekäitlus kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud.	0,237
Pinnakattega papp	See võrdlusalus hõlmab mitmesuguseid nii ühe- kui ka mitmekihilisi pinnakattega tooteid (müügi netokogus väljendatuna õhkuiva (6 % niiskussisaldusega paberi) toodangu tonnides). Pinnakattega pappi kasutatakse ärilistel kasutuseladel, nagu toiduainete, farmaatsia-, kosmeetika- jm toodete karpide valmistamiseks, kui papile on vaja trükkida kaubanduslikku teavet, mida on vaja kauba ladustamisel kaupluseriivile. Pappi valmistatakse nii esmasest kiust kui ka teisest toormest ning see on soonelise ehitusega ja hästi kokku murtav ning jäik. Seda kasutatakse põhiliselt selliste kaupade pakkimiseks nagu külmutatud tooted, kosmeetikatooted ja vedelikuga anumad; seda nimetatakse karbipapiks.	Kõik paberi tootmise protsessi üksused (eelkõige paberi- ja papimasin ja sinna kuuluvad energiamuundajad (katel/soojuse ja energia koostootmine) ning otsene kütuse kasutamine). Muud kohapealsed toimingud, mis otseselt protsessi ei kuulu, nagu saeveski töö, puidu töötlemine, kemikaalide tootmine müügiks, jäätmekäitlus (jäätmekäitlus kohapeal, mitte väljaspool (kuivatamine, granuleerimine, põletamine, ladestamine prügilasse), kaltsiumkarbonaadi sadestamine, lehkavate gaaside töötlemine ja kaugküte ei ole siia arvestatud.	0,273
Lämmastikhape	Lämmastikhape (HNO ₃), väljendatuna tonnides (100 % HNO ₃).	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud võrdlusalusega toote tootmisega, ja dilämmastikoksiidi (N ₂ O) lagundamise protsess, välja arvatud ammoniaagi tootmine.	0,302

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
Adipiinhape	Torni ladustatud või kottides hoitav kuiv adipiinhape (väljendatuna tonnides). See tootepõhine võrdlusalus ei hõlma adipiinhappe soolasid ega estreid.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud võrdlusalusega toote tootmisega, ja diämmastikoksiidi (N ₂ O) lagundamise protsess.	2,79
Vinüülkloriid	Vinüülkloriid (kloroetüleen). Väljendatuna vinüülkloriidi tonnides (müügitoodang, 100 % vinüülkloriid).	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: kloorimine, oksükloorimine, etendikloriidi krakkimine vinüülkloriidiks. Kloorimine tähendab etüleeni kloorimist. Oksükloorimine tähendab etüleeni kloorimist vesinikkloriidi (HCl) ja hapnikuga. See võrdlusaluse hõlmab etendikloriidi ja vinüülkloriidi tootmise õhutusgaasides sisalduvate klooritud süsivesinike põletamist. Võrdlusalus ei hõlma vinüülkloriidi toormaterjalidena kasutatavate hapniku ja suruõhu tootmist.	0,204
Fenool/atsetoon	Fenooli, atsetooni ja kõrvalsaaduse α-metüülstüreeni tootmine kogutoodanguna, 100 % puhtusastmega müügitoodete tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud fenooli ja atsetooni tootmisega, sealhulgas eelkõige suruõhu tootmine, hüdroksüperoksüdatsioon, kumeeni regenereerimine heitõhust, kontsentreerimine ja lõhustamine, toote fraksioneerimine ja puhastamine, tõrva krakkimine, atsetofenooni regenereerimine ja puhastamine, α-metüülstüreeni regenereerimine kasutamiseks väljaspool tootmisettevõtet, α-metüülstüreeni hüdrogeenimine regenereerimiseks süsteemi piires, heitvee esimene puhastusaste, jahutusvee jahutamine ringlussevõtuks (nt jahutustornis), jahutusvee kasutamine (ringluspumbad), jääkgaasi põleti ja muud jäätmepõletusseadmed (ka siis, kui need paiknevad protsessiüksustest väljaspool) ning lisaseadmetes kasutatav kütus.	0,266
S-PVC	Polüvinüülkloriid, mis ei ole segatud ühegi muu ainega, milles leidub polüvinüülkloriidi osakesi keskmise mõõduga 50–200 µm. Väljendatakse S-PVC tonnides (müügitoodang, 100 % vinüülkloriid).	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud S-PVC tootmisega, välja arvatud vinüülkloriidi monomeeri tootmine.	0,085
E-PVC	Polüvinüülkloriid, mis ei ole segatud ühegi muu ainega, milles leidub polüvinüülkloriidi osakesi keskmise mõõduga 0,1–3 µm. Väljendatakse E-PVC tonnides (müügitoodang, 100 % vinüülkloriid).	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud E-PVC tootmisega, välja arvatud vinüülkloriidi monomeeri tootmine.	0,238

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
Naatriumkarbonaat	Dinaatriumkarbonaat kogutoodanguna, väljendatuna naatriumkarbonaadi tonnides, v.a kaprolaktaami tootmise kõrvalsaadusena tekkinud naatriumkarbonaat.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: soolalahuse puhastamine, lubjakivi põletamine ja lubjapiima valmistamine, ammoniaagi absorbeerimine, NaHCO ₃ sadestamine, filtreerimine või NaHCO ₃ kristallide sadestamine emalahusest, Na ₂ CO ₃ tootmine NaHCO ₃ -st, ammoniaagi regenereerimine ja tihendamine ning suure tihedusega naatriumkarbonaadi tootmine.	0,843

Kõik tootepõhised võrdlusalused osutavad ühele tonnile toodetud tootele väljendatuna müügitoodangu netokogusena ning 100 % puhtale ainele, kui ei ole osutatud teisiti.

Kõik (süsteemi piires) hõlmatud protsesside ja heite määratlused hõlmavad tõrvikpõletamist, kui seda kasutatakse.

2. Tootepõhiste võrdlusaluste ja süsteemipiiride määratlus, arvestades kütuse- ja elektrienergia omavahelist asendatavust

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
Rafineerimissaadused	Rafineerimissaaduste segu, milles kerge fraktsiooni saadused (bensiin, lennukibensiin, reaktiivkütus ja muud kerged naftaõlid ja naftasaadused, petrooleum ja muud petrooleumilaadsed reaktiivkütused ning muud gaasiõlid) moodustavad üle 40 %, väljendatuna CO ₂ -ga kaalutud tonnides (CWT). See tootepõhine võrdlusalus ei hõlma muu tootevalikuga rafineerimistehaseid.	Kõik ühele CWT protsessiüksuse määratlusele vastavad rafineerimisprotsessid ja kohapealsed protsessi mittekuuluvad lisaiüksused, nagu mahutid, segamine, heitvee puhastus jms. Rafineerimistehaseid käsitlevad CWT- ja heitenäitajad hõlmavad ka üldrafineerimistehastes asuvaid määrdeõlide ja bituumeni töötlemise üksusi. Mõnikord on muude valdkondadega (nt naftakeemiasaadused) seotud protsessiüksused rafineerimistehastes füüsiliselt integreeritud. Selliseid protsessiüksusi ja nende heitkoguseid CWT-käsitus ei hõlma. Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses.	0,0295
Elektrikaarahjus toodetud süsinikteras	Teras, milles on alla 8 % legeerelemente ja juhuslikke lisandeid sellisel määral, et kasutamine piirneb aladega, kus ei ole pinna kvaliteet ja hea töödeldavus nõutav, ning kui ei ole täidetud mitte ükski kriteerium, mis on kehtestatud legeerelementide ja juhuslike lisandite sisaldusele kõrgeleerterasest ning kõrgeleerterase kvaliteedile. Väljendatuna sekundaarse tooterase tonnides (valukojast väljumisel).	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: elektrikaarahi, sekundaarmetallurgia, valu ja lõikamine, järelepõlemisüksus, tolmuemaldamine, mahutite kuumutamine, valuplokkide eelkuumutamine, jäätmete kuivatamine ja jäätmete eelkuumutamine. Siia ei kuulu valuprotsessidele järgnevad protsessid.	0,283

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemi piires) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
		Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses.	
Elektrikaarahjus toodetud legeerteras	Teras, milles on legeerelemente 8 % või enam või kus on nõutav pinna kvaliteet ja hea töödeldavus. Väljendatuna sekundaarse tooterase tonnides (valukojast väljumisel).	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: elektrikaarahi, sekundaarmetallurgia, valu ja lõikamine, järelpõlemisüksus, tolmuemaldamine, mahutite kuumutamine, valuplokkide eelkuumutamine, jahutusvann, jäätmete kuivatamine ja jäätmete eelkuumutamine. Kõnealus tootepõhist võrdlusalust ei kasutata ferrokroomi konverteri ja tööstusgaaside krüogeense hoiustamise puhul. Siia ei kuulu valuprotsessidele järgnevad protsessid. Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses.	0,352
Malmivalu	Valumalm, väljendatuna legeeritud, kõrgahjuräbust puhastatud ja valamiseks valmis sulamalmi tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: sulamine, valu, kärni valmistamine ja lõpptöötlus. Lõpptöötlus hõlmab selliseid toiminguid nagu järeltöötlemine, kuid mitte üldist kokkusobitamist, kuumtöötlemist ega värvimist, mis selle tootepõhise võrdlusaluse süsteemi piiresse ei kuulu. Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia tarbimist ainult sulamisprotsessis (süsteemi piires).	0,325
Mineraalvill	Mineraalvillast (kivi- või klaasvill või teisest toormest valmistatud mineraalvill) soojus- ja heliisolatsiooni ja tulekaitsetooded. Väljendatuna mineraalvilla (müügi netokogusena) tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: sulamine, kiustamine, sideainega pindamine, kuivatamine ja kõvenemine, vormimine. Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses.	0,682
Kipsplaat	Kipsist plaadid, paneelid jm tooted, mille välispind on/ei ole paberiga või papiga tugevdatud, välja arvatud kipsiga aglomeerunud, ornamendiga tooted (põletatud kipsi müügitoodangu netokoguse tonnides). Se tootepõhine võrdlusalus ei hõlma suure tihedusega kiudkipsplaate.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud järgmiste protsessiüksustega: jahvatamine, kuumkuivatamine ja kaltsineerimine. Kaudne heite määratakse üksnes kuivatuse-tapi soojuspumpade tarbitava elektrienergia põhjal. See võrdlusalus ei hõlma kuivatatud teisese kipsi kui vahesaaduse tootmist.	0,131

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
Tahm	Ahjutahm väljendatuna selle müügi netokoguse tonnides, puhtusastmega üle 96 %. See tootepõhine võrdlusalus ei hõlma lambitahma ega gaasitahma.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud ahjutahma tootmisega ning töötlemine, pakkimine ja põletamine. Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses. Asendatavusteguri arvutamisel tuleks arvesse võtta elektri jõul töötavaid seadmeid, näiteks pumпасid ja kompressoreid, nimivõimsusega vähemalt 2 MW.	1,954
Ammoniaak	Toodetud 100 % ammoniaak (NH ₃) tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud ammoniaagi ja vahesaaduse vesiniku tootmisega. Siia alla ei kuulu muudest vahesaadustest toodetud ammoniaak. Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses.	1,619
Aurkrakkimine	Krakkimisprotsessist väljajuhitud väärtuslike kemikaalide atsetüleen, etüleen, propüleen, butadieeni, benseeni ja vesiniku (v.a lisatoidetest pärit väärtuslikud kemikaalid, nagu vesinik, etüleen jt) segu kogumass väljendatuna tonnides, milles on vähemalt 30 massiprotsenti etüleen ning 50 massiprotsenti nimetatud väärtuslikke kemikaale, küttegaasi, buteene, ja vedelaid süsivesinikke.	Siia kuuluvad kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud väärtuslike kemikaalide tootmisega kas puhastatud toote või vahesaaduse kujul, nii et vastava väärtusliku kemikaali sisaldus vastab selle kemikaali madalaimale kaubastatavale vormile; (C4-süsi-vesinike fraktsioonid, hüdروgeenimata pürolüüsibensiin), välja arvatud C4-süsi-vesinike ekstraheerimine (butadieeni tootmine) ja C4-süsi-vesinike hüdروgeenimine, pürolüüsibensiini hüdروgeenimine ja aromaatsete ühendite ekstraheerimine ning logistika ja ladustamine seoses igapäevase tööga. Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses.	0,702
Aromaatsed ühendid	Aromaatsete ühendite segu väljendatud CWT-tonnides	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud aromaatsete ühendite tootmise üksustega, pürolüüsibensiini hüdروgeenimine, benseeni, tolueni, ksüleeni ekstraheerimine, tolueni disproportsioonimine, hüdروdealkülatsioon, ksüleeni isomerisatsioon, p-ksüleeni tootmine, kumeeni tootmine ja tsükloheksaani tootmine. Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses.	0,0295
Stüreen	Stüreenmonomeer (vinüülbenseen, CASi number: 100-42-5). Väljendatakse stüreeni (müügitoodangu netokogusena) tonnides.	Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud stüreeni ja vahesaaduse etüülbenseeni tootmisega (stüreeni tootmiseks vajalikud kogused).	0,527

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäär kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
		<p>Nii propüleenoksiidi kui ka monomeerset stüreeni tootvate käitiste puhul jäetakse selle võrdlusaluse alt välja rajatised, mis on seotud üksnes propüleen- ja propüleenoksiidiüksuse tegevusega, ning ühisrajatised kuuluvad selle võrdlusaluse alla proportsionaalselt monomeerse stüreeni toodanguga tonnides.</p> <p>Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses.</p>	
Vesinik	<p>Puhas vesinik ning vesiniku ja vingugaasi segu vesinikusaldusega ≥ 60 mahuprotsenti, kui selle gaasisegu hulka arvestatakse kõik asjaomasest käitiseosast väljuvad vesinikku ja vingugaasi sisaldavad tootevood, väljendatud puhta vesiniku tonnides.</p>	<p>Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud vesiniku tootmisega ning vesiniku ja vingugaasi eraldamisega. Sellised üksused asuvad järgmiste üksuste vahel:</p> <ol style="list-style-type: none"> lähtesüivesinike sisenemiskoht (sisenemiskohad) ja, kui paikneb eraldi, kütus(t)e sisenemiskoht (sisenemiskohad); kõikide vesinikku ja/või vingugaasi sisaldavate tootevoogude väljumiskohad; imporditava või eksporditava soojuse sisenemis- või väljumiskoht (väljumiskohad). <p>Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses.</p>	8,85
Sünteesigaas	<p>Vesiniku ja vingugaasi segu vesinikusaldusega < 60 mahuprotsenti, kui selle gaasisegu hulka arvestatakse kõik asjaomasest käitiseosast väljuvad vesinikku ja vingugaasi sisaldavad tootevood. Väljendatakse 47 mahuprotsentilise vesinikusaldusega sünteesigaasi tonnides (müügi netotoodanguna).</p>	<p>Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud sünteesigaasi tootmisega ning vesiniku ja vingugaasi eraldamisega. Sellised üksused asuvad järgmiste üksuste vahel:</p> <ol style="list-style-type: none"> lähtesüivesinike sisenemiskoht (sisenemiskohad) ja, kui paikneb eraldi, kütus(t)e sisenemiskoht (sisenemiskohad); kõikide vesinikku ja/või vingugaasi sisaldavate tootevoogude väljumiskohad; imporditava või eksporditava soojuse sisenemis- või väljumiskoht (väljumiskohad). <p>Kaudse heite määramiseks tuleb võtta arvesse elektrienergia kogutarbimist kogu süsteemi ulatuses.</p>	0,242
Etüleenoksiid ja etüleenglükoolid	<p>Etüleenoksiidi ja etüleenglükooli võrdlusalust kasutatakse ka etüleenoksiidi (EO, kõrge puhtusastmega) monoetüleenglükooli (MEG, standardse puhtusastmega ja kõrge puhtusastmega), dietüleenglükooli (DEG) ja trietüleenglükooli (TEG) puhul.</p>	<p>Kõik protsessid, mis on otseselt või kaudselt seotud etüleenoksiidi tootmise, puhastamise ja glükooli tootmise üksusega.</p> <p>Kogu eletritarbimine (ja vastavad kaudsed heitkogused) kogu süsteemi ulatuses on hõlmatud selle võrdlusalusega.</p>	0,512

Tootepõhine võrdlusalus	Asjaomaste toodete määratlus	Asjaomaste protsesside (süsteemipiirides) ja heite määratlus	Võrdlusaluse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/t)
	Ainete üldkogus väljendatuna tonnides EO-ekvivalentühikutes (EOE), mis on määratletud kui EO mass, mis on vastava glükooli ühes massiühikus.		

Kõik tootepõhised võrdlusalused osutavad ühele tonnile toodetud tootele väljendatuna müügitoodangu netokogusena ning 100 % puhtale ainele, kui ei ole osutatud teisiti.

Kõik (süsteemi piires) hõlmatud protsesside ja heite määratlused hõlmavad tõrvikpõletamist, kui seda kasutatakse.

3. Soojus- ja kütusepõhised võrdlusalused

Võrdlusalus	Võrdlusaluse väärtuse ajakohastamiseks kohaldatava iga-aastase vähendamismäära kindlaksmääramise alguspunkt (LHÜd/T)
Soojuspõhine võrdlusalus	62,3
Kütusepõhine võrdlusalus	56,1

II LISA

Spetsiaalsed tootepõhised võrdlusalused

1. Rafineerimistehaste võrdlusalus: CO₂-ga kaalutud tonni (CWT) funktsioonid

CWT-funktsioon	Kirjeldus	Alus (kt/a) (*)	CWT-tegur
Toornafta destilleerimine atmosfäärirõhul	Toornafta pehmetes tingimustes destilleerimise üksus, toornafta standardse destilleerimise üksus	F	1,00
Vaakumdestilleerimine	Madalvaakumfraktsioneerimine, standardne vaakumkolonn, fraktsioneeriva vaakumdestillatsiooni kolonn Vaakumdestillatsiooni teguris arvestatakse ka raskete toidete vaakumdestillatsiooni üksuse keskmist energiatarvet ja heidet. Kuna see on alati järjestikku madalvaakumfraktsioneerimise seadmega, siis raskete fraktsioonide vaakumdestillatsiooni võimsust eraldi ei arvestata.	F	0,85
Asfaldi eraldamine lahustiga	Tavaline lahusti, ülekritiilises olekus lahusti	F	2,45
Viskoossuse vähendamine	Atmosfäärirõhul destilleerimise jääk (kuumutustrumlita), atmosfäärirõhul destilleerimise jääk (kuumutustrumliga), vaakumdestillatsiooni põhjatoide (kuumutustrumlita), vaakumdestillatsiooni põhjatoide (kuumutustrumliga) Viskoossuse vähendamise tegur hõlmab ka ühekordse vaakumkiiraurustamise (vacuum flasher) kolonni keskmist energiakulu ja heidet, kuid selle võimsust eraldi ei arvestata.	F	1,40
Termiline krakkimine	Termilise krakkimise tegur hõlmab ka ühekordse vaakumkiiraurustamise (vacuum flasher) kolonni keskmist energiakulu ja heidet, kuid selle võimsust eraldi ei arvestata.	F	2,70
Aeglane koksistamine	Aeglane koksistamine	F	2,20
Pseudovedelkiihis koksistamine	Pseudovedelkiihis koksistamine	F	7,60
Muudetava toodangu koksistamine	Muudetava toodanguga koksistamine	F	16,60
Koksi läbikuumutamine	Püstahi, horisontaalne pöördahi	P	12,75
Katalüütiline krakkimine keevkiihis	Katalüütiline krakkimine keevkiihis, jäägi pehme katalüütiline krakkimine, jäägi katalüütiline krakkimine	F	5,50
Muu katalüütiline krakkimine	Houdry katalüütiline krakkimine, soojuskandjaga katalüütiline krakkimine	F	4,10
Destillaadi/gaasiõli hüdrokrakkimine	Pehme hüdrokrakkimine, tugev hüdrokrakkimine, toorbensiini hüdrokrakkimine	F	2,85
Jäägi hüdrokrakkimine	H-Oil, LC-Fining™ ja Hycon	F	3,75

CWT-funktsioon	Kirjeldus	Alus (kt/a) (*)	CWT-tegur
Toorbensiini või benssiini hüdrotootlus	Benseeni küllastamine, C4–C6-toidete väävlitustamine, tavalise toorbensiini hüdrotootlus, diolefiini küllastamine olefiiniks, alküleerimistoite diolefiini küllastamine olefiiniks, FCC-benssiini hüdrotootlus minimaalse oktaanikaoga, tiofense väävli olefiinne alküleerimine, S-Zorb™-protsess, pürolüüsbenssiini või benssiini selektiivne hüdrotootlus, pürolüüsbenssiini või toorbensiini väävlitustamine, pürolüüsbenssiini või toorbensiini selektiivne hüdrotootlus. Toorbensiini hüdrotootluse tegur hõlmab ka selektiivse hüdrotootluse reaktori (NHYT/RXST) keskmist energiakulu ja heidet, kuid selle võimsust eraldi ei arvestata.	F	1,10
Petrooleumi või diislikütuse hüdrotootlus	Aromaatsete ühendite küllastamine, tavaline hüdrotootlus, aromaatsete ühendite hüdrogeenimine lahustis, destillaadi tavaline hüdrotootlus, destillaadi väga tugev hüdrotootlus, ülitagev hüdrotootlus, destillaadi keskfraktsiooni vahatustamine, S-Zorb™-protsess, destillaatide selektiivne hüdrotootlus	F	0,90
Jäägi hüdrotootlus	Atmosfäärirõhul destillatsiooni jäägi väävlitustamine, vaakuumdestillatsiooni jäägi väävlitustamine	F	1,55
Vaakumgaasiõli hüdrotootlus	Hüdroväävlitustamine/lämmastikutustamine, hüdroväävlitustamine	F	0,90
Vesiniku tootmine	Metaani aurureformeerimine, toorbensiini aurureformeerimine, kergete toidete osalise oksüdeerimise üksused Vesiniku tootmist iseloomustav tegur hõlmab puhastamiseks kuluvat energiat ja sellega kaasnevat heidet (H ₂ PURE), kuid selle võimsust eraldi ei arvestata	P (100 % vesinikuna)	300,00
Katalüütiline reformeerimine	Pidev regenerereerimine, tsükliline, poolregenerereiv, AROMAX	F	4,95
Alküülimine	Alküülimine fluorvesinikhappesega, alküülimine väävelhappesega, C3-olefiinitoite polümeerimine, C3/C4-toite polümeerimine, Dimersol Alküülimist/polümeerimist iseloomustav tegur hõlmab happe regenerereerimiseks kuluvat energiat ja sellega kaasnevat heidet (ACID), kuid selle võimsust eraldi ei arvestata	P	7,25
C4-isomeerimine	C4-isomeerimine Tegur hõlmab ka energiat ja heiteid, mis on seotud EL 27 keskmise erifraktsioneerimisega (desisobutaanimine), mis korreleerub C4-isomeerimisega	R	3,25
C5/C6-isomeerimine	C5/C6-isomeerimine Tegur hõlmab ka energiat ja heidet, mis on seotud EL 27 keskmise erifraktsioneerimisega (desisohexaanimine), mis korreleerub C5-isomeerimisega	R	2,85
Oksügenaadi tootmine	MBTE-destillatsiooni üksused, MTBE-ekstraktsiooni üksused, ETBE, TAME, isookteeni tootmine	P	5,60
Propüleeni tootmine	Kemikaali kvaliteediga, polümeerimiseks vajaliku kvaliteediga	F	3,45
Asfaldi tootmine	Asfaldi ja bituumeni tootmine Tootmistegur peaks hõlmama polümeer-modifitseeritud asfalti. CWT-tegur hõlmab läbipuhumist	P	2,10

CWT-funktsioon	Kirjeldus	Alus (kt/a) (*)	CWT-tegur
Polümeer-modifitseeritud asfaldi kokkusegamine	Polümeer-modifitseeritud asfaldi kokkusegamine	P	0,55
Väavli kogumine	Väavli kogumine Väavli kogumist iseloomustav tegur hõlmab jääkgaaside kogumisele (TRU) ning H ₂ S eraldamise Springeri üksusele (U32) kuluvat energiat ja sellega kaasnevat heidet, kuid selle võimsust eraldi ei arvestata.	P	18,60
Aromaatsete ühendite solventekstraktsioon (AÜSE)	AÜSE: ekstraktsioondestillatsioon; AÜSE: vedelik-vedelik-ekstraktsioon; AÜSE: vedelik-vedelik-ekstraktsioon koos ekstraktsioondestillatsiooniga Destillatsioon CWT-tegur hõlmab kõiki toiteid, kaasa arvatud pürolüüsbensool pärast hüdrotootlust. Pürolüüsbensooli hüdrotootlust tuleb arvestada toorbensooli hüdrotootluse juures.	F	5,25
Hüdrodesalküülimine	Hüdrodesalküülimine	F	2,45
TDP/TDA	Toluene disproportsioneerimine-desalküülimine	F	1,85
Tsükloheksaani tootmine	Tsükloheksaani tootmine	P	3,00
Ksüleeni isomeerimine	Ksüleeni isomeerimine	F	1,85
Paraksüleeni tootmine	Paraksüleeni adsorbeerimine, paraksüleeni kristallimine Tegur hõlmab ka ksüleenieralduskoloni ja ortoksüleeni teistkordse destillatsiooni koloni energiat ja heiteid.	P	6,40
Metaksüleeni tootmine	Metaksüleeni tootmine	P	11,10
Ftaalanhüdrüidi tootmine	Ftaalanhüdrüidi tootmine	P	14,40
Maleiinanhüdrüidi tootmine	Maleiinanhüdrüidi tootmine	P	20,80
Etüülbensoeni tootmine	Etüülbensoeni tootmine Tegur hõlmab ka etüülbensoeni destilleerimise energiat ja heiteid.	P	1,55
Kumeeni tootmine	Kumeeni tootmine	P	5,00
Fenooli tootmine	Fenooli tootmine	P	1,15
Määrdeõlide solventekstraktsioon	Määrdeõlide solventekstraktsioon: lahusti on furfuraal, lahusti on NMP, lahusti on fenool, lahusti on SO ₂	F	2,10
Määrdeõlide solventvahatustamine	Määrdeõlide solventvahatustamine: lahusti on klooritud süsivesinik, lahusti on MEK/tolueen, lahusti on MEK/MIB, kahusti on propaan	F	4,55
Vahade katalüütiline isomeerimine	Vahade katalüütiline isomeerimine ja vahatustamine, vahade selektiivne krakkimine	F	1,60

CWT-funktsioon	Kirjeldus	Alus (kt/a) (*)	CWT-tegur
Määrdeõlide hüdrokrakkimine	Määrdeõlide hüdrokrakkimine koos fraktsioneeriva destilleerimisega, määrdeõlide hüdrokrakkimine koos vaakumaurutusega	F	2,50
Vahade õlitustamine	Vahade õlitustamine: lahusti on klooritud süsivesinik, lahusti on MEK/tolueen, lahusti on MEK/MIB, kahusti on propaan	P	12,00
Määrdeõlide/vahade hüdroväävlitustamine	Määrdeõlide hüdroväävlitustamine koos vaakumaurutusega, määrdeõlide hüdroväävlitustamine koos fraktsioneeriva destilleerimisega, määrdeõlide hüdroväävlitustamine koos vaakumaurutusega, vahade hüdroväävlitustamine koos vaakumaurutusega, vahade hüdroväävlitustamine koos fraktsioneeriva destilleerimisega, vahade hüdroväävlitustamine koos vaakumaurutusega	F	1,15
Lahusti-hüdroväävlitustamine	Lahusti-hüdroväävlitustamine	F	1,25
Lahusti-fraktsioneerimine	Lahusti-fraktsioneerimine	F	0,90
Molekulaarsõela kasutamine parafiinide C10+ puhul	Molekulaarsõela kasutamine parafiinide C10+ puhul	P	1,85
Jäätoidete osaline oksüdeerimine (POX) kütuse saamiseks	POX-sünteesigaas kütuseks	SG (47 % vesinikuna)	8,20
Jäätoidete osaline oksüdeerimine (POX) vesiniku või metanooli saamiseks	POX-sünteesigaas vesiniku või metanooli saamiseks, POX-sünteesigaas metanooli saamiseks Tegur hõlmab CO muundamise ja H ₂ puhastamise (U71) energiakulu ja heidet, kuid selle võimsust eraldi ei arvestata	SG (47 % vesinikuna)	44,00
Metanool sünteesigaasist	Metanool	P	- 36,20
Õhu eraldamine	Õhu eraldamine	P (MNm ³ O ₂)	8,80
Ostetud NGLi fraktsioneerimine	Ostetud maagaasivedelfraktsioonide (NGL) fraktsioneerimine	F	1,00
Suitsugaaside töötlemine	SOx-st ja NOx-st puhastamine	F (MNm ³)	0,10
Küttegaasi töötlemine ja kokkupressimine müügiks	Küttegaasi töötlemine ja kokkupressimine müügiks	kW	0,15
Merevee magestamine	Merevee magestamine	P	1,15

(*) Netotoortoide (F), reaktoritoide (R, hõlmab ka regenereerimist), tootetoide (P), sünteesigaasi tootmine POX-üksustele (SG).

2. Aromaatsete ühendite võrdlusalused: CWT-funktsioonid

CWT-funktsioon	Kirjeldus	Alus (kt/a) (*)	CWT-tegur
Bensiini hüdrotootlus	Benseeni küllastamine, C4–C6-toidete väävlitustamine, tavalise toorbensiini hüdrotootlus, diolefiini küllastamine olefiiniks, alküleerimistoite diolefiini küllastamine olefiiniks, FCC-bensiini hüdrotootlus minimaalse oktaanikaoga, tiofeense väävli olefinne alküleerimine, S-Zorb™-protsess, pürolüüsbensiini või bensini selektiivne hüdrotootlus, pürolüüsbensiini või toorbensiini väävlitustamine, pürolüüsbensiini või toorbensiini selektiivne hüdrotootlus. Toorbensiini hüdrotootluse tegur hõlmab ka selektiivse hüdrotootluse reaktori (NHYT/RXST) keskmist energiakulu ja heidet, kuid selle võimsust eraldi ei arvestata.	F	1,10
Aromaatsete ühendite solventekstraktsioon (AÜSE)	AÜSE: ekstraktsioondestillatsioon; AÜSE: vedelik-vedelik-ekstraktsioon; AÜSE: vedelik-vedelik-ekstraktsioon koos ekstraktsioondestillatsiooniga Destillatsioon CWT-tegur hõlmab kõiki toiteid, kaasa arvatud pürolüüsbensiin pärast hüdrotootlust. Pürolüüsbensiini hüdrotootlust tuleb arvestada toorbensiini hüdrotootluse juures.	F	5,25
TDP/TDA	Tolueeni disproporsioneerimine-desalküülimine	F	1,85
Hüdrodesalküülimine	Hüdrodesalküülimine	F	2,45
Ksüleeni isomeerimine	Ksüleeni isomeerimine	F	1,85
Paraksüleeni tootmine	Paraksüleeni adsorbeerimine, paraksüleeni kristallimine Tegur hõlmab ka ksüleenieralduskolonne ja ortoksüleeni teistkordse destillatsiooni kolonne energiast ja heidet.	P	6,40
Tsükloheksaani tootmine	Tsükloheksaani tootmine	P	3,00
Kumeeni tootmine	Kumeeni tootmine	P	5,00

(*) Netotoortoide (F), tootetoide (P).

III LISA

Varasem tootmistase artikli 15 lõikes 8 ja artikli 17 punktis f osutatud konkreetsete võrdlusaluste puhul

1. Varasem tootepõhine tootmistase võrdlusperioodil selliste toodete jaoks, mille kohta kehtib I lisas osutatud rafineerimissaaduste tootepõhine võrdlusalus, võttes aluseks mitmesugused CWT-funktsioonid, toodete määratlused, läbilaskevõimsuse aluse ja II lisas loetletud CWT-tegurid, määratakse vastavalt järgmisele võrrandile:

$$HAL_{CWT} = \text{ARITHMETIC MEAN} \left(1,0183 \cdot \sum_{i=1}^n (TP_{i,k} \cdot CWT_i) + 298 + 0,315 \cdot TP_{AD,k} \right)$$

kus

HAL_{CWT} on varasem tootmistase, mis on väljendatud CWT-na

$TP_{i,k}$ on CWT-funktsiooni i läbilaskevõimsus (*throughput*, TP) võrdlusperioodi aastal k

CWT_i on CWT-funktsiooni i CWT-tegur

$TP_{AD,k}$ on CWT-funktsiooni „toornafta destilleerimine atmosfäärirõhul“ (*atmospheric distillation – AD*) läbilaskevõimsus võrdlusperioodi aastal k

2. Varasem tootepõhine tootmistase võrdlusperioodil selliste toodete jaoks, mille suhtes kohaldatakse I lisas osutatud lubja tootepõhist võrdlusalust, määratakse vastavalt järgmisele võrrandile:

$$HAL_{lime,standard} = \text{ARITHMETIC MEAN} \left(\frac{785 \cdot m_{CaO,k} + 1\,092 \cdot m_{MgO,k}}{751,7} \cdot HAL_{lime,uncorrected,k} \right)$$

kus

$HAL_{lime,standard}$ on lubjatootmise varasem tootmistase, mis on väljendatud standardse kustutamata lubja (lime) tonnides

$m_{CaO,k}$ on vaba CaO sisaldus toodetud kustutamata lubjas võrdlusperioodi aastal k massiprotsentides
Kui andmed vaba CaO sisalduse kohta ei ole kättesaadavad, kasutatakse konservatiivset hinnangut, mis ei ole suurem kui 85 %.

$m_{MgO,k}$ on vaba MgO sisaldus toodetud kustutamata lubjas võrdlusperioodi aastal k massiprotsentides
Kui andmed vaba MgO sisalduse kohta ei ole kättesaadavad, kasutatakse konservatiivset hinnangut, mis ei ole suurem kui 0,5 %.

$HAL_{lime,uncorrected,k}$ on lubjatootmise varasem korrigeerimata tootmistase võrdlusperioodi aastal k standardse kustutamata lubja tonnides

3. Varasem tootepõhine tootmistase võrdlusperioodil selliste toodete jaoks, mille suhtes kohaldatakse I lisas osutatud dololubja tootepõhist võrdlusalust, määratakse vastavalt järgmisele võrrandile:

$$HAL_{dolime,standard} = \text{ARITHMETIC MEAN} \left(\frac{785 \cdot m_{CaO,k} + 1\,092 \cdot m_{MgO,k}}{865,6} \cdot HAL_{dolime,uncorrected,k} \right)$$

kus

$HAL_{dolime,standard}$ on dolomiitlubja tootmise varasem tootmistase, mis on väljendatud standardse kustutamata dolomiitlubja (dolime) tonnides

$m_{CaO,k}$ on vaba CaO sisaldus toodetud kustutamata dolomiitlubjas võrdlusperioodi aastal k massiprotsentides
Kui andmed vaba CaO sisalduse kohta ei ole kättesaadavad, kasutatakse konservatiivset hinnangut, mis ei ole suurem kui 52 %.

$m_{\text{MgO},k}$ on vaba MgO sisaldus toodetud kustutamata dolomiitlubjas võrdlusperioodi aastal k massiprotsentides

Kui andmed vaba MgO sisalduse kohta ei ole kättesaadavad, kasutatakse konservatiivset hinnangut, mis ei ole suurem kui 33 %.

$HAL_{\text{dolime,uncorrected},k}$ on dololubja tootmise varasem korrigeerimata tootmistase võrdlusperioodi aastal k standardse kustutamata lubja tonnides

4. Varasem tootepõhine tootmistase võrdlusperioodil selliste toodete jaoks, mille suhtes kohaldatakse I lisas osutatud aurkrakkimise tootepõhist võrdlusalust, määratakse vastavalt järgmisele võrrandile:

$$HAL_{\text{HVC,net}} = \text{ARITHMETIC MEAN} (HAL_{\text{HVC,total},k} - HSF_{\text{H},k} - HSF_{\text{E},k} - HSF_{\text{O},k})$$

kus

$HAL_{\text{HVC,net}}$ on väärtuslike kemikaalide (high value chemicals, HVC) varasem tootmistase HVC tonnides, arvestamata lisatoitest toodetud väärtuslikke kemikaale

$HAL_{\text{HVC,total},k}$ on väärtuslike kemikaalide tootmise varasem summaarne tootmistase võrdlusperioodi aastal k HVC tonnides

$HSF_{\text{H},k}$ on varasem vesiniku lisatoide (historical supplementary feed, HSF) võrdlusperioodi aastal k vesiniku tonnides

$HSF_{\text{E},k}$ on varasem etüleenis lisatoide võrdlusperioodi aastal k etüleenis tonnides

$HSF_{\text{O},k}$ on muude väärtuslike kemikaalide kui vesiniku ja etüleenis varasem lisatoide võrdlusperioodi aastal k HVC tonnides

5. Varasem tootepõhine tootmistase võrdlusperioodil selliste toodete jaoks, mille kohta kehtib I lisas osutatud aromaatsete ühendite tootepõhine võrdlusalus, võttes aluseks mitmesugused CWT-funktsioonid, toodete määratlused, läbilaskevõimsuse aluse ja II lisas loetletud CWT-tegurid, määratakse vastavalt järgmisele võrrandile:

$$HAL_{\text{CWT}} = \text{ARITHMETIC MEAN} \left(\sum_{i=1}^n (TP_{i,k} \cdot CWT_i) \right)$$

kus

HAL_{CWT} on varasem tootmistase, mis on väljendatud CWT-na

$TP_{i,k}$ on CWT-funktsiooni i läbilaskevõimsus (*throughput*, TP) võrdlusperioodi aastal k

CWT_i on CWT-funktsiooni i CWT-tegur

6. Varasem tootepõhine tootmistase võrdlusperioodil selliste toodete jaoks, mille suhtes kohaldatakse I lisas osutatud, vesiniku tootepõhist võrdlusalust, määratakse vastavalt järgmisele võrrandile:

$$HAL_{\text{H}_2} = \text{ARITHMETIC MEAN} \left(HAL_{\text{H}_2+\text{CO},k} \cdot \left(1 - \frac{1 - VF_{\text{H}_2,k}}{0,4027} \right) \cdot 0,00008987 \frac{t}{\text{Nm}^3} \right)$$

kus

HAL_{H_2} on vesiniku tootmise varasem tase, väljendatuna 100 % vesinikuna

$VF_{\text{H}_2,k}$ on varasema tootmistaseme puhta vesiniku mahuosa (*volume fraction*, VF) vesiniku ja vingugaasi kogumahust võrdlusperioodi aastal k

$HAL_{\text{H}_2 + \text{CO},k}$: vesiniku tootmise varasem tase võrdlusperioodi aastal k, mis on väljendatud varasema vesinikusisaldusena normaaltingimustel kuupmeetrites (normaaltingimused: 0 °C ja 101,325 kPa)

7. Varasem tootepõhine tootmistase võrdlusperioodil selliste toodete jaoks, mille suhtes kohaldatakse I lisas osutatud, sünteesigaasi (*syngas*) tootepõhist võrdlusalust, määratakse vastavalt järgmisele võrrandile:

$$HAL_{\text{syngas}} = \text{ARITHMETIC MEAN} \left(HAL_{\text{H}_2+\text{CO},k} \cdot \left(1 - \frac{0,47 - VF_{\text{H}_2,k}}{0,0863} \right) \cdot 0,0007047 \frac{t}{Nm^3} \right)$$

kus

HAL_{syngas} : sünteesigaasi tootmise varasem tase, väljendatuna 47 % vesinikuna

$VF_{\text{H}_2,k}$ on varasema tootmistaseme puhta vesiniku mahuosa (volume fraction, VF) vesiniku ja vingugaasi kogumahust võrdlusperioodi aastal k

$HAL_{\text{H}_2 + \text{CO},k}$ on sünteesigaasi tootmise varasem tase võrdlusperioodi aastal k, mis on väljendatud varasema vesinikusisaldusena normaaltingimustel kuupmeetrites (normaaltingimused: 0 °C ja 101,325 kPa)

8. Varasem tootepõhine tootmistase võrdlusperioodil selliste toodete jaoks, mille suhtes kohaldatakse I lisas osutatud, etüleenoksiidi ja etüleenglükooli tootepõhist võrdlusalust, määratakse vastavalt järgmisele võrrandile:

$$HAL_{\text{EO/CG}} = \text{ARITHMETIC MEAN} \left(\sum_{i=1}^n (HAL_{i,k} \cdot CF_{\text{EOE},i}) \right)$$

kus

$HAL_{\text{EO/EG}}$ on etüleenoksiidi/etüleenglükoolide varasem tootmistase, mis on väljendatud etüleenoksiid-ekvivalent-tonnides

$HAL_{i,k}$ on etüleenoksiidi või glükooli i tootmise varasem tootmistase võrdlusperioodi aastal k tonnides

$CF_{\text{EOE},i}$ on etüleenoksiidi või glükooli i teisendustegur etüleenoksiidiks

Kasutatakse järgmisi teisendustegureid:

etüleenoksiid: 1,000

monoetüleenglükool: 0,710

dietüleenglükool: 0,830

trietüleenglükool: 0,880

IV LISA

Võrdlusandmete kogumise parameetrid

Ilma et see piiraks pädeva asutuse õigust nõuda täiendavaid üksikasju kooskõlas artikli 15 lõikega 1, peavad käitajad võrdlusandmete aruande jaoks esitama järgmised andmed käitise ja käitiseosade kaupa asjaomase võrdlusperioodi kõikide kalendriaastate kohta. Uute osalejate puhul tuleb esitada 1. ja 2. jaotises loetletud andmed käitise ja käitiseosa tasandil.

1. KÄITISE ÜLDANDMED**1.1. Käitise ja käitaja tunnused**

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) käitise nimi ja aadress;
- b) käitise tunnuscode liidu registris;
- c) kuupäev, millal anti käitisele direktiivi 2003/87/EÜ artikli 6 alusel välja esimene kasvuhoonegaaside heite luba, ja loatunnus;
- d) kuupäev, millal anti välja kõige viimane kasvuhoonegaaside heite luba, ja loatunnus (asjakohasel juhul);
- e) käitaja nimi ja aadress, volitatud esindaja ja esmase kontaktisiku andmed, kui on kaks eri isikut.

1.2. Tõendaja andmed

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) tõendaja nimi ja aadress, volitatud esindaja ja esmase kontaktisiku andmed, kui on kaks eri isikut;
- b) tõendaja akrediteerinud riikliku akrediteerimisasutuse nimi;
- c) riikliku akrediteerimisasutuse välja antud registreerimisnumber.

1.3. Teave tegevuse kohta

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) Loetelu direktiivi 2003/87/EÜ I lisa kohastest tegevusaladest, millega käitises tegeletakse;
- b) käitise NACE-kood (revision 2) vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1893/2006; ⁽¹⁾
- c) kas käitis kuulub ühte või mitmesse kategooriasse, mis võidakse direktiivi 2003/87/EÜ artiklite 27 või 27a kohaselt ELi HKSist välja arvata:
 - aastaheide on alla 25 000 tonni CO_{2(e)} ja (kui see on asjakohane) nimisoojusvõimsus on alla 35 MW;
 - haigla;
 - aastaheide on alla 2 500 tonni CO_{2(e)};
 - tegutseb vähem kui 300 tundi aastas.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määramisi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

1.4. Vastavus LHÜde tasuta eraldamise tingimustele

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) kas käitaja on elektritootja vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punktile u;
- b) kas käitist kasutatakse CO₂ kogumiseks ja torujuhtme kaudu transportimiseks või on see Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/31/EÜ⁽²⁾ kohaselt lubatud säilitamiskoht;
- c) kas käitis toodab soojusenergiat, mida ei kasutata elektrienergiatootmises.

1.5. Käitiseosade loetelu

See punkt peab sisaldama käitise kõikide osade loetelu.

1.6. Loetelu kõikidest ühendustest muude ELi HKSi kuuluvate käitistega või ELi HKSi mittekuuluvate üksustega mõõdetava soojuse, vahesaaduste, heitgaaside või CO₂ ülekandmiseks kõnealusel käitises kasutamiseks või püsivaks geoloogiliseks säilitamiseks

See punkt peab iga ühendatud käitise või üksuse kohta sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) ühendatud käitise või üksuse nimi;
- b) ühendusliik (import või eksport: mõõdetav soojus, heitgaasid, CO₂);
- c) kas käitis või üksus ise kuulub ELi HKSi kohaldamisalasse?
 - kui jah, siis registri tunnuscode, loatunnus ja kontaktisik;
 - kui ei, siis üksuse nimi, aadress ja kontaktisik.

2. ÜSIKASJALIKUD AASTAANDMED VÕRDLUSPERIOODI IGA AASTA KOHTA

2.1. Üksikasjalikud andmed käitise aastaste tõendatud heitkoguste kohta

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) iga lähtevo kohta: tegevusandmed, kasutatud arvutustegurid, fossiilkütustest pärit heitkogused, biomassist pärit heitkogused, kütuste puhul (sh protsessi sisendmaterjalina kasutamise korral) sisendenergia arvutatuna alumise kütteväärtuse (LHV) põhjal;
- b) heite pidevseiresüsteemiga varustatud iga heiteallika kohta: fossiilkütustest pärit heitkogused, biomassist pärit heitkogused, kasuhoonegaaside aasta keskmine tunnisaldus ja suitsugaasivoog; CO₂ kohta: asendusandmed heitega seotud sisendenergia kohta;
- c) määruse (EL) nr 601/2012 artikli 22 kohase varumeetodi kasutamise korral fossiilkütustest ja biomassist pärit kindlaksmääratud heitekogused ning asendusandmed heitega seotud sisendenergia kohta (kui need on asjakohased);
- d) imporditud ja/või eksporditud ülekantud CO₂-kogus.

Liikmesriigid võivad lubada käitajatel esitada üksnes heite koondandmed.

2.2. Käitiseosa aastaheide

See punkt peab sisaldama täielikku heitesaldot ning iga käitiseosa heitkogus tuleb esitada eraldi.

2.3. Kogu käitist hõlmav soojusenergia impordi, tootmise, tarbimise ja ekspordi aastasaldo

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) kütuses sisalduva ja käitises kasutatud sisendenergia üldkogus;
- b) imporditud heitgaaside energiasaldus, kui see on asjakohane;
- c) muudesse ELi HKSi otse tehniliselt ühendatud käitistesse või ELi HKSi mittekuuluvatesse üksustesse eksporditud kütustes sisalduv energiakogus, kui see on asjakohane;

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 85/337/EMÜ ja direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ, 2008/1/EÜ ning määrust (EÜ) nr 1013/2006 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

- d) muudesse EL HKSi kuuluvatesse kütistesse või ELi HKSi mittekuuluvatesse üksustesse eksporditud heitgaaside energiasisaldus, kui see on asjakohane;
- e) elektritootmiseks kasutatud kütustest tulenev sisendenergiakogus;
- f) kütusepõhise võrdlusaluse kütiseosadega seostatud kütustest tulenev sisendenergiakogus (eraldi andmed esitatakse nii kasvuhoonegaaside heite ülekandumisega kui ka ülekandumiseta kütusepõhise võrdlusaluse kütiseosade kohta);
- g) mõõdetava soojuse tootmiseks kasutatud kütuse sisendkogus;
- h) kütises toodetud mõõdetava soojuse üldkogus;
- i) ELi HKSi kuuluvatest kütistest imporditud mõõdetava soojuse netokogus;
- j) ELi HKSi mittekuuluvatest kütistest ja üksustest imporditud mõõdetava soojuse netokogus;
- k) kütises elektritootmiseks tarbitud mõõdetava soojuse netokogus;
- l) kütises tootepõhise võrdlusaluse kütiseosade tarbitud mõõdetava soojuse netokogus;
- m) ELi HKSi kuuluvatesse kütistesse eksporditud mõõdetava soojuse netokogus;
- n) ELi HKSi mittekuuluvatesse kütistesse ja üksustesse eksporditud mõõdetava soojuse netokogus;
- o) kaugkütteks eksporditud mõõdetava soojuse netokogus;
- p) soojuspõhise võrdlusaluse kütiseosadega seostatav mõõdetava soojuse netokogus (eraldi andmed esitatakse nii kasvuhoonegaaside heite ülekandumisega kui ka ülekandumiseta soojuspõhise võrdlusaluse kütiseosade ja kaugkütte kütiseosade kohta);
- q) soojuskadu, kui see juba ei sisaldu punktides a–p osutatud andmetes.

2.4. Iga-aastane energia seostamine kütiseosadega

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) kütustest pärineva sisendenergia kogus (kaasa arvatud nende vastav heitekoefitsient), mis on tarnitud:
 - igale tootepõhise võrdlusaluse kütiseosale;
 - igale soojuspõhise ja kaugkütte võrdlusaluse kütiseosale;
 - igale kütusepõhise võrdlusaluse kütiseosale;
- b) imporditud mõõdetava soojuse kogus:
 - mille on importinud iga tootepõhise võrdlusaluse kütiseosa;
 - mis pärineb lämmastikhappe tootepõhise võrdlusalusega hõlmatud kütiseosadest;
 - mis pärineb tselluloosi tootvatest kütiseosadest;
- c) mõõdetava soojuse kogus, mille on eksporditud:
 - iga tootepõhise võrdlusaluse kütiseosa.

2.5. Kogu kütist hõlmav elektrienergia impordi, tootmise, tarbimise ja ekspordi aastasaldo

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) kütustest toodetud elektrienergia üldkogus;
- b) muu toodetud elektrienergia üldkogus;
- c) võrgust või muudest kütistest imporditud elektrienergia üldkogus;
- d) võrku või muudesse kütistesse eksporditud elektrienergia üldkogus;
- e) kütises tarbitud elektrienergia üldkogus;
- f) I lisa 2. osas loetletud tootepõhise võrdlusaluse kütiseosade elektritarbimise kohta asendatavana käsitatava tarbitud elektrienergia kogus.

Punktides a–e loetletud andmed peavad esitama elektrienergiat tootvad kütised.

2.6. Käitiseosade kohta esitatavad täiendavad aastaandmed

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) Käitiseosaga seostatud mõõdetava soojuse kogus, mis on imporditud ELi HKSi mittekuuluvatest üksustest või protsessidest.
- b) Kui see on asjakohane, siis iga käitiseosa kohta selle süsteemi piires toodetud toodete loetelu, sealhulgas nende toodete sellised koodid nõukogu määruse (EMÜ) nr 3924/91 ⁽³⁾ artikli 2 lõikes 2 osutatud PRODCOMi loetelu alusel, mis põhinevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1893/2006 ⁽⁴⁾ osutatud NACE-4 koodidel (NACE rev. 2), ning toodangu kogus. PRODCOM peab olema vähemalt sama liigendatud kui seonduv allsektoripõhine identifitseerimine direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud aktides;
- c) erandina punktist b esitatakse kasvuhoonegaaside heite ülekandumisega soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa puhul, kui tegemist on mõõdetava soojuse eksportimisega ELi HKSi mittekuuluvatesse käitistesse või üksustesse, nende käitiste või üksuste kohta NACE-4 koodid (NACE rev. 2);
- d) iga käitiseosa kohta imporditud või eksporditud mõõdetava soojusega seotud kütusesegu heitekoefitsient, kui see on asjakohane ja kui käitajal on need andmed;
- e) iga käitiseosa kohta imporditud ja eksporditud heitgaaside kogus ja heitekoefitsient, kui need on asjakohased;
- f) iga käitiseosa kohta imporditud ja eksporditud heitgaaside energiasisaldus (alumine kütteväärtus), kui see on asjakohane.

2.7. Tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade aastased tegevusandmed

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:

- a) andmed I lisas täpsustatud toote aastatoodangu kohta kõnealuses lisas loetletud üksuses;
- b) käitiseosa süsteemi piires toodetud toodete loetelu, sealhulgas nende toodete (NACE rev. 2 põhinevad) PRODCOMi koodid. PRODCOM peab olema vähemalt sama liigendatud kui seonduv allsektoripõhine identifitseerimine direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud aktides;
- c) muudesse käitiseosadesse, käitistesse või muudesse üksustesse imporditud või nendest eksporditud ülekantud CO₂ kogus;
- d) tootepõhise võrdlusaluse käitiseosadega hõlmatud vahesaaduste eksport või import;
- e) kui see on asjakohane, siis rafineerimissaadustevõi aromaatsete ühendite tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade puhul aastane läbilase II lisas täpsustatud iga CWT-funktsiooni kohta;
- f) kui see on asjakohane, siis lubja või dololubja tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade puhul aastatoodangu korregeerimata kogus ning m_{CaO} ja m_{MgO} aastased keskmised väärtused vastavalt III lisale;
- g) kui see on asjakohane, siis aurkrakkimise tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade puhul väärtuslike kemikaalide kogu aastatoodang ning lisatoitekogus väljendatuna vesiniku, etüleen ja muude väärtuslike kemikaalide kogusena;
- h) kui see on asjakohane, siis vesiniku või sünteegaasi tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade puhul vesiniku või sünteegaasi aastatoodang, väljendatuna vesinikusisaldusena normaalingimustel kuupmeetrites (normaalingimused: 0 °C ja 101,325 kPa), ning puhta vesiniku aastatoodangu murdosa vesiniku ja vingugaasi segus;
- i) kui see on asjakohane, siis etüleenoksiidi ja etüleenglükooli tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade puhul etüleenoksiidi, etüleenglükooli, dietüleenglükooli ja trietüleenglükooli aastatoodang;
- j) kui see on asjakohane, siis vinüülkloriidmonomeeri tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa puhul vesinikutarbimisest tulenev tarbitud soojus;

⁽³⁾ Nõukogu 19. detsembri 1991. aasta määrus (EMÜ) nr 3924/91 ühenduse tööstustoodangu statistilise vaatluse sisseadmise kohta (EÜTL 374, 31.12.1991, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määraseid, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

- k) kui see on asjakohane, siis lühikese- ja pikakiulise jõutselluloosi, termomehaanilise tselluloosimassi ja mehaaniliselt valmistatud tselluloosimassi ning sulfittselluloosi tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade puhul ja tootepõhise võrdlusaluse käitiseosaga hõlmamata muu tselluloosimassi puhul asjakohase tselluloosimassi aastane tootmistase ning sellise turulelastud tselluloosimassi aastakogus, mida ei ole töödeldud paberiks samas käitises või mõnes muus tehniliselt ühendatud käitises;
- l) kui see on asjakohane, siis asjaomase tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa süsteemipiirides toodetud ning kõnealustes piirides või nendest väljaspool tõrvikpõletatud (v.a ohutus-tõrvikpõletamine) selliste heitgaaside kogus, energiasisaldus ja heitekoefitsient, mida ei ole kasutatud mõõdetava ja mõõdetamatu soojuse ega elektrienergia tootmiseks.

3. VÕRDLUSALUSE AJAKOHASTAMISEKS VAJALIKUD ANDMED

3.1. Tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade aastaandmed

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet võrdlusperioodi iga aasta kohta:

- a) käitiseosa süsteemipiirides toodetud toodete loetelu, sealhulgas nende toodete PRODCOMi koodid (NACE rev. 2).
- b) tootmistase;
- c) seostatud heitekogused, v.a muudest käitiseosadest, käitistest või üksustest mõõdetava soojuse importimisega seotud heitekogused;
- d) muudest käitiseosadest, käitistest või üksustest imporditud mõõdetava soojuse kogus, sh heitekoefitsient, kui see on teada;
- e) muudesse käitiseosadesse, käitistesse või üksustesse eksporditud mõõdetava soojuse kogus;
- f) muudest käitiseosadest, käitistest või üksustest imporditud heitgaaside kogus, energiasisaldus ja heitekoefitsient;
- g) toodetud heitgaaside kogus, energiasisaldus ja heitekoefitsient;
- h) muudesse käitiseosadesse, käitistesse või üksustesse eksporditud heitgaaside kogus, energiasisaldus ja heitekoefitsient;
- i) I lisa 2. osas loetletud võrdlusaluste puhul asendatavana käsitatava tarbitud elektrienergia kogus;
- j) toodetud elektrienergia kogus;
- k) muudest käitiseosadest, käitistest või üksustest imporditud ülekantud CO₂-kogus;
- l) muudesse käitiseosadesse, käitistesse või üksustesse eksporditud ülekantud CO₂-kogus;
- m) tootepõhise võrdlusalusega hõlmatud vahesaaduste eksport või import (jah/ei) ja kirjeldus selle kohta, mis liiki vahesaadusega tegemist on, kui see on asjakohane;
- n) aurkrakkimise tootepõhise võrdlusaluse puhul lisatoite kogus väljendatuna vesiniku, etüleenini ja muude väärtuslike kemikaalide kogusena;
- o) vinüülkloriidmonomeeri tootepõhise võrdlusaluse puhul vesinikutarbimisest tulenev soojustarbimine.

3.2. Soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosade ja kaugkütte käitiseosade aastaandmed

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet võrdlusperioodi iga aasta kohta:

- a) igas soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosas või igas kaugkütte käitiseosas toodetud mõõdetava soojuse netokogus;
- b) mõõdetava soojuse tootmisega seostatud heitekogused;
- c) käitiseosa tootmistase;
- d) muudest käitiseosadest, käitistest või üksustest imporditud või nendesse eksporditud mõõdetava soojuse kogus;
- e) toodetud elektrienergia kogus.

3.3. Kütusepõhise võrdlusaluse kätiseosade aastaandmed

See punkt peab sisaldama vähemalt järgmist teavet võrdlusperioodi iga aasta kohta:

- a) tootmistase;
- b) seostatud heitkogused.

—
V LISA

Koefitsiendid, mida kohaldatakse tasuta eraldatavate LHÜde arvu vähendamisel vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10b lõikele 4

Aasta	Koefitsiendi väärtus
2021	0,300
2022	0,300
2023	0,300
2024	0,300
2025	0,300
2026	0,300
2027	0,225
2028	0,150
2029	0,075
2030	0,000

VI LISA

Seiremetoodikakava miinimumsisu

Seiremetoodikakava peab sisaldama vähemalt järgmist teavet.

1. Üldteave käitise kohta:

- a) käitise ja käitaja tunnusandmed, sealhulgas käitise tunnuscode liidu registris;
- b) seiremetoodikakava versiooni identifitseerivad andmed, pädeva asutuse poolt kinnitamise kuupäev ja kohaldamise alguse kuupäev;
- c) käitise kirjeldus, sealhulgas eelkõige teostatavate põhiprotsesside kirjeldus, heiteallikate loetelu, vooskeem ja käitise plaan, mis võimaldab mõista põhilisi materjali- ja energivoogusid;
- d) vähemalt järgmist teavet sisaldav diagramm:
 - käitise tehnilised osad, kindlakstehtud heiteallikad ning soojuse tootmise ja tarbimise üksused;
 - kõik energia- ja materjalivood, eelkõige lähtevood, mõõdetav ja mõõdetamatu suurus, vajaduse korral elektrienergia, ja heitgaasid;
 - mõõtepunktid ja -seadmed;
 - käitiseosade süsteemipiirid, sealhulgas jagunemine võimalikust märkimisväärsest kasvuhoonegaaside heite ülekandumisest ohustatud sektorisse kuuluva käitiseosa ja muudesse sektoritesse kuuluvate käitiseosade vahel, tuginedes NACE rev. 2 või PRODCOMile;
- e) muude ELi HKS-i kuuluvate käitistega või ELi HKS-i mittekuuluvate üksustega loodud selliste ühenduste loetelu ja kirjeldus, mille eesmärk on üle kanda mõõdetavat soojust, vahesaadusi, heitgaase või CO₂ kasutamiseks kõnealusel käitises või püsivaks geoloogiliseks säilitamiseks, sh ühendatud käitise või üksuse kontaktisiku nimi ja aadress ning selle käitise või üksuse tunnuscode liidu registris, kui see on asjakohane;
- f) viide käitises seire- ja aruandluskohustuste jagamise juhtimise ning vastutavate töötajate pädevuste juhtimise protseduuridele;
- g) viide seiremetoodikakava asjakohasuse korrapärase hindamise protseduurile kooskõlas artikli 9 lõikega 1; selle protseduuriga tagatakse eelkõige seiremeetodite olemasolu kõikide käitise puhul asjakohaste IV lisas loetletud andmepunktide kohta ja kõige täpsemate kättesaadavate andmeallikate kasutamine kooskõlas VII lisa 4. jaotisega;
- h) viide artikli 11 lõike 2 kohase andmekäsitluse ja kontrollitegevuse kirjalikele protseduuridele, sh vajaduse korral selgitavad diagrammid.

2. Teave käitiseosade kohta:

- a) iga käitiseosa kohta viide kõikide toodetavate toodete seire protseduuridele ja nende PRODCOMi koodidele;
- b) iga käitiseosa süsteemipiirid ja sinna kuuluvate tehniliste üksuste täpne kirjeldus, läbiviidavate protsesside ning kirjeldus selle kohta, milliseid sisendmaterjale ja kütuseid ning milliseid tooteid ja väljundeid missuguse käitiseosaga seostatakse. keerukate käitiseosade kohta lisatakse eraldi üksikasjalik vooskeem;
- c) rohkem kui üht käitiseosa teenindavate käitiste osade kirjeldus, sh soojustarnesüsteemid, ühiselt kasutatavad katlad ning soojus- ja elektrienergia koostootmise üksused;
- d) kui see on asjakohane, siis iga käitiseosa puhul nende meetodite kirjeldus, kuidas sellega seostatakse rohkem kui üht käitiseosa teenindavad käitise eri osad ja nende heide.

3. Käitise tasandil rakendatavad seiremeetodid:

- a) selliste meetodite kirjeldus, mille abil kvantifitseeritakse kogu käitist hõlmav soojusenergia impordi, tootmise, tarbimise ja ekspordi saldo;
- b) andmelünkade ja topeltarvestuse vältimiseks kasutatav meetod.

4. Käitiseosa tasandil rakendatavad seiremeetodid:

- a) asjakohasel juhul selliste meetodite kirjeldus, mille abil kvantifitseeritakse käitiseosa otsene heide, sh asjakohasel juhul meetod, millega kvantifitseerida käitiseosaga seostatavate ja määruse (EL) nr 601/2012 kohaste mõõtmispõhiste meetoditega jälgitavate lähtevoogude või heite absoluutkogust või protsenti;
- b) asjakohasel juhul selliste meetodite kirjeldus, mille abil seostatakse ja kvantifitseeritakse kütusest saadava sisendenergia ja kütustes sisalduva energia ekspordi kogused ja heitekoefitsiendid;
- c) asjakohasel juhul selliste meetodite kirjeldus, mille abil seostatakse ja kvantifitseeritakse mõõdetava soojuse impordi, ekspordi, tarbimise ja tootmise kogused ja olemasolu korral ka heitekoefitsiendid;
- d) asjakohasel juhul selliste meetodite kirjeldus, mille abil kvantifitseeritakse elektritarbimise ja -tootmise kogused ning asendatav tarbimisosa;
- e) asjakohasel juhul selliste meetodite kirjeldus, mille abil seostatakse ja kvantifitseeritakse heitgaaside impordi, ekspordi, tarbimise ja tootmise kogused, energiasisaldus ja heitekoefitsiendid;
- f) asjakohasel juhul selliste meetodite kirjeldus, mille abil seostatakse ja kvantifitseeritakse imporditud või eksporditud ülekantud CO₂-kogused;
- g) tootepõhise võrdlusaluse iga käitiseosa puhul selliste meetodite kirjeldus, mille abil kvantifitseeritakse I lisas sätestatud toote aastatoodang, sh asjakohasel juhul ka artiklitega 19 ja 20 ning II ja III lisaga ette nähtud täiendavad parameetrid.

Jälgitavate ja esitatavate parameetrite kvantifitseerimiseks kasutatud meetodite kirjeldus peab vastavalt asjaoludele sisaldama arvutusetappe, andmeallikaid, arvutusvalemeid, asjaomaseid arvutustegureid, sh mõõtühikut, andmete kinnitamiseks tehtud horisontaal- ja vertikaalkontrolle, proovivõtukavade aluseks olevaid protseduure, kasutatavaid mõõteseadmeid koos viitega asjakohasele diagrammile ning nende paigaldamise ja hooldamise kirjeldust ning asjakohaseid analüüsiprotseduure teostavate laborite loetelu. Vajaduse korral peab kirjeldus sisaldama artikli 7 lõike 2 punktis c osutatud mõõtemääramatuse lihtsustatud hindamise tulemusi. Iga asjakohase arvutusvalemi kohta peab kavas olema üks reaalandmeid kasutav näide.

VII LISA

Andmeseiremeetodid

1. KOHALDAMISALA

Käesolevas lisas on sätestatud meetodid, mille abil kindlaks määrata andmed, mis on vajalikud IV lisa loetletud andmete esitamiseks käitise tasandil, ning eeskirjad nende andmete seostamiseks käitiseosadega, välja arvatud andmed, mille seire toimub kooskõlas pädeva asutuse poolt määruse (EL) nr 601/2012 kohaselt kinnitatud seirekavaga. Vajaduse korral kasutatakse vastavalt määrusele (EL) nr 601/2012 kindlaks määratud andmeid käesoleva määruse kohaselt.

2. MÕISTED

„Andmekogum“ – käesoleva lisa kohaldamisel üht järgmist liiki andmed vastavalt asjaoludele kas käitise või käitiseosa tasandil:

- a) protsessi käigus tarbitud või toodetud kütuste või materjalide kogus, mida läheb vaja arvutusühendite seiremeetodites, väljendatud vastavalt kas teradžaulides, massi puhul tonnides või gaaside (sh heitgaaside) puhul mahuna tavalistes kuupmeetrites;
- b) arvutustegur, nagu seda on kasutatud määruses EL) nr 601/2012 (st materjali, kütuse või heitgaasi koostis);
- c) mõõdetava soojuse netokogus ja selle kindlaksmääramiseks vajalikud asjakohased parameetrid, eelkõige:
 - soojuskandja massivooluhulk ja
 - ülekantud ja tagasisuunatud soojuskandja entalpia, mis määratakse koostise, temperatuuri, rõhu ja küllastumise alusel;
- d) mõõdetamatu soojuse kogus, mis määratakse soojusenergia tootmiseks kasutatud kütuste asjakohaste koguste järgi, ja kütusesegu alumine kütteväärtus;
- e) elektrienergia kogused;
- f) käitiste vahel üle kantud CO₂-kogused.

„Määramismetoodika“ – üks järgmistest:

- a) varasemate andmete kogumite jaoks käitises juba olemas olevate andmete väljaselgitamise, kogumise ja töötlemise metoodika või
- b) kinnitatud seiremetoodikakaval põhineva konkreetse andmekogumi seire metoodika.

Peale selle kohaldatakse määruse (EL) nr 601/2012 artiklis 3 sätestatud mõisteid „lähtevoog“, „heiteallikas“, „omarisk“, „kontrollirisk“ ja „heitekoefitsient“.

3. ÜLDMEETODID

3.1. Kohaldatavad meetodid

Käitaja määrab käesolevas lisas esitatud meetodite abil kindlaks andmed, mis on vajalikud võrdlusandmete aruande koostamiseks kooskõlas artikli 4 lõike 2 punktiga a. Kui käesolevas lisas ei ole kirjeldatud konkreetsete andmekogumite kindlaksmääramise meetodeid, kohaldab käitaja mõnda sobivat meetodit, tingimusel et pädev asutus on seiremetoodikakava kinnitanud kooskõlas artikliga 6. Meetodit peetakse sobivaks, kui käitaja tagab, et konkreetse andmekogumi kindlaksmääramiseks vajalikud mis tahes analüüsid, proovivõttud, kalibreerimised ja valideerimised tehakse vastavatel Euroopa standarditel (EN) põhinevate meetodite abil. Kui kõnealused standardid ei ole kättesaadavad, põhinevad meetodid sobilikel ISO standarditel või riiklikel standarditel. Kui kohaldatavaid standardeid ei ole avaldatud, kasutatakse asjakohaseid standardi kavandeid, tööstusharu parima tava suuniseid või muid teaduslikult tõendatud meetodeid, mis piiravad proovivõtu ja mõõtmise nihet.

3.2. Andmete käitiseosadega seostamise kord

1. Kui iga käitiseosa kohta ei ole saadaval andmeid konkreetse andmekogumi jaoks, pakub käitaja välja asjakohase meetodi andmete kindlaksmääramiseks iga käitiseosa kohta, v.a artikli 10 lõike 3 teises ja kolmandas lõigus osutatud juhtudel. Selleks kohaldatakse üht järgmistest põhimõtetest, sõltuvalt sellest, milline neist annab täpsemad tulemused:
 - a) kui eri tooteid toodetakse üksteise järel samal tootmisliinil, seostatakse sisendid, väljundid ja vastavad heitkogused järjestikku iga käitiseosaga vastavalt kasutusajale aastas;
 - b) sisendid, väljundid ja vastavad heitkogused seostatakse toodetud üksikute toodete massi või mahu alusel või asjaomaste keemiliste reaktsioonide vabaentalpiaate suhtel põhineva hinnangu alusel või mõne muu sobiva, usaldusväärse teadusliku meetodikaga kinnitatud jaotusmudeli alusel.
2. Kui mõõtmistulemused saadakse mitmesuguste eri kvaliteediga mõõtevahenditega, kasutatakse üht järgmistest meetoditest, et jagada materjalide, kütuste, mõõdetava soojuse või elektrienergia koguseid käsitlevad käitise tasandi andmed käitiseosade vahel:
 - a) iga käitiseosa puhul kasutatakse jagunemise kindlaksmääramiseks võrdselt mõnda sellist määramismeetodit nagu kasutajapõhine mõõtmine, prognoos, korrelatsioon. Kui käitiseosa käsitlevate andmete summa erineb kogu käitise kohta kindlaks määratud andmetest, kohaldatakse ühtseks korrigeerimiseks järgmist ühtset „võrdlustegurit“, et saavutada vastavus käitise kogunäitajale:

$$RecF = D_{Inst} / \sum D_{SI} \quad (1. \text{ võrrand})$$

kus RecF on võrdlustegur, D_{Inst} on kogu käitise kohta määratud andmeväärtus ja D_{SI} on eri käitiseosade kohta määratud andmeväärtused. Seejärel korrigeeritakse iga käitiseosa andmeid järgmiselt:

$$D_{SI,corr} = D_{SI} \times RecF \quad (2. \text{ võrrand})$$

- b) Kui ainult ühe käitiseosa andmed puuduvad või on teisi käitiseosi käsitlevatest andmetest halvema kvaliteediga, võib kogu käitise andmetest lahutada maha teadaolevate käitiseosade andmed. Seda meetodit eelistatakse üksnes selliste käitiseosade puhul, mille osakaal käitisele eraldatud LHÜdes on väiksem.

3.3. Käitaja kontrolli alla mittekuuluvad mõõtevahendid ja -protseduurid

Käitaja võib kasutada oma kontrolli alla mittekuuluvaid mõõtesüsteeme või analüüsimeetodikat järgmistel juhtudel:

- a) käitajal ei ole konkreetse andmekogumi kindlaksmääramiseks oma mõõtevahendeid ega analüüsimeetodikat;
- b) andmekogumit ei ole tehniliselt võimalik kindlaks määrata käitaja enda mõõtevahendite või analüüsimeetodikaga või kaasneksid sellega põhjendamatud kulud;
- c) käitaja suudab pädevat asutust rahuldaval viisil tõendada, et tema kontrolli alla mittekuuluv mõõtesüsteem või analüüsimeetodika annab usaldusväärsemaid tulemusi ja on väiksemate kontrolliriskidega.

Selleks võib käitaja kasutada üht järgmistest andmeallikatest:

- a) äripartneri esitatud arvetelt saadud kogused, eeldusel et kahe sõltumatu äripartneri vahel toimub äritehing;
- b) mõõtesüsteemide otsesed näidud;
- c) pädeva ja sõltumatu organi, näiteks seadmetarnijate, insener-tehniliste lahenduste pakkujate või akrediteeritud laborite esitatud empiirilise korrelatsiooni kasutamine.

3.4. Kaudsed määramismeetodid

Kui vajaliku andmekogumi jaoks puudub otsene mõõtmis- või analüüsimeetod, eelkõige juhul, kui mõõdetava soojuse netokogus suunatakse eri tootmisprotsessidesse, teeb käitaja ettepaneku kasutada näiteks mõnda järgmist kaudset määramismeetodit:

- a) teadaoleval keemilisel või füüsilisel protsessil põhinev arvutus, milles vastavalt asjaoludele kasutatakse ainete keemiliste ja füüsiliste omaduste asjakohaseid heakskiidetud, kirjanduses esitatud väärtusi, asjakohaseid stöhhiomeetrilisi koefitsiente ja termodünaamilisi omadusi, näiteks reaktsioonide entalpiaid;

- b) käitise projektandmetel, näiteks tehniliste üksuste energiatõhususel või tooteühiku kohta arvatud energiatarbimisel põhinev arvutus;
- c) empiirilistel katsetel põhinev korrelatsioon, et määrata kindlaks vajaliku andmekogumi hinnangulised väärtused kalibreerimata seadmetest või tootmisprotokollidesse märgitud andmetest. Selleks tagab käitaja, et korrelatsioon vastab hea inseneritava nõuetele ja et seda kohaldatakse ainult selliste väärtuste kindlaksmääramiseks, mis jäävad kasutusalas, mille jaoks see loodi. Käitaja peab hindama selliste korrelatsioonide kehtivust vähemalt kord aastas.

4. ÜLIMA TÄPSUSE TAGAVATE MÄÄRAMISMEETODITE JA ANDMEALLIKATE VALIMINE

4.1. Tehniline teostatavus

Kui käitaja väidab, et mõnd konkreetset määramismetoodikat ei ole tehniliselt võimalik kohaldada, hindab pädev asutus tehnilist teostatavust, võttes arvesse käitaja põhjendusi. Kõnealune põhjendus tugineb sellele, kas käitajal on tehnilised vahendid, mis võimaldavad rahuldada kavandatud süsteemi vajadusi või nõudeid, mida on võimalik nõutud aja jooksul kõnealuse määru eesmärgil rakendada. Kõnealused tehnilised vahendid hõlmavad nõutud tehnika ja tehnoloogia kättesaadavust.

4.2. Põhjendamatud kulud

Kui käitaja väidab, et mõne konkreetse määramismetoodika kohaldamisega kaasneb põhjendamatu kulu, hindab pädev asutus kulude põhjendamatust, võttes arvesse käitaja põhjendusi.

Pädev asutus peab kulusid põhjendatuks, kui käitaja kuluprognosis ületab konkreetsest määramismetoodikast saadava kasu. Kasu arvutamiseks korrutatakse parandustegur võrdlushinnaga 20 eurot LHÜ kohta ning vastavalt asjaoludele võetakse kulusid arvesse asjakohast amortisatsiooniga, mis põhineb seadmete majanduslikul elueal.

Parandusteguriks on käitiseosale kõige viimati tasuta eraldatud LHÜde aastakogusest 1 %. Erandina sellest arvutusmeetodist võib pädev asutus lubada käitajatel määrata parandusteguriks 1 % mõjutatud CO₂-ekvivalentkogusest. Sõltuvalt parameetrist, mille meetodika parandamist kaalutakse, on mõjutatud CO₂-ekvivalentkogus üks järgmistest:

- a) süsinikku sisaldava kütuse või materjali (sh heitgaaside) puhul heitkogus, mis saadaks kütuse või materjali aastakoguses sisalduva süsiniku konverteerimisel CO₂-ks;
- b) mõõtepõhise meetodikaga jälgitava heite puhul asjaomase heiteallika aastaheide;
- c) mõõdetava soojuse puhul asjaomane mõõdetava soojuse kogus korrutatuna soojuspõhise võrdlusalusega;
- d) mõõdetamatu soojuse puhul asjaomane mõõdetamatu soojuse kogus korrutatuna kütusepõhise võrdlusalusega;
- e) elektrienergia puhul asjaomane elektrienergia kogus korrutatuna artikli 22 lõikes 3 sätestatud teguriga;
- f) tootepõhise võrdlusalusega hõlmatud toote koguse puhul käitiseosale asjaomase eraldamisperioodi esimesel aastal tasuta eraldatavate LHÜde esialgne aastakogus, mis on kindlaks määratud kooskõlas artikli 16 lõikega 2. Kui direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10a lõike 2 kohaselt ei ole asjakohast võrdlusalust kindlaks määratud, kasutatakse käesoleva määruse I lisas esitatud vastavat võrdlusalust.

Käitise seiremeetodika parandamisega seotud meetmeid ei peeta põhjendamatuid kulusid tekitavaks kuni kogusummani 2 000 eurot aasta kohta. Määruse (EL) nr 601/2012 artikli 47 kohaselt vähese heitega käitiste puhul on see künnisväärtus 500 eurot aasta kohta.

4.3. Protsess

Selleks et kindlaks määrata kõige täpsemad olemasolevad andmeallikad, peab käitaja valima kõige täpsemad andmeallikad, mis on tehniliselt teostatavad, millega ei kaasne põhjendamatuid kulusid ning mis tagavad selge andmevoo kõige väiksema oma- ja kontrolliriskiga (edaspidi „esmased andmeallikad“). Käitaja peab kasutama esmaseid andmeallikaid võrdlusandmete aruande koostamisel.

Kuivõrd see on teostatav ilma põhjendamatute kuludeta, peab käitaja artikli 11 kohase kontrollisüsteemi kohaldamisel püüdma esmaste andmeallikate kinnitamist võimaldavate andmete kindlaksmääramiseks välja selgitada ja kasutada täiendavaid andmeallikaid või meetodeid (edaspidi „kinnitavad andmeallikad“). Kinnitavate andmeallikate väljavalmimise korral dokumenteeritakse need artikli 11 lõikes 2 osutatud kirjalikes protseduurides ja seiremetoodikakavas.

Esmaste andmeallikate valimisel peab käitaja võrdlema kõiki sama andmekogumi jaoks olemas olevaid andmeallikaid, kasutades selleks punktides 4.4–4.6 loetletud üldisi andmeallikaid, ja kasutama üht kõige täpsemateks andmeallikateks peetavate allikate pingerea eesotsast. Muid andmeallikaid võib kasutada üksnes artikli 7 lõike 2 kohase erandi korral. Sel juhul kohaldatakse pingereas järgmist kõige täpsemat andmeallikat, välja arvatud juhul, kui see ei ole tehniliselt võimalik või kui sellega kaasneksid põhjendamatud kulud või kui mõnel muul andmeallikal on samaväärne või väiksem mõõtemääramatus. Vajaduse korral võib kaaluda täiendavate andmeallikate kasutamist.

Kinnitavate andmeallikate valimisel peab käitaja võrdlema kõiki sama andmekogumi jaoks olemas olevaid andmeallikaid, kasutades selleks punktides 4.4–4.6 loetletud üldisi andmeallikaid, ja kasutama mõnda olemasolevat andmeallikat, mis ei ole kõige täpsem olemasolev andmeallikas.

Kõikide IV lisa kohaselt nõutud andmete kindlaksmääramiseks kasutatavate andmeallikate valimiseks peab käitaja järgmiste andmekogumiliikide puhul toimima järgmiselt:

- a) toodete, kütuste ja muude materjalide koguste kindlaksmääramiseks võtab käitaja arvesse käesoleva lisa punktis 4.4 sätestatud üldisi andmeallikaid ja nende pingerida;
- b) energiavoogude (mõõdetav ja mõõdetamatu soojus, elektrienergia) koguste kindlaksmääramiseks võtab käitaja arvesse käesoleva lisa punktis 4.5 sätestatud üldisi andmeallikaid ja nende pingerida;
- c) toodete, kütuste ja muude materjalide omaduste kindlaksmääramiseks võtab käitaja arvesse käesoleva lisa punktis 4.6 sätestatud üldisi andmeallikaid ja nende pingerida.

Seiremetoodikakava täiendamiseks kontrollib käitaja regulaarselt ja vähemalt kord aastas, kas on olemas uusi andmeallikaid. Kui selliseid uusi andmeallikaid peetakse täpsemaks vastavalt punktides 4.4–4.6 kirjeldatud pingereale, kohaldatakse neid allikaid ja seiremetoodikakava muudetakse kooskõlas artikliga 9.

4.4. Materjalide ja kütuste kvantifitseerimiseks andmeallikate valimine

Käitisesse või mis tahes käitiseossa sisenevate või sealt väljuvate materjali-, kütuse-, heitgaasi- või tootekoguste (väljendatuna tonnides või Nm³-s) kvantifitseerimise kõige täpsemate olemasolevate andmeallikate valimiseks kasutatakse järgmisi üldisi andmeallikaid:

- a) määruse (EL) nr 601/2012 alusel kinnitatud seirekava kohased meetodid;
- b) andmekogumi otseseks kindlaksmääramiseks kasutatavate riikliku metrooloogilise kontrolli alla kuuluvate mõõtevahendite või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2014/31/EL ⁽¹⁾ või 2014/32/EL ⁽²⁾ nõuetele vastavate mõõtevahendite näidud;
- c) andmekogumi otseseks kindlaksmääramiseks kasutatavate punkti b alla mittekuuluvate käitaja kontrolli all olevate mõõtevahendite näidud;
- d) andmekogumi otseseks kindlaksmääramiseks kasutatavate punkti b ja käitaja kontrolli alla mittekuuluvate mõõtevahendite näidud;
- e) andmekogumi kaudselt kindlaksmääramiseks kasutatavate mõõtevahendite näidud, tingimusel et mõõtmise ja kõnealuse andmekogumi vahel kehtestatakse asjakohane korrelatsioon kooskõlas punktiga 3.4;
- f) muud meetodid, eelkõige varasemate andmete puhul või kui käitaja ei suuda välja selgitada muid olemasolevaid andmeallikaid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/31/EL mitteautomaatkaalude turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 107).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/32/EL mõõtevahendite turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 149).

Artikli 7 lõike 1 kohaldamiseks vajalike andmeallikate valimisel peetakse kõige täpsemaks üksnes esimese lõigu punktides a ja b loetletud andmeallikaid ning kõnealuse lõigu punktis a osutatud andmeallikat kasutatakse niivõrd, kuivõrd see hõlmab asjaomast andmekogumit. Esimese lõigu punktides c–f osutatud andmeallikaid peetakse vähem täpseks punktist c kuni punktini f kahanevas tähtsuse järjekorras.

4.5. Energiavoogude kvantifitseerimiseks andmeallikate valimine

Käitisesse või mis tahes käitiseossa siseneva või seal väljuvate mõõdetava soojuse koguste (väljendatuna TJ-des või GWh-des) kvantifitseerimise kõige täpsemate olemasolevate andmeallikate valimiseks kasutatakse järgmisi üldisi andmeallikaid:

- a) andmekogumi otseseks kindlaksmääramiseks kasutatavate riikliku metrooloogilise kontrolli alla kuuluvate mõõtevahendite või direktiivide 2014/31/EL või 2014/32/EL nõuetele vastavate mõõtevahendite näidud;
- b) andmekogumi otseseks kindlaksmääramiseks kasutatavate punkti a alla mittekuuluvate käitaja kontrolli all olevate mõõtevahendite näidud;
- c) andmekogumi otseseks kindlaksmääramiseks kasutatavate punkti a ja käitaja kontrolli alla mittekuuluvate mõõtevahendite näidud;
- d) andmekogumi kaudselt kindlaksmääramiseks kasutatavate mõõtevahendite näidud, tingimusel et mõõtmise ja kõnealuse andmekogumi vahel kehtestatakse asjakohane korrelatsioon kooskõlas käesoleva lisa punktiga 3.4;
- e) asendusväärtuse arvutamine mõõdetava soojuse netokoguse kindlaksmääramiseks punktis 7.2 nimetatud 3. meetodil;
- f) muud meetodid, eelkõige varasemate andmete puhul või kui käitaja ei suuda välja selgitada muid olemasolevaid andmeallikaid.

Artikli 7 lõike 1 kohaldamiseks vajalike andmeallikate valimisel peetakse kõige täpsemaks esimese lõigu punktis a osutatud andmeallikat. Esimese lõigu punktides b–f osutatud andmeallikaid peetakse vähem täpseks punktist b kuni punktini f kahanevas tähtsuse järjekorras.

Kui mõõdetava soojuse netovoogude kindlaksmääramiseks vajaliku mõne parameetri (nt temperatuur ja tagasi suunatud kondensaadi kogus) kohta ei ole teave kättesaadav, kohaldatakse 7. jaotise sätteid. Vastavalt 7. jaotisele tuleb mõõdetava soojuse aastase netokoguse saamiseks kindlaks määrata mitmesugused parameetrid. Kui andmeallikate valimisel ei valita neid kõige täpsemate allikate hulgast, tuleks artikli 7 lõike 2 punkti c kohasel mõõtemääramatuse lihtsustatud hindamisel võtta esimese lõigu punktides b–f osutatud meetodite valimisel arvesse kogu soojusenergia aastast netokogust.

4.6. Materjalide omaduste kohta andmeallikate valimine

Selleks et valida välja käitise või käitiseosa sisenditeks või väljunditeks olevate toodete, materjalide, kütuste või heitgaaside selliste omaduste nagu aine niiskus- või puhtusaste, süsinikusisaldus, alumine kütteväärtus, biomassisaldus jne kindlaksmääramiseks vajalikud kõige täpsemad olemasolevad andmeallikad, kasutatakse järgmisi üldisi andmeallikaid:

- a) määruse (EL) nr 601/2012 alusel kinnitatud seirekava kohased arvutustegurite määramise meetodid;
- b) käesoleva lisa punkti 6.1 kohased laborianalüüsid;
- c) käesoleva lisa punkti 6.2 kohased lihtsustatud laborianalüüsid;
- d) ühel järgmisel andmeallikal põhinevad püsiväärtused:
 - liikmesriigi poolt ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile esitatud riiklikus ülevaates kasutatud standardkoefitsiendid;
 - kirjanduses esitatud väärtused, mis on pädeva asutusega kokku lepitud, sealhulgas pädeva asutuse avaldatud standardkoefitsiendid, mis on kooskõlas eelmises alapunktis osutatud koefitsientidega, ent kehtivad enam elementideks jagatud kütuse lähtevoogudele;
 - kütuse või materjali tarnija kehtestatud ja tagatud väärtused, kui käitaja suudab pädevat asutust rahuldaval viisil tõendada, et süsinikusisaldusel on 95 % usaldusvahemik mitte rohkem kui 1 %;

e) ühel järgmisel andmeallikal põhinevad püsiväärtused:

- määruse (EL) nr 601/2012 VI lisas või valitsustevahelise kliimamuutusterühma suunistes loetletud standardkoefitsiendid ja stõhhiomeetriselised koefitsiendid;
- varem tehtud analüüsidel põhinevad väärtused, kui käitaja suudab pädevat asutust rahuldaval viisil tõendada, et need väärtused on representatiivsed ka sama kütuse või materjali partiide suhtes tulevikus;
- muud teaduslikul tõendusmaterjalil põhinevad väärtused.

Artikli 7 lõike 1 kohaldamiseks vajalike andmeallikate valimisel peetakse kõige täpsemaks üksnes esimese lõigu punktides a ja b osutatud andmeallikaid ning kõnealuse lõigu punktis a osutatud andmeallikat kasutatakse niivõrd, kuivõrd see hõlmab asjaomast andmekogumit. Esimese lõigu punktides c–e osutatud andmeallikaid peetakse vähem täpseks punktist c kuni punktini e kahanevas tähtsusjärjekorras.

5. MATERJALIDE JA KÜTUSTE AASTAKOGUSTE KINDLAKSMÄÄRAMISE MEETODID

Kui käitaja peab kindlaks määrama kütuste ja materjalide, sealhulgas tootepõhise võrdlusaluse käitiseosaga seotud toodete aastakogused, määrab ta need kogused vastavalt vajadusele kindlaks käitise tasandil või iga asjakohase käitiseosa kohta ühel järgmisel viisil:

- a) teostades materjali tarbiva või tootva protsessi pidevat mõõtmist;
- b) summeerides eraldi tarnitud või toodetud koguste mõõtmise tulemused, võttes arvesse asjakohaseid varude muutusi.

Esimese lõigu punkti b kohaldamisel arvutatakse käitises või käitiseosas kalendriaasta jooksul tarbitud kütuse- või materjalikogus välja kalendriaasta jooksul imporditud kütuse- või materjalikogusena, millest on lahutatud eksporditud kütuse- või materjalikogus ja millele on liidetud kalendriaasta alguses laos olnud kütuse- või materjalikogus, millest on lahutatud kalendriaasta lõpus laos olev kütuse- või materjalikogus.

Esimese lõigu punkti b kohaldamisel arvutatakse kalendriaasta jooksul eksporditud toote või muu materjali kogus välja aruandeperioodi jooksul eksporditud toote- või materjalikogusena, millest on lahutatud imporditud või protsessis taaskasutatud kogus, millest on lahutatud kalendriaasta alguses laos olnud toote- või materjalikogus ja millele on liidetud kalendriaasta lõpus laos olev toote- või materjalikogus.

Kui tehniliselt ei ole võimalik laovarusid otseste mõõtmistega kindlaks määrata või kui sellega kaasneksid põhjendamatud kulud, võib käitaja võtta nende koguste hindamisel aluseks ühe järgmistest variantidest:

- a) eelmiste aastate andmed ja korrelatsioon aruandeperioodi asjakohaste tootmistasemetega;
- b) dokumenteeritud protseduurid ja asjakohased andmed aruandeperioodi auditeeritud finantsaruandes.

Kui tehniliselt ei ole võimalik toote-, materjali- ega kütusekoguseid kogu kalendriaasta kohta kindlaks määrata või kui sellega kaasneksid põhjendamatud kulud, võib käitaja valida järgmise kõige enam sobiva päeva, et jooksvat aruandlusaastat järgmisest aastast eraldada ning seda vastavalt nõutavale kalendriaastale kohandada. Ühe või mitme toote, materjali või kütuse puhul esinevad kõrvalekalded tuleb selgelt dokumenteerida, need peavad moodustama kalendriaasta kontrollväärtuse aluse ja neid tuleb järgmise aasta puhul samal viisil arvesse võtta.

6. LABORIANALÜÜSIDELE JA SEONDUVALE PROOVIVÕTULE ESITATAVAD NÕUDED

6.1. Laborianalüüsidele esitatavad nõuded

Kui käitaja peab tegema laborianalüüsi, et määrata kindlaks toodete, materjalide, kütuste või heitgaaside omadused (sh niiskus- ja puhtusaste, kontsentratsioon, süsinikusisaldus, biomassisisaldus, alumine kütteväärtus, tihedus) või et kehtestada parameetrite vahel korrelatsioon nõutavate andmete kaudselt kindlaksmääramiseks, tehakse analüüsid kooskõlas määruse (EL) nr 601/2012 artiklitega 32–35, kasutades heakskiidetud proovivõtukava, et tagada proovide representatiivsus nendega seotud partii puhul. Kui määruse (EL) nr 601/2012 VII lisaga ei ole ette nähtud konkreetse toote, materjali või kütuse analüüsimise asjakohast miinimumsagedust, esitab käitaja pädevale asutusele kinnitamiseks ettepaneku sobiva analüüsisageduse kohta, tuginedes toote, materjali või kütuse heterogeensusele.

6.2. Teatavatele laborianalüüsidele esitatavad lihtsustatud nõuded

Kui käitaja suudab pädevat asutust rahuldaval viisil tõendada, et tehniliselt ei ole võimalik punkti 6.1 kohaseid analüüse teostada või et sellega kaasneksid põhjendamatud kulud, järgib käitaja nõutud analüüside tegemisel parimat tööstustava või kindlaksmääratud asendusmeetodeid ning ühtlasi rakendab punkti 6.1 kohaselt vähemalt kord aastas kindlaks määratud empiirilist korrelatsiooni lihtsama kättesaadava parameetriga.

7. MÕÕDETAVA SOOJUSE NETOKOGUSE KINDLAKSMÄÄRAMISE EESKIRJAD

7.1. Põhimõtted

Kõik konkreetsed mõõdetava soojuse kogused osutavad alati selle *netokogusele*, mis määratakse soojusenergiat tarbivasse protsessi või väliskasutajale ülekantava soojusvoo soojusesisaldusena (entalpia), millest on lahutatud tagasisivoolu soojusesisaldus.

Soojussüsteemi tõhususe puhul võetakse arvesse soojusenergia tootmiseks ja jaotamiseks vajalikke soojust tarbivaid protsesse, näiteks õhuelemeid, asendusvee valmistamist, regulaarset aurustumist, mistõttu ei saa neid käsitada LHÜde eraldamise tingimustele vastavate tarbimisprotsessidena.

Kui üht ja sama soojuskandjat kasutatakse mitmes järjestikuses protsessis ja kui soojust hakatakse tarbima eri temperatuuridel, määratakse igas soojusenergiat tarbivas protsessis tarbitava soojusenergia kogus kindlaks eraldi, välja arvatud juhul, kui need protsessid kuuluvad ühe ja sama käitiseosa alla. Soojuskandja kuumutamist järjestikuste soojusenergiat tarbivate protsesside vahel tuleb käsitleda samamoodi nagu soojusenergia täiendavat tootmist.

Kui soojusenergiat kasutatakse jahutamiseks absorptsioonjahutusprotsessi kaudu, tuleb seda jahutusprotsessi käsitada soojust tarbiva protsessina.

7.2. Mõõdetava soojuse netokoguse kindlaksmääramise metoodika

Energiavoogude kvantifitseerimiseks vajalike andmeallikate valimisel kooskõlas punktiga 4.5 tuleb järgida järgmisi mõõdetava soojuse netokoguse kindlaksmääramise meetodeid:

1. meetod: mõõtmiste abil

Selle meetodiga mõõdab käitaja kõiki asjakohaseid parameetreid, eelkõige temperatuuri, rõhku ning ülekantud ja tagasisuunatud soojuskandja olekut. Auru puhul tähendab kandja olek küllastatust või ülekuumenemise astet. Lisaks mõõdab käitaja soojuskandja (mahulist) vooluhulka. Mõõdetud väärtuste alusel määrab käitaja sobivate aurutabelite või projekteerimistarkvara abil kindlaks soojuskandja entalpia ja erimahu.

Kandja massivooluhulk arvutatakse järgmiselt:

$$\dot{m} = \dot{V} / \nu \quad (3. \text{ võrrand}),$$

kus \dot{m} on massivooluhulk kg/s, \dot{V} on mahuline vooluhulk m³/s ja ν on erimaht m³/kg.

Kuna ülekantud ja tagasisuunatud soojuskandja massivooluhulk on üks ja sama, arvutatakse soojuse vooluhulk ülekantud ja tagasisuunatud voo vahelise entalpia erinevusena järgmiselt:

$$\dot{Q} = (h_{\text{low}} - h_{\text{return}}) \cdot \dot{m} \quad (4. \text{ võrrand}),$$

kus \dot{Q} on soojuse vooluhulk kJ/s, h_{low} on ülekantud soojusvoo entalpia kJ/kg, h_{return} on tagasisuunatud voo entalpia kJ/kg ja \dot{m} on massivooluhulk kg/s.

Kui soojuskandjana kasutatakse auru või kuuma vett ning kui kondensaati tagasi ei suunata või kui tagasisuunatud kondensaadi entalpiat ei ole võimalik hinnata, määrab käitaja h_{return} temperatuuri 90 °C põhjal.

Kui on teada, et massivooluhulgad ei ole identsed, kohaldatakse järgmist:

- kui käitaja suudab pädevat asutust rahuldaval viisil tõendada, et kondensaat jääb tootesse alles (nt „auru sissepritse“ protsessides), siis vastavat kondensaadi entalpiat maha ei arvata;
- kui on teada, et soojuskandja hulk väheneb (nt lekete või äravoolu tõttu), arvatakse vastav hinnanguline vooluhulk ülekantud soojuskandja vooluhulgast maha.

Selleks et määrata eespool nimetatud andmete alusel kindlaks aastane netosoojusvoog, kasutab käitaja sõltuvalt kättesaadavatest mõõteseadmetest ja andmetöötlussüsteemidest üht järgmistest meetoditest:

- määrab ülekantud ja tagasisuunatud soojuskandja entalpia aastase keskmise määramiseks kasutatavate parameetrite aastased keskmised väärtused ja korrutab need 4. võrrandi abil kogu aastase massivooluhulgaga:
- määrab soojusvoo tunniväärtused ja summeerib need küttesüsteemi kogu aastase käitamisaaja ulatuses. Andmetöötlussüsteemist sõltuvalt võib tunniväärtused asendada muude asjakohaste intervallide väärtustega.

2. meetod: dokumentatsiooni kasutamine

Käitaja määrab mõõdetava soojuse netokogused kindlaks dokumentide põhjal kooskõlas käesoleva lisa punktiga 4.6, tingimusel et nendes dokumentides esitatud kogused põhinevad mõõtmisel või käesoleva lisa punkti 3.4 kohastel põhjendatud prognoosimeetoditel.

3. meetod: Asendusväärtuse arvutamine mõõdetud kasuteguri alusel

Käitaja määrab mõõdetava soojuse netokogused kindlaks kütuse sisendkoguse ja soojusenergia tootmisega seotud mõõdetud kasuteguri alusel.

$$Q = \eta_H \cdot E_{IN} \quad (5. \text{võrrand}),$$

$$E_{IN} = \sum AD_i \cdot NCV_i \quad (6. \text{võrrand}),$$

kus Q on soojusenergia kogus TJ-des, η_H on soojusenergia tootmise mõõdetud kasutegur, E_{IN} on kütustest pärinev sisendenergia, AD_i on aastased tegevusandmed (s.o tarbitud kogused) seoses kütustega i ning NCV_i on kütuste i alumised kütteväärtused.

Väärtuse η_H mõõdab kas käitaja mõistlikult pika perioodi jooksul, mil võetakse piisavalt arvesse käitise eri koormusolukordi, või see võetakse tootja dokumentatsioonist. Seoses sellega tuleb arvesse võtta konkreetset osalise koormuse kõverat, kasutades aastast koormustegurit:

$$L_F = E_{IN}/E_{Max} \quad (7. \text{võrrand}),$$

kus L_F on koormustegur, E_{IN} on 6. võrrandiga määratud sisendenergia kalendriaastal ning E_{Max} on maksimaalne kütuse sisendkogus, kui soojusenergia tootmise üksus on kogu kalendriaasta jooksul töötanud 100 % nimikoormusega.

Kasutegur peab põhinema olukorral, kus kogu kondensaat suunatakse protsessi tagasi. Tagasisuunatud kondensaadi temperatuuriks on eeldatavalt 90 °C.

4. meetod: Asendusväärtuse arvutamine etalonkasuteguri alusel

See meetod on identne 3. meetodiga, ent kasutatakse 5. võrrandis esitatud 70 % etalonkasutegurit ($\eta_{Ref,H} = 0,7$).

7.3. Kaugkütte ning ELi HKS-i kuuluvatest käitistest ja ELi HKS-i mittekuuluvatest üksustest pärineva soojusenergia eristamine

Kui käitis impordib mõõdetavat soojust, peab käitaja eraldi kindlaks määrama soojusenergiakoguse, mis pärineb ELi HKS-i kuuluvatest käitistest ja ELi HKS-i mittekuuluvatest üksustest. Kui käitis tarbib mõõdetavat soojust, mida ekspordivad lämmastikhappe võrdlusaluse käitiseosad, peab käitaja määrama selle tarbitud soojusenergiakoguse kindlaks muust mõõdetavast soojusest eraldi.

Kui käitis ekspordib mõõdetavat soojust, peab käitaja eraldi kindlaks määrama soojusenergiakoguse, mis eksporditakse ELi HKS-i kuuluvatesse käitistesse ja ELi HKS-i mittekuuluvatesse üksustesse. Peale selle peab käitaja eraldi kindlaks määrama kaugkütteks liigituvad soojusenergiakogused.

8. KÜTUSTE JA HEITKOGUSTE SEOSTAMINE SOOJUS- JA ELEKTRIENERGIA KOOSTOOTMISEGA VÕRDLUSALUSTE VÄÄRTUSTE AJAKOHASTAMISEKS

Käesolevat jaotist kohaldatakse olukordades, kus käitaja peab võrdlusaluste väärtuste ajakohastamiseks seostama koostootmiseseadme sisendid, väljundid ja heite käitiseosadega.

Käesoleva jaotise kohaldamisel kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL⁽³⁾ artikli 2 punktis 30 määratletud mõistet „koostootmine“.

Koostootmiseseadme heitkogused määratakse järgmiselt:

$$Em_{CHP} = \sum AD_i \cdot NCV_i \cdot EF_i + Em_{FGC} \quad (8. \text{ võrrand}),$$

kus Em_{CHP} on koostootmiseseadme aastaheide väljendatuna kujul t CO₂, AD_i on aastased tegevusandmed (s.o tarbitud kogused) seoses koostootmiseseadme jaoks kasutatud kütustega i , väljendatuna tonnides või Nm³, NCV_i on kütuste i alumised kütteväärtused väljendatuna kujul TJ/t või TJ/Nm³ ning EF_i on kütuste i heitetegurid väljendatuna kujul t CO₂/TJ. Em_{FGC} on suitsugaaside puhastamisel tekkiv protsessiheidete väljendatuna kujul t CO₂.

Koostootmiseseadme sisendenergia arvutatakse vastavalt 6. võrrandile. Soojusenergia ja elektrienergia (või asjakohasel juhul mehaanilise energia) tootmise vastavad aastased kasutegurid arvutatakse järgmiselt:

$$\eta_{heat} = Q_{net}/E_{IN} \quad (9. \text{ võrrand}),$$

$$\eta_{el} = E_{el}/E_{IN} \quad (10. \text{ võrrand}),$$

kus η_{heat} (ühikuta) on soojusenergia tootmise aastane keskmine kasutegur, Q_{net} on koostootmiseseadme toodetud soojusenergia aastane netokogus väljendatuna teradžaulides määratuna kooskõlas punktiga 7.2, E_{IN} on 6. võrrandi abil määratud sisendenergia teradžaulides, η_{el} (ühikuta) on elektrienergia tootmise aastane keskmine kasutegur ja E_{el} on koostootmiseseadme toodetud elektrienergia aastane netokogus teradžaulides.

Kui käitaja suudab pädevat asutust rahuldaval viisil tõendada, et tehniliselt ei ole võimalik kasutegureid η_{heat} ja η_{el} kindlaks määrata või et sellega kaasneksid põhjendamatud kulud, kasutatakse käitise tehnilisel dokumentatsioonil põhinevaid väärtusi (arvestuslikud väärtused). Kui sellised väärtused puuduvad, tuleks kasutada konservatiivseid standardväärtusi $\eta_{heat} = 0,55$ ja $\eta_{el} = 0,25$.

Koostootmisest pärit soojus- ja elektrienergia seostamise tegurid arvutatakse järgmiselt:

$$F_{CHP,Heat} = \frac{\eta_{heat}/\eta_{ref,heat}}{\eta_{heat}/\eta_{ref,heat} + \eta_{el}/\eta_{ref,el}} \quad (11. \text{ võrrand}),$$

$$F_{CHP,El} = \frac{\eta_{el}/\eta_{ref,el}}{\eta_{heat}/\eta_{ref,heat} + \eta_{el}/\eta_{ref,el}} \quad (12. \text{ võrrand}),$$

kus $F_{CHP,Heat}$ on soojusenergiaga seostamise tegur ja $F_{CHP,El}$ on elektrienergiaga (või asjakohasel juhul mehaanilise energiaga) seostamise tegur, mõlemad väljendatuna ilma ühikuta, $\eta_{ref,heat}$ on autonoomses katlas soojusenergia tootmise etalonkasutegur ja $\eta_{ref,el}$ on koostootmiseta toodetava elektrienergia etalonkasutegur. Etalonkasutegurite puhul kohaldab käitaja komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2015/2402⁽⁴⁾ esitatud kütusepõhiseid väärtusi, kohaldamata kõnealuse määruse IV lisa kohaseid ärahoitud jaotusvõrgukadude parandustegureid.

Selleks et seostada koostootmiseseadme sisendenergiat või heitkogust soojusenergia või elektrienergia (või asjakohasel juhul mehaanilise energia) tootmisega, korrutab käitaja kogu sisendenergia või heitkoguse soojusenergiaga või elektrienergiaga seostamise asjakohase teguriga.

Koostootmiseseadmega seotud mõõdetava soojuse konkreetne heitekoefitsient, mida kasutatakse soojuspõhiste heitkoguste seostamisel käitiseosadega kooskõlas punktiga 10.1.2, arvutatakse järgmiselt:

$$EF_{CHP,Heat} = Em_{CHP} \cdot F_{CHP,Heat}/Q_{net} \quad (13. \text{ võrrand}),$$

kus $EF_{CHP,heat}$ on koostootmiseseadmes toodetud mõõdetava soojuse heitekoefitsient väljendatuna kujul t CO₂/TJ t.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

⁽⁴⁾ Komisjoni 12. oktoobri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2402, millega vaadatakse läbi elektri- ja soojusenergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL kohaldamisel ja millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusotsus 2011/877/EL (ELT L 333, 19.12.2015, lk 54).

9. TOODETE PRODCOMI KOODIDE JÄLGIMINE

Selleks et andmeid käitiseosadega õigesti seostada, peab käitaja koostama kõikide käitises toodetavate toodete ja nende NACE rev. 2-l põhinevate PRODCOMi koodide loetelu. Sellele loetelule tuginedes toimib käitaja järgmiselt:

- seostab tooted ja nende aastatoodangunäitajad tootepõhise võrdlusaluse käitiseosadega vastavalt I lisas esitatud tootemääratlustele, nagu on asjakohane;
- võtab seda teavet arvesse artikli 10 kohasel sisendite, väljundite ja heitkoguste eraldi seostamisel käitiseosadega, mis on seotud sektoritega, mida ohustab või ei ohusta märkimisväärne kasvuhoonegaaside heite ülekandumine.

Selleks peab käitaja kehtestama ja dokumenteerima protseduuri, mille alusel seiremetoodikakava koostades korrapäraselt kontrollida, kas käitises toodetud tooted vastavad kohaldatavatele PRODCOMi koodidele, ning seda protseduuri rakendada ja haldama. Peale selle peab see protseduur sisaldama sätteid selle kindlakstegemiseks, kas käitis toodab mõnda uut toodet esimest korda, ja tagamiseks, et käitaja määrab uue toote suhtes kohaldatava PRODCOMi koodi, lisab selle toodete loetellu ning seostab seonduvad sisendid, väljundid ja heitkoguse asjakohase käitiseosaga.

10. EESKIRJAD HEITKOGUSTE KINDLAKSMÄÄRAMISEKS KÄITISEOSA TASANDIL VÕRDLUSALUSTE VÄÄRTUSTE AJAKOHASTAMISEKS

10.1. Heitkogused käitiseosa tasandil

Artikli 10 kohaldamisel kohaldab käitaja käitise koguheite seostamisel käitiseosadega vastavalt asjaoludele käesoleva lisa punktide 3.2 ja 10.1.1–10.1.5 sätteid.

10.1.1. Lähtevoogude või heiteallikate otsene seostamine

1. Ainult ühe käitiseosaga seotud lähtevoogude või heiteallikate heitkogused seostatakse täielikult kõnealuse käitiseosaga. Kui käitaja kasutab massibilansimeetodit, arvatakse maha väljuvad lähtevood kooskõlas määruse (EL) nr 601/2012 artikliga 25. Selleks et vältida topeltarvestamist, ei kasutata seda meetodit heitgaasideks (v.a ühes ja samas tootepõhise võrdlusaluse käitiseosas toodetud ja täielikult tarbitud heitgaasid) muundatud lähtevoogude seostamisel.
2. Ainult sel juhul, kui lähtevood või heiteallikad on seotud rohkem kui ühe käitiseosaga, kohaldatakse heitkoguste seostamisel järgmisi meetodeid:
 - mõõdetava soojuse tootmiseks kasutatavate lähtevoogude ja heiteallikate heitkogused seostatakse käitiseosadega kooskõlas punktiga 10.1.2;
 - kui heitgaase ei kasutata selles tootepõhise võrdlusaluse käitiseosas, kus need toodeti, seostatakse heitgaasidest tulenevad heitkogused kooskõlas punktiga 10.1.5;
 - kui käitiseosadega seostatud lähtevoogused määratakse mõõtmise teel kindlaks enne käitiseosas kasutamist, peab käitaja kohaldama asjakohaseid meetodeid kooskõlas punktiga 3.2;
 - kui lähtevoogudest või heiteallikatest pärit heitkoguseid ei ole võimalik muude meetodite abil seostada, kasutatakse selleks korreleeritud parameetreid, mis on kooskõlas punktiga 3.2 käitiseosadega juba seostatud. Selleks seostab käitaja lähtevoogused ja nende vastavad heitkogused proportsionaalselt niivõrd, kui niivõrd need parameetrid on käitiseosadega seostatud. Asjakohased parameetrid hõlmavad toodetud toodete massi, tarbitud kütuse või materjali massi või mahtu, toodetud mõõdetamatu soojuse kogust, töötunde või seadmete teadaolevat kasutegurit.

10.1.2. Mõõdetava soojusega seostatavad heitkogused

Kui käitiseosa tarbib käitises toodetud mõõdetavat soojust, peab käitaja vastavalt asjaoludele määrama soojuspõhised heitkogused kindlaks ühel järgmistest meetoditest.

1. Sellise mõõdetava soojuse puhul, mis on toodetud kütuste põletamisel käitises (v.a koostootmisprotsessis toodetud soojus), peab käitaja määrama asjakohase kütusesegu heitekoefitsiendi ja arvutama käitiseosaga seostatavad heitkogused järgmiselt:

$$Em_{Q,sub-inst} = EF_{mix} \cdot Q_{consumed,sub-inst} / \eta \quad (14. võrrand),$$

kus $Em_{Q,sub-inst}$ on kütiseosa soojuspõhised heitkogused väljendatuna kujul t CO₂, EF_{mix} on asjakohase kütusesegu heitekoefitsient väljendatuna kujul t CO₂/TJ, k.a suitsugaaside puhastamisel tekkivad heitkogused, kui see on asjakohane, $Q_{consumed,sub-inst}$ on kütiseosas tarbitud mõõdetava soojuse kogus teradžaulides ja η on soojusenergia tootmise protsessi kasutegur.

EF_{mix} arvutatakse järgmiselt:

$$EF_{mix} = (\sum AD_i \cdot NCV_i \cdot EF_i + Em_{FGC}) / (\sum AD_i \cdot NCV_i) \quad (15. \text{ võrrand}),$$

kus AD_i on aastased tegevusandmed (s.o tarbitud kogused) seoses mõõdetava soojuse tootmiseks kasutatud kütustega i , väljendatuna tonnides või Nm³, NCV_i on kütuste i alumised kütteväärtused väljendatuna kujul TJ/t või TJ/Nm³, ja EF_i on kütuste i heitekoefitsiendid väljendatuna kujul t CO₂/TJ. Em_{FGC} on suitsugaaside puhastamisel tekkiv protsessiheidete väljendatuna kujul t CO₂.

Kui heitgaas on osa kasutatud kütusesegust, kohandatakse kõnealuse heitgaasi heitekoefitsienti enne EF_{mix} arvutamist kooskõlas käesoleva lisa punkti 10.1.5 alapunktiga b.

2. Koostootmisel toodetud mõõdetava soojuse puhul, kui kütuseid põletatakse kütises, peab käitaja määrama asjakohase kütusesegu heitekoefitsiendi ja arvutama kütiseosaga seostatavad heitkogused järgmiselt:

$$Em_{Q,CHP,sub-inst} = EF_{CHP,Heat} \cdot Q_{cons,CHP,sub-inst} \quad (16. \text{ võrrand}),$$

kus $Em_{Q,CHP,sub-inst}$ on kütiseosa koostootmisprotsessist pärit soojuspõhised heitkogused väljendatuna kujul t CO₂, $EF_{CHP,Heat}$ on koostootmisprotsessi soojusenergiaosa, mis määratakse kooskõlas 8. jaotisega, väljendatuna kujul t CO₂/TJ, k.a suitsugaaside puhastamisel tekkivad heitkogused, kui see on asjakohane, ja $Q_{cons,CHP,sub-inst}$ on kütise koostootmisprotsessis toodetud ja kütiseosas tarbitud mõõdetava soojuse kogus väljendatud teradžaulides.

Kui heitgaas on osa koostootmisel kasutatud kütusesegust, kohandatakse kõnealuse heitgaasi heitekoefitsienti enne $EF_{CHP,Heat}$ arvutamist kooskõlas punkti 10.1.5 alapunktiga b.

3. Kui taaskasutusse võetakse mõõdetav soojus, mis pärineb tootepõhise võrdlusalusega või kütusepõhise võrdlusalusega kütiseosast või protsessiheidete kütiseosast, esitab käitaja need asjaomaste kütiseosade vahel üle kantud soojusenergiakogused võrdlusandmete aruandes kooskõlas artikli 4 lõike 2 punktiga a.
4. Kui mõõdetavat soojust imporditakse muudest ELi HKSi kuuluvatest kütistest või muudest ELi HKSi mittekuuluvatest üksustest, esitatakse olemasolu korral kõnealuse soojusenergia tootmise seotud heitekoefitsient.
5. Käitaja ei tohi seostada heitkoguseid elektrienergiast toodetud soojusega, kuid esitama asjaomased mõõdetava soojuse kogused võrdlusandmete aruandes kooskõlas artikli 4 lõike 2 punktiga a.

10.1.3. Soojuskaoga seotud heitkoguste seostamine

Kui mõõdetava soojuse kadu määratakse kindlaks kütiseosades kasutatud kogustest eraldi, liidab käitaja artikli 10 lõike 5 punkti c kriteeriumidele vastamiseks proportsionaalse soojuskaokogusega seotud heitkogused kõikide nende kütiseosade heitkogustele, kus kasutatakse kütises toodetud mõõdetavat soojust, kasutades käesoleva lisa punkti 10.1.2 kohaselt määratud heitekoefitsiente.

10.1.4. Mõõdetamatu soojusega seotud heitkoguste seostamine

Selleks et seostada heitkoguseid, mis on seotud tootepõhise võrdlusaluse kütiseosa alla mittekuuluva mõõdetamatu soojuse kasutamise, seostab käitaja asjaomased lähtevood ja heiteallikad kütiseosadega kooskõlas punktiga 10.1.1, kasutades asjakohaseid heitekoefitsiente. Käitaja seostab mõõdetamatu soojuse kasutamise üksnes need kütused ja lähtevood, mis on seotud suitsugaasi puhastamisest pärit protsessiheidetega.

Kui heitgaas on osa kasutatud kütusesegust, kohandatakse kõnealuse heitgaasi heitekoefitsienti enne sellest pärit heitkoguste seostamist mõõdetamatu soojuse kasutamise kooskõlas käesoleva lisa punkti 10.1.5 alapunktiga b.

10.1.5. Heitkoguse seostamine heitgaaside tootmise ja kasutamisega

Heitgaasidest pärit heitkogused jagatakse kahte ossa (välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse samas tootepõhise võrdlusaluse käitiseosas, kus need on toodetud) järgmiselt:

- a) heitgaasi tootmisega seotud heitkogus seostatakse selle tootepõhise võrdlusaluse käitiseosaga, kus heitgaas toodetakse.

See kogus arvutatakse järgmiselt:

$$Em_{WG} = V_{WG} \cdot NCV_{WG} \cdot (EF_{WG} - EF_{NG} \cdot Corr_{\eta}) \quad (17. \text{võrrand}),$$

kus Em_{WG} on heitgaasi tootmisega seostatav heitkogus, V_{WG} on toodetud heitgaasi maht väljendatuna kujul Nm^3 või tonnides, NCV_{WG} on heitgaasi alumine kütteväärtus väljendatuna kujul TJ/Nm^3 või TJ/t , EF_{WG} on heitgaasi heitekoefitsient väljendatuna kujul $\text{t CO}_2/\text{TJ}$, EF_{NG} on maagaasi heitekoefitsient ($56,1 \text{ t CO}_2/\text{TJ}$) ja $Corr_{\eta}$ on tegur, mis väljendab erinevust heitgaasi kasutamise ja maagaasi kui etalonkütuse kasutamise kasutegurite vahel. Selle teguri vaikeväärtus on 0,667

- b) heitgaasi tarbimisega seotud heitkogus seostatakse tootepõhise võrdlusaluse käitiseosaga, soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosaga, kaugkütte käitiseosaga või kütusepõhise võrdlusaluse käitiseosaga, kus seda tarbitakse. Selle koguse kindlaksmääramiseks korrutatakse heitgaasikogus ja alumine kütteväärtus vastavalt asjaoludele kas soojus- või kütusepõhise võrdlusaluse väärtusega.

10.2. Käitiseosadega seostatud heitkogused

Käitaja määrab iga käitiseosaga seostatud heitkogused järgmiste väärtuste summana:

- a) käitiseosa puhul asjakohaste lähtevoogudega seotud heitkogused, mis asjakohasel juhul määratakse kindlaks kooskõlas punktiga 10.1.1;
- b) käitiseosas tarbitud mõõdetava soojusega seostatavad heitkogused, mis asjakohasel juhul määratakse kindlaks kooskõlas punktidega 10.1.2 ja 10.1.3;
- c) käitiseosas tarbitud mõõdetamatu soojusega seostatavad heitkogused, mis asjakohasel juhul määratakse kindlaks kooskõlas punktiga 10.1.4;
- d) käitiseosas toodetud või kasutatud heitgaasidega seostatavad heitkogused, mis asjakohasel juhul määratakse kindlaks kooskõlas punktiga 10.1.5.

Arvutamisel tagab käitaja, et ühtki lähtevoogu ei jäeta arvestamata ega ühtki ei arvestata topelt.

Samuti määrab käitaja kindlaks erinevuse käitise koguheite ja kõikide käitise puhul asjakohaste käitiseosadega seostatavate heitkoguste summa vahel. Vajaduse korral selgitab käitaja välja kõik selle erinevuse põhjustanud protsessid ja kinnitab seostatavuse tõenäosust, hinnates kõnealuste protsessidega, eelkõige elektrienergia tootmiseks ja tõrvikpõletamiseks (v.a ohutus-tõrvikpõletamine) kasutatud lähtevoogudega seotud heitkoguseid.